

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

MATEMATIK

SEKOLAH KEBANGSAAN TAHUN 5

KANDUNGAN

PENDAHULUAN v

1 NOMBOR BULAT DAN OPERASI 1

Kenal dan Tulis Nombor	1
Uji Minda	3
Teroka Nombor	4
Banding dan Susun Nombor	7
Uji Minda	9
Nombor Perdana	10
Jejak Bestari	11
Pola Nombor	12
Anggar Kuantiti	14
Bundar Nombor	16
Uji Minda	16
Uji Minda	18
Tambah	19
Uji Minda	19
Uji Minda	22
Tolak	23
Uji Minda	26
Darab	27
Uji Minda	27
Uji Minda	31
Jejak Bestari	32
Bahagi	33
Uji Minda	37
Anu dalam Darab	38
Anu dalam Bahagi	39
Tambah dan Darab	40
Uji Minda	42
Tolak dan Darab	43
Uji Minda	44
Tambah dan Bahagi	45
Tolak dan Bahagi	48
Selesaikan Masalah	50
Cuba Lagi	60
Relaks Minda	64

2 PECAHAN, PERPULUHAN DAN PERATUS 65

Darab Pecahan	65
Jejak Bestari	67
Bundarkan Perpuluhan	70
Uji Minda	72
Jejak Bestari	72
Tambah dan Tolak Perpuluhan	73
Uji Minda	74
Jejak Bestari	75
Darab Perpuluhan	76
Bahagi Perpuluhan	78

Tukar Nombor Bercampur dan Peratus	80
Berapakah Kuantiti? Berapakah Peratus?	82
Selesaikan Masalah	84
Cuba Lagi	88
Relaks Minda	90

3 WANG 91

Tambah Nilai Wang	91
Tolak Nilai Wang	93
Darab Nilai Wang	95
Uji Minda	95
Bahagi Nilai Wang	97
Uji Minda	98
Operasi Bergabung Melibatkan Wang	99
Celik Kewangan	104
Simpan dan Labur	104
Faedah Mudah dan Faedah Kompaun	106
Kredit dan Hutang	107
Pembelian secara Kredit dan Tunai	108
Jejak Bestari	108
Selesaikan Masalah	110
Cuba Lagi	115
Relaks Minda	118

UJI DIRI 119

4 MASA DAN WAKTU 123

Tempoh	123
Hari dan Jam	123
Bulan dan Hari	124
Uji Minda	125
Tahun, Bulan dan Hari	126
Tukar Unit Masa	127
Jam ke Minit	127
Uji Minda	127
Jejak Bestari	127
Hari ke Jam	128
Tahun ke Bulan	129
Dekad ke Tahun	130
Uji Minda	130
Abad ke Dekad	131
Abad ke Tahun	132
Tukar Unit Masa Lagi	134
Jam ke Minit	134
Hari ke Jam	135

Tahun ke Bulan	136
Dekad ke Tahun	137
Uji Minda	137
Abad ke Dekad	138
Abad ke Tahun	139
Uji Minda	139
Jejak Bestari	140
Tambah Masa	141
Jam dan Minit	141
Hari dan Jam	143
Tahun dan Bulan	145
Uji Minda	146
Dekad dan Tahun	147
Abad dan Dekad	149
Abad dan Tahun	151
Tolak Masa	154
Jam dan Minit	154
Uji Minda	155
Hari dan Jam	156
Tahun dan Bulan	158
Dekad dan Tahun	160
Uji Minda	161
Abad dan Dekad	162
Uji Minda	162
Abad dan Tahun	164
Selesaikan Masalah	166
Cuba Lagi	172
Jejak Bestari	176
Relaks Minda	176

5 PANJANG, JISIM DAN ISI PADU CECAIR 177

Tukar Unit Panjang	177
Milimeter dan Sentimeter	177
Sentimeter dan Meter	178
Meter dan Kilometer	179
Uji Minda	179
Jejak Bestari	180
Tambah Unit Panjang	181
Tolak Unit Panjang	183
Uji Minda	184
Darab Unit Panjang	185
Bahagi Unit Panjang	187
Tukar Unit Gram dan Kilogram	189
Uji Minda	190
Tambah Unit Jisim	191
Tolak Unit Jisim	193
Uji Minda	194
Darab Unit Jisim	195
Bahagi Unit Jisim	197
Uji Minda	198
Tukar Unit Mililiter dan Liter	199
Tambah Unit Isi Padu Cecair	201

Tolak Unit Isi Padu Cecair	203
Darab Unit Isi Padu Cecair	205
Bahagi Unit Isi Padu Cecair	207
Uji Minda	208
Jejak Bestari	209
Selesaikan Masalah	210
Cuba Lagi	214
Relaks Minda	216

6 RUANG 217

Poligon Sekata	217
Ukur Sudut Pedalaman	219
Uji Minda	220
Perimeter Bentuk Gabungan	221
Jejak Bestari	223
Luas Bentuk Gabungan	224
Isi Padu Bentuk Gabungan	226
Uji Minda	226
Selesaikan Masalah	228
Cuba Lagi	232
Relaks Minda	234

7 KOORDINAT, NISBAH DAN KADARAN 235

Jarak di antara Dua Koordinat	235
Jarak Mengufuk dan Jarak	
Mencancang dari Asalan	235
Jarak Mengufuk dan Jarak	
Mencancang di antara Koordinat	236
Uji Minda	237
Nisbah antara Dua Kuantiti	238
Uji Minda	240
Kadaran untuk Mencari	
Suatu Nilai	241
Jejak Bestari	243
Selesaikan Masalah	244
Cuba Lagi	248
Relaks Minda	250

8 PENGURUSAN DATA 251

Tafsir Carta Pai	251
Mod, Julat, Median dan Min	254
Uji Minda	254
Uji Minda	259
Selesaikan Masalah	263
Cuba Lagi	264
Jejak Bestari	264
Relaks Minda	265
UJI DIRI	271
GLOSARI	273
JAWAPAN	

NOMBOR BULAT DAN OPERASI

KENAL DAN TULIS NOMBOR

1

Jumlah penumpang dalam negeri yang dikendalikan (ketibaan dan berlepas) **SUKU TAHUN PERTAMA TAHUN 2018**

Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi

602 337

Lapangan Terbang Bintulu

200 339

Lapangan Terbang Tawau

368 224

Lapangan Terbang Miri

522 034

Sumber: <https://rb.gy/ve1ief>

a Berapakah bilangan penumpang di Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi?

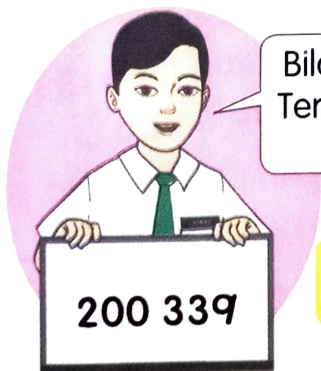
ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
6	0	2	3	3	7

enam ratus dua ribu tiga ratus tiga puluh tujuh

Sebut nombor dalam kumpulan ribu dahulu, diikuti tiga nombor seterusnya.

b

Bilangan penumpang di Lapangan Terbang Bintulu ialah dua ratus tiga tiga sembilan.

Adakah sebutan nombor itu betul? Bincangkan.

1.1.1
(i), (ii)

- Beri penekanan tentang sebutan nombor yang betul.
- Minta murid menyebut nombor lain yang terdapat dalam maklumat dan sumber di atas.

2

Sekumpulan jurubina telah menggunakan lima ratus empat puluh dua ribu blok lego bagi membina model mini Menara Berkembar Petronas di Legoland.

Sumber: <https://rb.gy/la6fdk>

IMBAS INI

3

Tulis dua ratus tiga puluh ribu lima belas dalam angka.
230 015

Tulis 405 103 dalam perkataan.
empat ratus lima ribu seratus tiga

4

125 070

seratus dua puluh lima ribu tujuh

seratus dua puluh lima ribu sifar tujuh puluh

seratus dua puluh lima ribu tujuh puluh

Perkataan yang mana sepadan dengan angkanya? Bincangkan.

Bentukkan tiga nombor genap enam digit yang melebihi lima ratus ribu.

CUBA INI

1 Sebut nombor.

a 847 291

b 513 410

c 630 205

d 409 032

2 Tulis nombor dalam perkataan.

a 528 314

b 770 835

c 900 017

d 603 804

3 Cari nombor yang sepadan dengan perkataannya dalam petak nombor di bawah. Tulis semula nombor itu.

- a dua ratus lima belas ribu tiga ratus tujuh puluh lima
- b tujuh ratus ribu lima ratus empat puluh lapan
- c lapan ratus dua puluh ribu dua puluh sembilan
- d lima ratus lapan puluh ribu tujuh
- e sembilan ratus ribu tiga puluh enam
- f empat ratus ribu sembilan belas
- g tiga ratus tujuh puluh enam ribu lima puluh enam

9	0	0	0	3	6	1	4	6	5
8	5	8	0	0	0	7	0	1	5
2	5	1	3	7	5	8	0	6	2
5	8	0	0	7	0	9	0	5	7
1	3	8	2	0	2	9	1	2	1
3	2	7	4	0	6	8	9	0	7
7	7	2	1	5	3	7	5	4	6
5	4	1	3	4	0	2	3	1	5
3	9	0	4	8	2	0	0	2	9
3	7	6	0	5	6	1	2	6	4

1.1.1
(i), (ii), (iii)

• Pelbagaikan bentuk aktiviti untuk soalan Cuba Ini. Contohnya, kuiz jawab cepat bagi soalan 3 dan tambahkan soalan baharu yang sesuai untuk mengukuhkan lagi pemahaman murid.

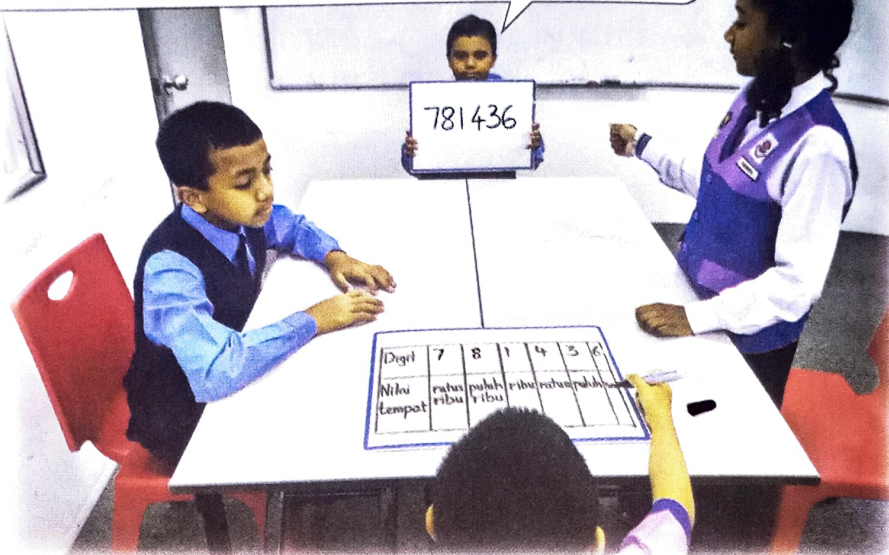

TEROKA NOMBOR

1 a

Mukriz, apakah nilai tempat bagi digit 7?

Nilai tempat bagi digit 7 ialah ratus ribu. Nilai tempat ialah nilai bagi kedudukan digit dalam sesuatu nombor.

b Cerakinkan 781 436 mengikut nilai tempat.

Digit	7	8	1	4	3	6
Nilai tempat	ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa

$$781\ 436 = 7 \text{ ratus ribu} + 8 \text{ puluh ribu} + 1 \text{ ribu} + 4 \text{ ratus} + 3 \text{ puluh} + 6 \text{ sa}$$

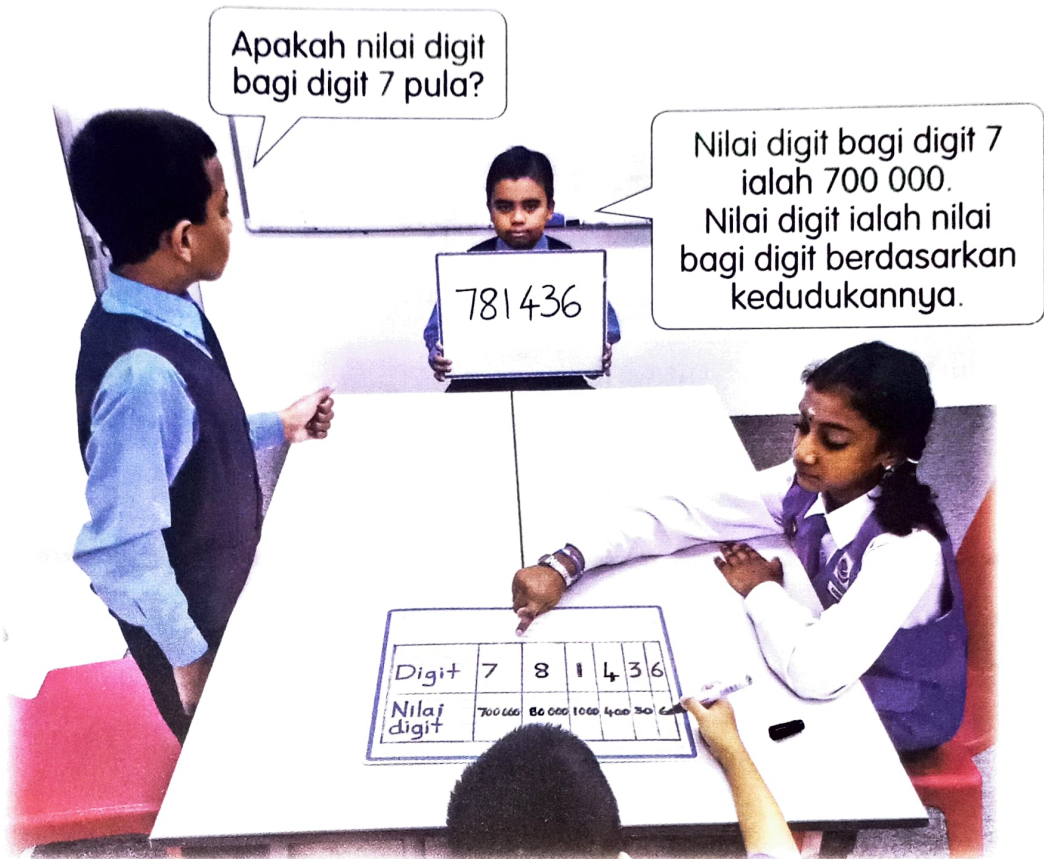
3 a

Mari lengkapkan carta nilai tempat dan nilai digit bagi 531 089. Kemudian, cerakinkan 531 089 mengikut nilai tempat dan nilai digit.

Digit	5	3	1	0	8	9
Nilai tempat	ratus ribu		ribu		puluh	sa

$$531\ 089 = 5 \text{ ratus ribu} + 3 \text{ } + 1 \text{ ribu} + 0 \text{ } + 8 \text{ puluh} + 9 \text{ sa}$$

2 a

b Cerakinkan 781 436 mengikut nilai digit.

Digit	7	8	1	4	3	6
Nilai digit	700 000	80 000	1 000	400	30	6

$$781\,436 = 700\,000 + 80\,000 + 1\,000 + 400 + 30 + 6$$

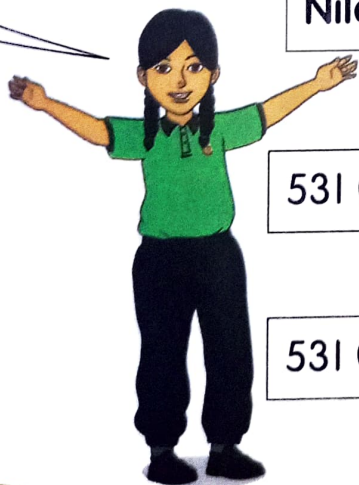
b

Digit	5	3	1	0	8	9
Nilai digit	500 000	30 000		0		9

$$531\,089 = 500\,000 + 30\,000 + \square + 0 + \square + 9$$

ATAU

$$531\,089 = 500\,000 + 30\,000 + \square + \square + 9$$

1.1.2
(i), (ii)

- Beri penekanan bahawa nilai yang melibatkan 0 pada nilai digit boleh diabaikan apabila mencerakinkan nombor mengikut nilai digit.

4) Apakah nombor bagi cerakinan **a** dan **b**?

a = 400 + 600 000 + 7 + 30 + 10 000

Nilai digit	600 000	10 000	0	400	30	7
Digit	6	1	0	4	3	7

610 437

b = 5 ribu + 1 sa + 8 ratus ribu + 0 puluh ribu + 3 puluh + 4 ratu

Nilai tempat	ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
Digit	8	0	5	4	3	1

805 431

5) **a** 402 157 = 400 000 + **x** + 50 + 7 + 100

b 914 072 = 1 puluh ribu + **y** + 0 ratus + 9 ratus ribu + 7 puluh + 2 sa

Apakah nilai bagi **x** dan **y**?

CUBA INI

1) Tulis nilai tempat dan nilai digit bagi digit yang bergaris.

- a** 308 715 **b** 196 042 **c** 550 760 **d** 893 013

2) Lengkapkan ayat berpandukan kad nombor di bawah.

270 198

- a** Nilai tempat bagi 2 ialah . **b** Nilai digit bagi 7 ialah .
- c** Digit di tempat ratus ialah . **d** ialah nilai digit bagi 9.
- e** ialah nilai tempat bagi 8. **f** Digit di tempat ribu ialah .

3) Cerakinkan 709 165 mengikut nilai tempat.

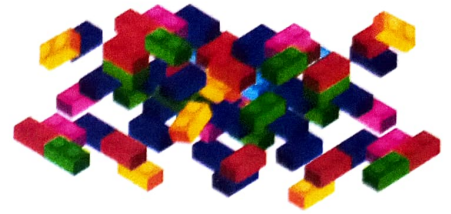
4) Lengkapkan.

- a** 340 935 = + 30 + + 40 000 + 5
- b** 417 085 = 4 ratus ribu + 0 ratus + + 1 puluh ribu + + 5 sa
- c** = 500 + 900 000 + + 2

BANDING DAN SUSUN NOMBOR

1 Jadual menunjukkan bilangan blok yang digunakan untuk membuat empat model.

Model	Robot	Bangunan	Rumah	Kereta
Bilangan	118 200	320 915	120 290	98 050

a Model yang mana menggunakan bilangan blok yang lebih banyak, robot atau rumah?

	ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
Model robot	1	1	8	2	0	0
Model rumah	1	2	0	2	9	0

sama digit

Bandingkan digit puluh ribu. 20 000 lebih daripada 10 000.

120 290 lebih daripada 118 200.

Model rumah menggunakan bilangan blok yang lebih banyak.

b Susun keempat-empat bilangan blok dalam tertib menaik.

Bandingkan bilangan digit. Kemudian, bandingkan digit ratus ribu.

	ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
1	1	8	2	0	0	
3	2	0	9	1	5	
1	2	0	2	9	0	
	9	8	0	5	0	

nilai paling besar

nilai paling kecil

Nilai digit 3 ialah 300 000. Nilai digit 1 ialah 100 000. 300 000 lebih daripada 100 000. 320 915 ialah nilai paling besar.

Tertib menaik 98 050, 118 200, 120 290, 320 915

1.1.2 (iii), (iv)

• Jalankan aktiviti berkumpulan atau antara kumpulan. Setiap kumpulan menulis empat nombor dan membandingkan mana-mana dua nombor. Seterusnya, susun nombor-nombor itu dalam tertib menaik atau tertib menurun.

2 Yang berikut ialah empat keping kad nombor.

a Antara 536 500 dengan 538 900, nilai yang mana lebih kecil?

ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
5	3	6	5	0	0
5	3	8	9	0	0

sama digit

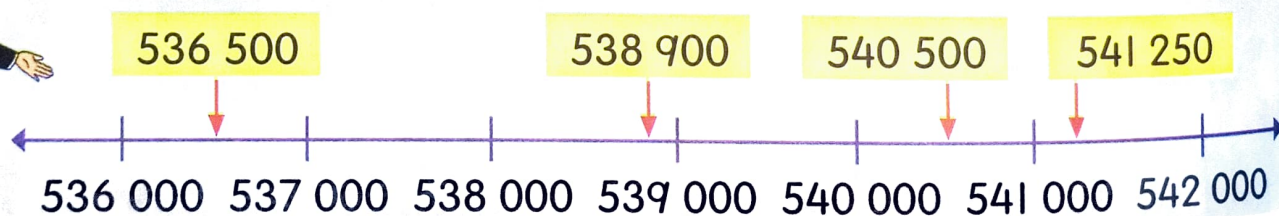
Bandingkan digit ribu.

Nilai digit 6 ialah 6 000. Nilai digit 8 ialah .
 kurang daripada .

536 500 lebih kecil daripada 538 900.

b Susun keempat-empat nombor di atas dalam tertib menurun.

Mari gunakan garis nombor.

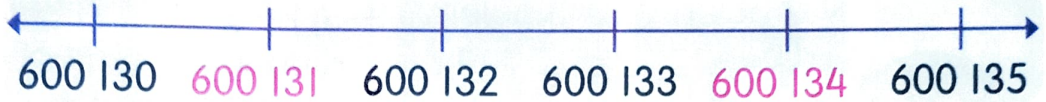
Tertib menurun 541 250, 540 500, 538 900, 536 500

- Tertib menaik - nombor disusun daripada nilai paling kecil hingga nilai paling besar.
- Tertib menurun - nombor disusun daripada nilai paling besar hingga nilai paling kecil.

3 600 128 600 131 T 600 134 600 137

Teliti rangkaian nombor di atas.
Apakah nilai-nilai yang mungkin bagi T?

Nilai-nilai yang mungkin bagi T ialah **600 132** atau **600 133**.

Nilai T mesti lebih daripada 600 131 dan kurang daripada 600 134.

X, Y dan Z ialah nombor enam digit dan W ialah nombor lima digit. Nilai Y lebih besar daripada nilai X. Nilai Z lebih kecil daripada nilai X. Susun nilai W, X, Y dan Z dalam tertib menurun.

CUBA INI

- 1 Nombor yang mana lebih besar?
 - a) 396 542 atau 395 642
 - b) 668 095 atau 668 905
- 2 Isi petak kosong dengan "lebih daripada" atau "kurang daripada".
 - a) 354 923 345 923
 - b) 690 178 690 187
 - c) 100 400 110 000
 - d) 405 109 405 099
- 3 Susun nombor dalam tertib menaik dan tertib menurun.
 - a) 505 316, 501 905, 503 802, 504 990
 - b) 240 121, 240 212, 240 112, 240 122
- 4 Lengkapkan nilai-nilai yang mungkin bagi rangkaian nombor di bawah.
 - a) 709 415, , 709 418, 709 430
 - b) 880 148, 879 021, , 854 997

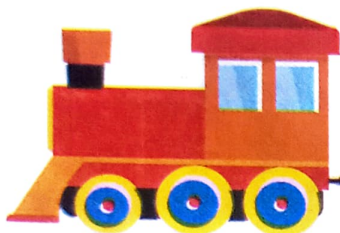
1.1.2
(iii), (iv), (v)

Jalankan pertandingan menyusun kad-kad nombor dan melengkapkan rangkaian nombor dalam tertib menurun atau tertib menaik.

NOMBOR PERDANA

1

2

$$2 \div 1 = 2$$

$$2 \div 2 = 1$$

2 boleh dibahagi dengan 1 dan diri sendiri.

3

$$3 \div 1 = 3$$

$$3 \div 3 = 1$$

3 boleh dibahagi dengan 1 dan diri sendiri.

4

$$4 \div 1 = 4$$

$$4 \div 2 = 2$$

$$4 \div 4 = 1$$

4 boleh dibahagi dengan 1, 2 dan diri sendiri.

5

$$5 \div 1 = 5$$

$$5 \div 5 = 1$$

5 boleh dibahagi dengan 1 dan diri sendiri.

6

$$6 \div 1 = 6$$

$$6 \div 2 = 3$$

$$6 \div 3 = 2$$

$$6 \div 6 = 1$$

6 boleh dibahagi dengan 1, 2, 3 dan diri sendiri.

a

2, 3 dan 5 ialah **NOMBOR PERDANA** kerana hanya boleh dibahagi dengan 1 dan diri sendiri.

NOMBOR PERDANA MESTI

- lebih besar daripada 1.
- hanya boleh dibahagi dengan 1 dan diri sendiri.

b

4 dan 6 boleh dibahagi dengan 1.

4 dan 6 boleh dibahagi dengan diri sendiri.

4 dan 6 boleh dibahagi dengan nombor lain.

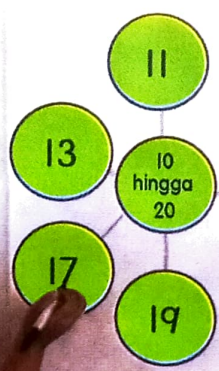
4 dan 6 **BUKAN NOMBOR PERDANA**

Adakah 7, 8 dan 9 nombor perdana? Bincangkan.

2

Nombor perdana daripada 10 hingga 20 ialah 11, 13, 17 dan 19.

Saya tahu nombor perdana daripada 20 hingga 40.

TABUNG HARIMAU MALAYA

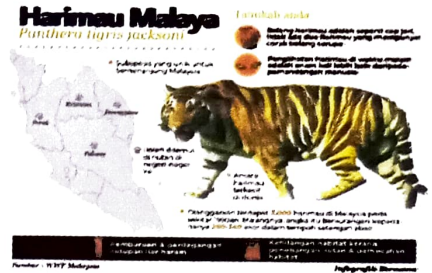
Alat/Bahan

gam, pita pelekat, pen, pensel warna, kertas warna, gambar Harimau Malaya, bekas silinder, perisian MS Word

Peserta

4 orang sekumpulan

Tugasan

Sumber: http://wwf.org.my/tiger_pledge_/

- 1 Balut permukaan bekas silinder dengan kertas warna.
- 2 Tampalkan gambar Harimau Malaya pada bekas silinder.
- 3 Lancarkan perisian MS Word.
- 4 Klik *Insert* dan pilih *Table* 10 x 10.
- 5 Taip nombor 1 hingga 100 dan cetak.
- 6 Warnakan nombor perdana.
- 7 Gunting dan tampalkan semua nombor perdana pada bekas silinder.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

CUBA INI

- 1 Kenal pasti dan tulis nombor perdana.

57

25

13

27

51

33

92

74

69

89

97

48

61

55

47

31

- 2 3 ialah nombor perdana. Mengapakah 30 bukan nombor perdana. 30 pula bukan nombor perdana.

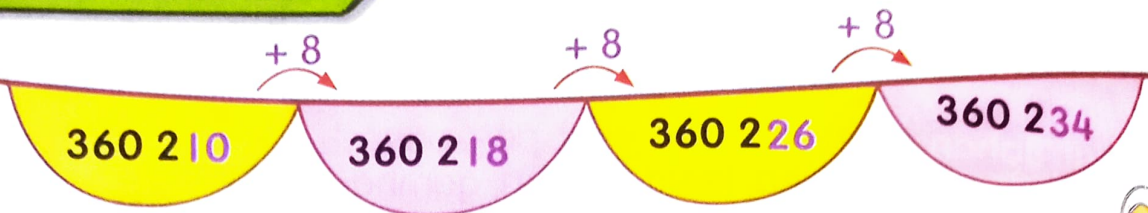
- 3 Senaraikan nombor perdana dalam lingkungan 100 dan mempunyai digit 7. Berapakah bilangannya?

POLA NOMBOR

1

a

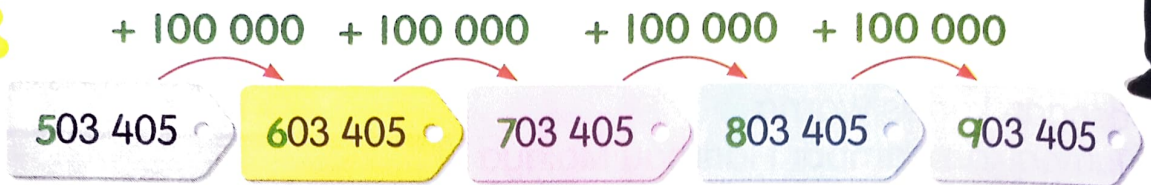

Nilai nombor semakin besar. Ini pola nombor tertib menaik. Setiap nilai nombor bertambah lapan.

Ini pola nombor tertib menaik lapan-lapan.

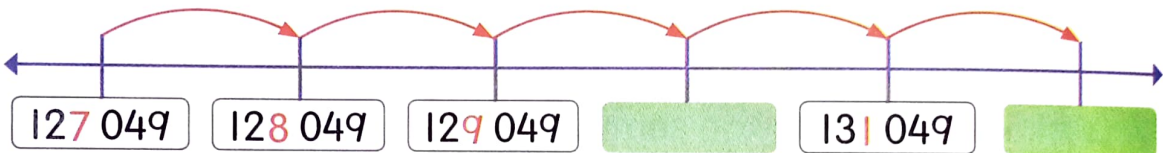

b

Ini pola nombor tertib menaik. Digit ratus ribu bertambah 100 000. Pola nombor di atas ialah tertib menaik seratus ribu-seratus ribu.

c

Pola nombor di atas ialah [].

Ceritakan cara kamu menentukan pola nombor ini dan lengkapkan.

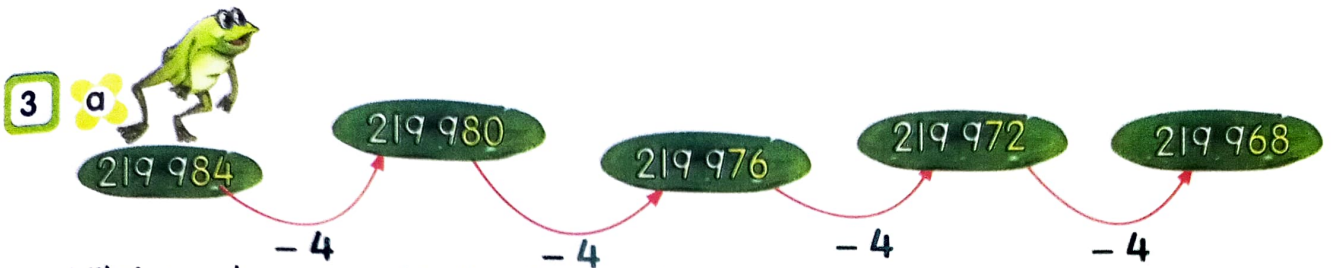

2 Susun nombor-nombor yang berikut dalam tertib menaik.

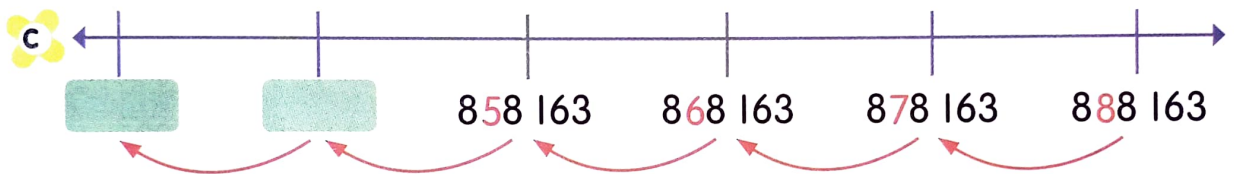
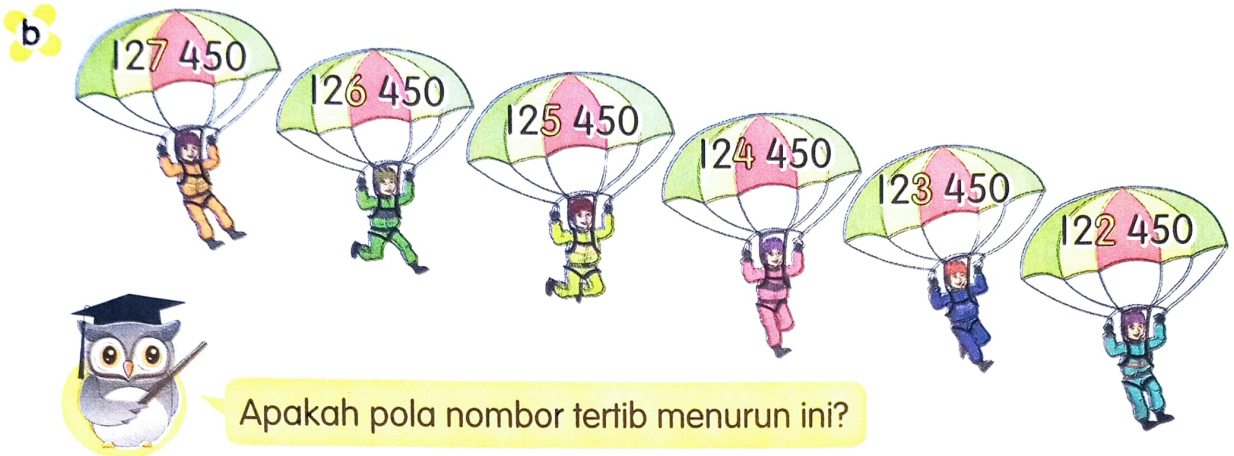
Shamsul Zuhairi Zura Tan Sahli Jayanti

Siapakah akan berada di tempat keempat?

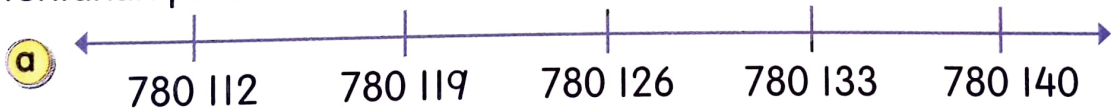
Nilai nombor semakin kecil. Ini pola nombor tertib menurun.
Pola nombor ini ialah tertib menurun empat-empat.

Bilang menurun sepuluh ribu-sepuluh ribu.
Lengkapkan garis nombor ini.

1 Tentukan pola nombor di bawah.

b 980 560 980 555 980 550 980 545 980 540

c 489 393 490 393 491 393 492 393 493 393

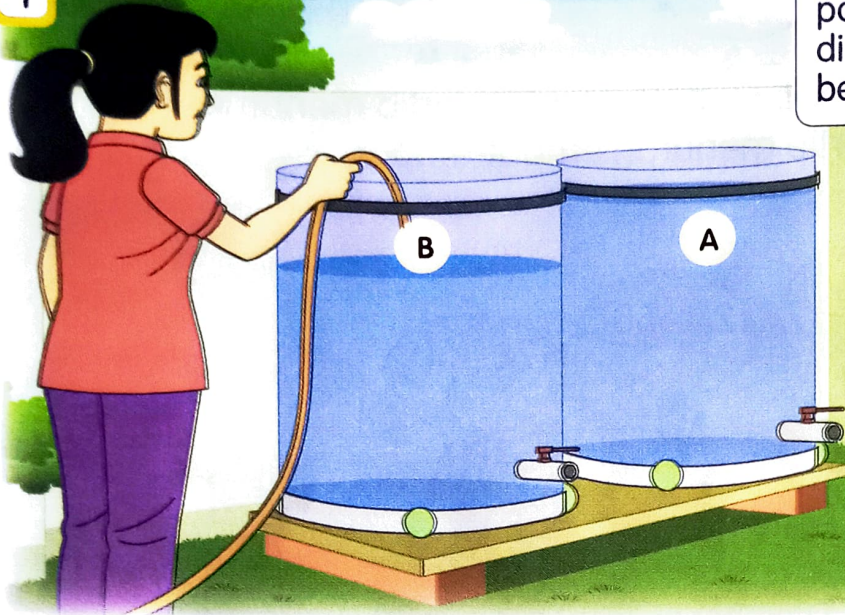
2 Lengkapkan dan nyatakan pola nombor yang berikut.

959 289, 859 289, , 659 289, 559 289,

ANGGAR KUANTITI

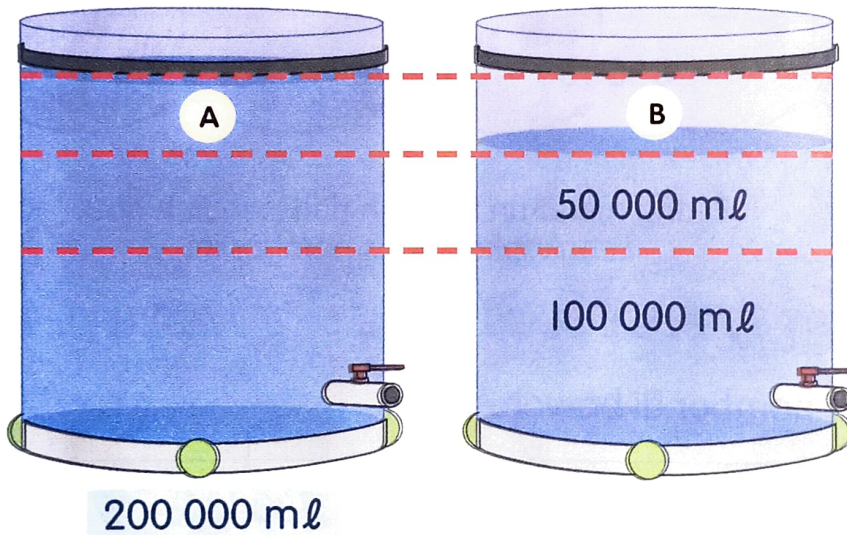
1

Air di dalam tangki ini penuh. Isi padunya 200 000 ml. Isi padu air di dalam tangki B hampir tiga suku berbanding dengan tangki A.

Berapakah anggaran isi padu air di dalam tangki B?

IMBAS INI

Anggaran isi padu air di dalam tangki B kurang daripada 200 000 ml. Lebih kurang 150 000 ml.

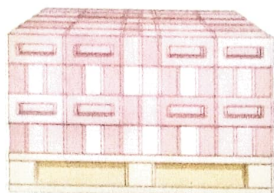
Anggaran isi padu air di dalam tangki B kurang daripada 200 000 ml atau lebih kurang 150 000 ml.

Isi padu penuh sebuah tangki air yang lain ialah 3 kali isi padu penuh tangki A. Anggarkan isi padu penuh air di dalam tangki itu.

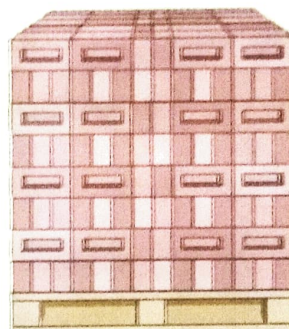

2

Jisim separuh bata di atas palet A ini hampir 370 kg.

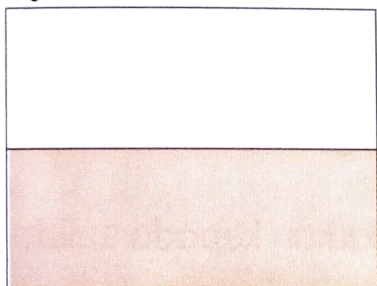
Palet A hampir 370 kg

Palet B

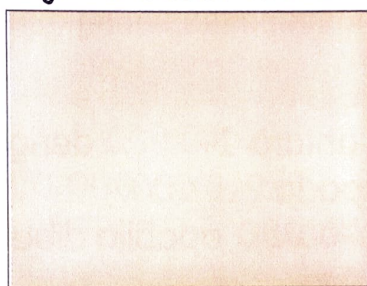
Anggarkan jisim bata di atas palet B.

jisim bata Palet A

hampir 370 kg

jisim bata Palet B

 × 370 kg =

Bata di atas palet B lebih kurang 2 kali banyaknya berbanding dengan bata di atas palet A.

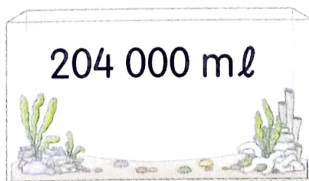
Anggaran jisim bata di atas palet B lebih kurang kg.

CUBA INI

Anggarkan:

a) isi padu air di dalam akuarium P dan Q.

b) bilangan gula-gula di dalam mesin B.

35 000 biji

BUNДАР NOMBOR

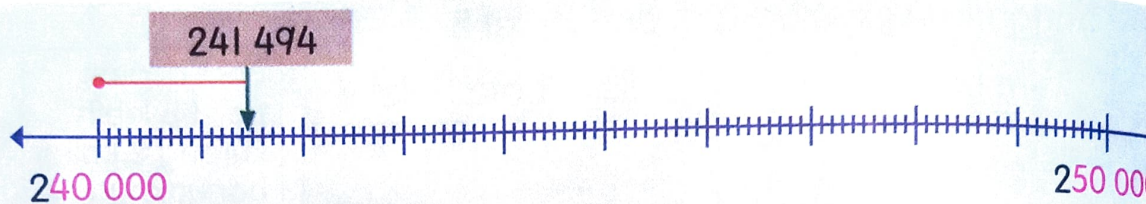
- 1 Yang berikut ialah pengeluaran getah di dua buah negeri pada tahun 2018.

Negeri	Pengeluaran Getah (kg)
Selangor	241 494
Melaka	264 405

Sumber: <https://rb.gy/a5jncx>

- a Bundarkan 241 494 kepada **puluh ribu** terdekat.

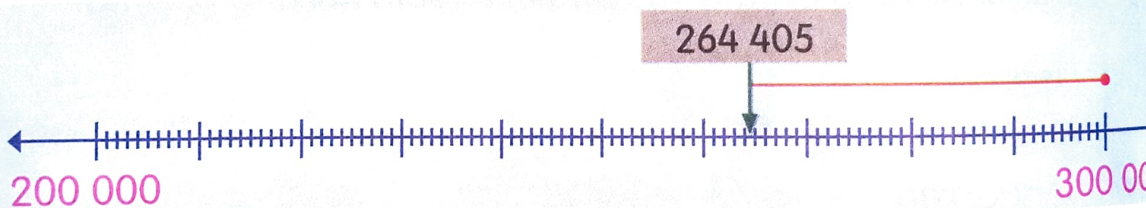

241 494 terletak di antara 240 000 dengan 250 000.

241 494 hampir kepada 240 000.

241 494 menjadi 240 000 apabila dibundarkan kepada **puluh ribu** terdekat.

- b Bundarkan 264 405 kepada **ratus ribu** terdekat.

264 405 terletak di antara dengan .

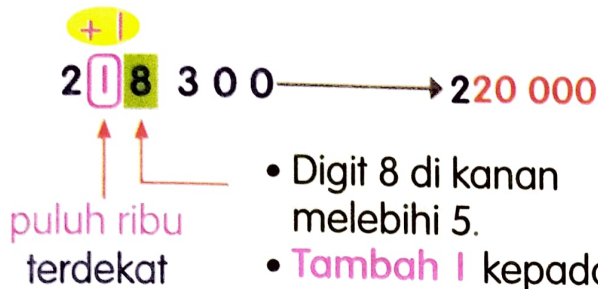
264 405 hampir kepada .

264 405 menjadi apabila dibundarkan kepada **ratus ribu** terdekat.

Azlan membundarkan 778 990 menjadi 780 000. Dengan pembundaran pada nilai tempat yang sama, 109 380 akan menjadi .

2 Bundarkan 218 300 cm kepada **puluh ribu cm** terdekat.

- Digit 8 di kanan melebihi 5.
- **Tambah 1** kepada **digit puluh ribu**.
- Digit selepas puluh ribu dijadikan 0.

GUNUNG KORBU

Sumber: <https://rb.gy/al0pzt>

- Jika digit di kanan ialah 0 hingga 4, kekalkan digit yang hendak dibundarkan. Semua digit di kanan dijadikan 0.
- Jika digit di kanan ialah 5 hingga 9, tambah 1 kepada digit yang hendak dibundarkan. Semua digit di kanan dijadikan 0.

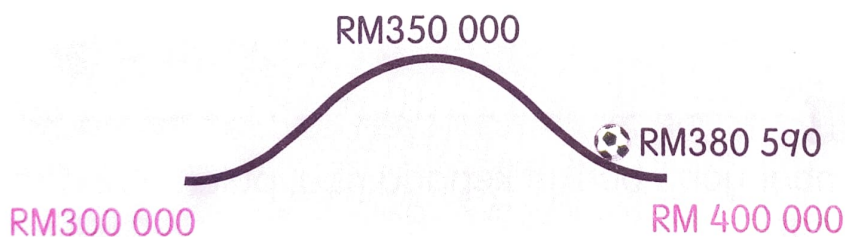

218 300 cm menjadi **220 000 cm** apabila dibundarkan kepada **puluh ribu cm** terdekat.

Gunakan garis nombor pula untuk menyemak jawapan di atas.

3 Bundarkan RM380 590 kepada **ratus ribu ringgit** terdekat.

RM380 590 hampir kepada **RM400 000**.
 RM380 590 dibundarkan kepada **ratus ribu ringgit** terdekat menjadi **RM400 000**.

Berpandukan gambar rajah contoh 3, sebut tiga nilai lain yang menjadi RM400 000 apabila dibundarkan kepada ratus ribu ringgit terdekat.

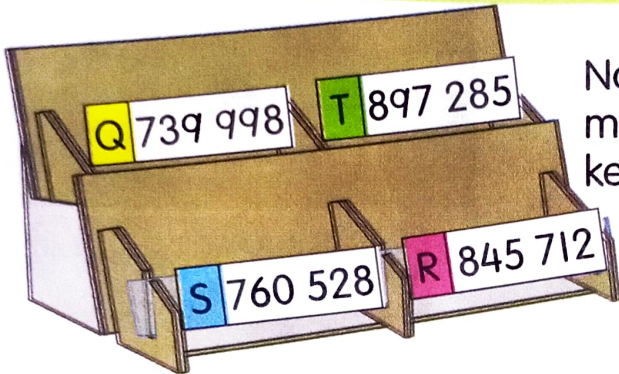
1.4.1
1.4.2

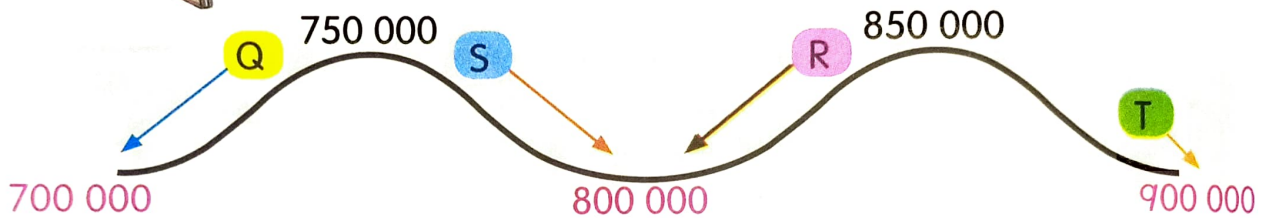
0 5 0 7 9 3

Bentukkan nombor enam digit paling besar daripada semua kad nombor di atas. Kemudian, bundarkan nombor itu kepada puluh ribu dan ratus ribu terdekat.

4

Nombor pada kad yang mana akan menjadi 800 000 apabila dibundarkan kepada ratus ribu terdekat?

S hampir kepada 800 000.

R juga hampir kepada 800 000.

760 528 ratus ribu terdekat → 800 000

845 712 ratus ribu terdekat → 800 000

Nombor pada **kad S** dan **kad R** akan menjadi 800 000 apabila dibundarkan kepada **ratus ribu** terdekat.

CUBA INI

- Bundarkan nombor yang berikut kepada ribu, puluh ribu dan ratus ribu terdekat.
a) 129 475 b) 605 148 c) 983 975
- Bundarkan:
a) RM259 648 kepada ratus ribu ringgit terdekat.
b) 488 750 g kepada ribu gram terdekat.
- Berikan tiga nombor yang menjadi 600 000 apabila dibundarkan kepada ratus ribu terdekat.

TAMBAH

1 Jadual di bawah menunjukkan bilangan guru sekolah rendah dan menengah pada tahun 2019.

Sekolah	Bilangan guru
Rendah	182 587
Menengah	237 317

Sumber: <https://rb.gy/paahbz>

Berapakah jumlah guru sekolah rendah dan menengah pada tahun 2019?

182 587 + 237 317 =

ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
1	8	2	5	8	7
2	3	7	3	1	7
4	1	9	9	0	4

IMBAS INI

8 puluh + 1 puluh + 1 puluh = 10 puluh
10 puluh = 1 ratus + 0 puluh

7 sa + 7 sa = 14 sa
14 sa = 1 puluh + 4 sa

8 puluh ribu + 3 puluh ribu = 11 puluh ribu
11 puluh ribu = 10 puluh ribu + 1 puluh ribu
= 1 ratus ribu + 1 puluh ribu

182 587 + 237 317 = **419 904**

Jumlah guru sekolah rendah dan menengah pada tahun 2019 ialah **419 904**.

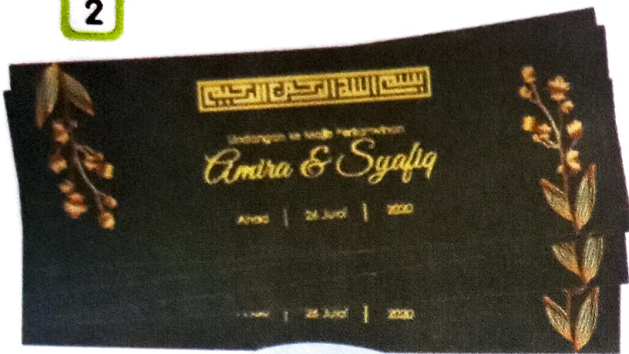

Berikan nombor 4 digit dan 5 digit yang jumlah nilainya ialah nombor 6 digit.

+ =

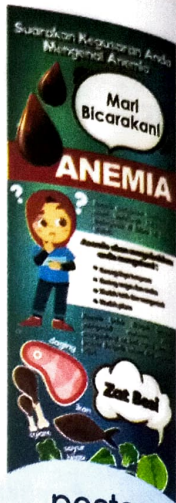
2

kad jemputan
980 keping

kad nama
2 350 keping

poster
145 920 keping

Berpandukan maklumat di atas, jumlahkan bilangan cetakan ketiga-tiga bahan.

$$980 + 2\ 350 + 145\ 920 = \square$$

Cara 1

$$\begin{array}{r} \\ | \\ | \\ + 2\ 3\ 5\ 0 \\ \hline 3\ 3\ 3\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} \\ | \\ | \\ + 1\ 4\ 5\ 9\ 2\ 0 \\ \hline 1\ 4\ 9\ 2\ 5\ 0 \end{array}$$

$$980 + 2\ 350 + 145\ 920 = 149\ 250$$

Jumlah bilangan cetakan ketiga-tiga bahan ialah 149 250 keping.

Cara 2

$$\begin{array}{r} \\ 2 \\ | \\ + 9\ 8\ 0 \\ \\ + 2\ 3\ 5\ 0 \\ \\ + 1\ 4\ 5\ 9\ 2\ 0 \\ \hline 1\ 4\ 9\ 2\ 5\ 0 \end{array}$$

Jumlahkan pelengkap 10 atau digit yang sama dahulu.

3 $745 + 1\ 903 + 35\ 298 + 895\ 575 = \square$

Bundarkan nombor kepada ratus terdekat.

$$\begin{array}{l} 745 \longrightarrow 700 \\ 1\ 903 \longrightarrow 1\ 900 \\ 35\ 298 \longrightarrow 35\ 300 \\ 895\ 575 \longrightarrow 895\ 600 \end{array}$$

Kira jawapan anggaran.

$$\begin{array}{r} | \\ | \\ | \\ + 8\ 9\ 5\ 6\ 0\ 0 \\ \hline 9\ 3\ 3\ 5\ 0\ 0 \end{array}$$

Kira jawapan sebenar.

$$\begin{array}{r} | \\ | \\ | \\ + 8\ 9\ 5\ 5\ 7\ 5 \\ \hline 9\ 3\ 3\ 5\ 2\ 1 \end{array}$$

933 521 hampir kepada 933 500. Jawapan munasabah.

$$745 + 1\ 903 + 35\ 298 + 895\ 575 = 933\ 521$$

4 $408\ 123 + 39\ 712 + 4\ 901 + 772 + 98 =$

$$\begin{array}{r} 408\ 123 \\ + 39\ 712 \\ \hline 447\ 835 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 447\ 835 \\ + 4\ 901 \\ \hline 452\ 736 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 452\ 736 \\ + 772 \\ \hline 453\ 508 \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 453\ 508 \\ + 98 \\ \hline 453\ 606 \end{array}$$

$408\ 123 + 39\ 712 + 4\ 901 + 772 + 98 = 453\ 606$

5 $48\ 609 + 590\ 823 + 1\ 035 + 827 + 74 =$

$$\begin{array}{r} 48\ 609 \\ + 590\ 823 \\ \hline 639\ 432 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1\ 035 \\ + 827 \\ \hline 1\ 936 \end{array} \quad \begin{array}{r} 639\ 432 \\ + 1\ 936 \\ \hline \end{array}$$

Saya tambah lima nombor seperti ini.

6 + 4 598 = 195 800

Contoh mudah. Kaitkan tambah dengan tolak untuk selesaikan.

$$\begin{array}{l} 3 + 2 = 5 \\ 3 = 5 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 195\ 800 \\ - 4\ 598 \\ \hline 191\ 202 \end{array}$$

$191\ 202 + 4\ 598 = 195\ 800$

7 $219\ 740 +$ $= 428\ 971$

$$\begin{array}{l} 3 + 2 = 5 \\ 2 = 5 - 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 428\ 971 \\ - 219\ 740 \\ \hline 209\ 231 \end{array}$$

$219\ 740 + 209\ 231 = 428\ 971$

1.6.1

- Bimbing murid menambah terus kelima-lima nombor dalam bentuk lazim.
- Jalankan simulasi untuk mencari anu dengan menggunakan contoh mudah yang lain.

$$\triangle + \square + \diamond = 309\ 520$$

$$\bigcirc + \blacksquare = 189\ 792$$

$$\triangle + \bigcirc + \diamond + \square + \blacksquare = \heptagon$$

Apakah nilai \heptagon ?

CUBA INI

1 Jumlahkan.

a) $472\ 062 + 2\ 735 = \square$

b) $82\ 730 + 173\ 425 = \square$

c) $680\ 351 + 27\ 912 + 805 = \square$

d) $7\ 063 + 92 + 175 + 342\ 174 = \square$

e) $74 + 290 + 8\ 109 + 50\ 273 + 490\ 358 = \square$

2 Jadual menunjukkan bilangan baju yang dihasilkan mengikut saiz oleh sebuah kilang dalam tempoh sebulan.

Saiz baju	XL	L	M
Bilangan (helai)	2 034	51 673	192 509

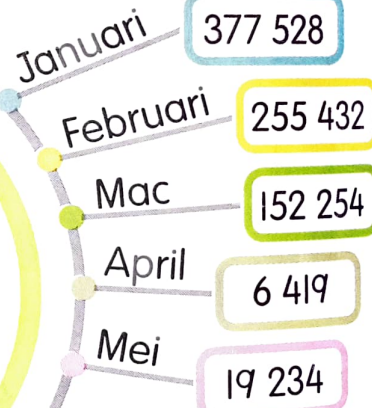
Hitung jumlah bilangan ketiga-tiga jenis saiz baju yang dihasilkan.

3

Maklumat menunjukkan bilangan pelancong yang melawat Pulau Langkawi bagi lima bulan pada tahun 2020.

Sumber: <https://www.lada.gov.my/statistik/>

- a) Hitung jumlah bagi bulan yang mempunyai bilangan pelancong yang kurang daripada 200 000.
- b) Jumlahkan bilangan pelancong pada bulan Januari, Februari dan Mac menggunakan anggaran.

4 Selesaikan.

a) $\square + 908 = 241\ 000$

b) $2\ 073 + \square = 526\ 123$

TOLAK

1

MADA ialah Lembaga Kemajuan Pertanian Muda.

IADA ialah Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu.

Ayah, MADA mempunyai keluasan petak padi yang terbesar.

Ya, Arif.

Berapakah beza antara keluasan petak padi MADA dengan IADA Pekan?

$100\ 685 - 5\ 322 =$

IMBAS INI

ratus ribu	puluh ribu	ribu	ratus	puluh	sa
0	9	10	6	8	5
0	9	10	6	8	5
-		5	3	2	2
	9	5	3	6	3

Tolak mengikut nilai tempat. Mula dari sa.

1 ratus ribu = 10 puluh ribu

10 puluh ribu - 1 puluh ribu = 9 puluh ribu

1 puluh ribu = 10 ribu

$100\ 685 - 5\ 322 = 95\ 363$

Beza antara keluasan petak padi MADA dengan IADA Pekan ialah **95 363** hektar.

Berapakah lebihnya keluasan petak padi MADA berbanding dengan IADA Pulau Pinang?

1.6.2

- Gunakan sumber data yang diberikan untuk mencari beza keluasan antara petak padi di kawasan yang lain.

2 $600\ 000 - 24\ 750 - 6\ 098 =$

Cara 1

$$\begin{array}{r}
 999 \\
 5\cancel{0}\cancel{0}\cancel{0} \\
 \cancel{0}\cancel{0}\cancel{0}\cancel{0} \\
 - 24\ 750 \\
 \hline
 575\ 250
 \end{array}
 \quad \rightarrow \quad
 \begin{array}{r}
 14 \\
 6\ 15\ 1\cancel{4}0 \\
 - 6\ 098 \\
 \hline
 569\ 152
 \end{array}$$

Tolak dua nombor dahulu sebelum menolak nombor seterusnya.

Cara 2

$$\begin{array}{r}
 600\ 000 - 24\ 750 = \text{ } \\
 \downarrow -1 \quad \downarrow -1 \\
 599\ 999 - 24\ 749 = \text{ }
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 599\ 999 \\
 - 24\ 749 \\
 \hline
 575\ 250
 \end{array}$$

Apabila menolak 1 daripada kedua-dua nombor, bezanya adalah sama.

$$\begin{array}{r}
 14 \\
 6\ 15\ 1\cancel{4}0 \\
 - 6\ 098 \\
 \hline
 569\ 152
 \end{array}$$

$600\ 000 - 24\ 750 - 6\ 098 =$ 569 152

3 Tolak 43 195 dan 178 daripada 305 608.

$305\ 608 - 43\ 195 - 178 =$

$$\begin{array}{r}
 510 \\
 3\ 05\ \cancel{6}\cancel{0}8 \\
 - 178 \\
 \hline
 3\ 05\ 430
 \end{array}
 \quad \rightarrow \quad
 \begin{array}{r}
 12 \\
 2\ 10\ 3\cancel{2}0 \\
 - 43\ 195 \\
 \hline
 262\ 235
 \end{array}$$

Gunakan cara 1 pula seperti dalam contoh 2. Adakah jawapannya sama?

$305\ 608 - 43\ 195 - 178 =$ 262 235

$$4 \quad 750\,530 - 128\,910 - 58\,072 - 9\,980 = \square$$

Langkah 1 Anggarkan jawapan.

$$\begin{array}{l} 750\,530 \rightarrow 750\,000 \quad 58\,072 \rightarrow 60\,000 \\ 128\,910 \rightarrow 130\,000 \quad 9\,980 \rightarrow 10\,000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 750\,000 \\ -130\,000 \\ \hline 620\,000 \end{array} \quad \begin{array}{r} 512 \\ \rightarrow 620\,000 \\ -60\,000 \\ \hline 560\,000 \end{array} \quad \begin{array}{r} 560\,000 \\ -10\,000 \\ \hline 550\,000 \end{array}$$

Langkah 2 Kira jawapan sebenar.

$$\begin{array}{r} 750\,530 \\ -128\,910 \\ \hline 621\,620 \end{array} \quad \begin{array}{r} 521\,620 \\ -58\,072 \\ \hline 563\,548 \end{array} \quad \begin{array}{r} 563\,548 \\ -9\,980 \\ \hline 553\,568 \end{array}$$

553 568 hampir kepada 550 000. Jawapan munasabah.

$$750\,530 - 128\,910 - 58\,072 - 9\,980 = 553\,568$$

Bundarkan nombor kepada puluh ribu terdekat. Kemudian, tolak.

5 Berapakah perlu ditolak daripada 509 108 supaya menjadi 417 293?

$$509\,108 - \square = 417\,293$$

Karangkan contoh mudah untuk selesaikan.

Contoh mudah

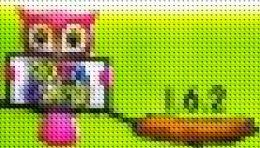
$$\begin{array}{l} 4 - 3 = 1 \\ 4 - 1 = 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 509\,108 \\ -417\,293 \\ \hline 91\,815 \end{array}$$

$$509\,108 - 91\,815 = 417\,293$$

91 815 perlu ditolak daripada 509 108 supaya menjadi 417 293.

12 $124\ 010 \div 1\ 000 =$

$\frac{124\ 010}{1\ 000} = 124 \text{ baki } 1$ $124\ 010 \div 1\ 000 = \boxed{124 \text{ baki } 1}$	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">1 2 4</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;">1 000</td> <td style="border-bottom: 1px solid black; padding-right: 10px;">1 2 4 0 1 0</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">- 1 0 0 0</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">2 4 0 1</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">- 2 0 0 0</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">4 0 1 0</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">- 4 0 0 0</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">1 0</td> </tr> </table> $124\ 010 \div 1\ 000 = \boxed{124 \text{ baki } 10}$		1 2 4	1 000	1 2 4 0 1 0		- 1 0 0 0		2 4 0 1		- 2 0 0 0		4 0 1 0		- 4 0 0 0		1 0
	1 2 4																
1 000	1 2 4 0 1 0																
	- 1 0 0 0																
	2 4 0 1																
	- 2 0 0 0																
	4 0 1 0																
	- 4 0 0 0																
	1 0																

Jawapan yang mana betul? Bincangkan.

Kaitkan $1\ 584 \times 67 = 106\ 128$ untuk melengkapkan ayat matematik di bawah.
 $\div 67 = 1\ 584$ baki 17

1 Kira cepat.

- a $126\ 400 \div 10 =$
 b $306\ 500 \div 100 =$
 c $891\ 000 \div 1\ 000 =$
 d $392\ 100 \div$ $= 3\ 921$
 e $519\ 000 \div$ $= 519$
 f $\div 10 = 8\ 453$

2 Bahagi.

- a $248\ 096 \div 2 =$
 b $603\ 105 \div 5 =$
 c $120\ 792 \div 6 =$
 d $541\ 080 \div 8 =$
 e $413\ 427 \div 7 =$
 f $720\ 315 \div 9 =$

3 Hitung hasil bahagi.

- a $548\ 112 \div 16 =$
 b $138\ 322 \div 23 =$
 c $103\ 815 \div 45 =$
 d $321\ 708 \div 51 =$
 e $498\ 126 \div 61 =$
 f $273\ 340 \div 79 =$

4 Selesaikan.

- a $108\ 534 \div 10 =$
 b $690\ 163 \div 100 =$
 c $557\ 129 \div 1\ 000 =$
 d $319\ 072 \div 18 =$
 e $504\ 195 \div 27 =$
 f $987\ 610 \div 99 =$

ANU DALAM DARAB

1 Ada 5 balang ikan.

Jumlah ikan ialah m ekor.
Cari nilai m .

$$5 \times 7 = m$$

$$m = 5 \times 7$$

$$m = 35$$

Nilai m ialah 35.

Setiap balang ada 7 ekor ikan.

2 $k \times 12 = 36$
Apakah nilai k ?

Kaitkan darab dengan bahagi.

Contoh mudah.

$$2 \times 3 = 6$$

$$2 = 6 \div 3$$

$$k \times 12 = 36$$

$$k = 36 \div 12$$

$$k = 3$$

$$3 \times 12 = 36$$

Nilai k ialah 3.

3 $15 \times p = 60\,000$
Apakah nilai p ?

Contoh mudah.

$$5 \times 4 = 20$$

$$4 = 20 \div 5$$

$$15 \times p = 60\,000$$

$$p = 60\,000 \div 15$$

$$p = 4\,000$$

$$15 \times 4\,000 = 60\,000$$

Nilai p ialah 4 000.

CUBA INI

Hitung nilai h .

a $2 \times 9 = h$

b $h \times 7 = 105$

c $50 \times h = 20\,000$

d $13 \times h = 65\,260$

Diberi $20 \times 5 = n$.
Hitung nilai n .

- Buat simulasi yang sesuai seperti menggunakan bahan konkrit bagi mengukuhkan pemahaman murid untuk mencari nilai anu.
- Terangkan cara memudahkan kes menggunakan nilai nombor yang kecil untuk mencari anu.

ANU DALAM BAHAGI

1

40 penanda buku

Lucy akan mengagihkan semua penanda buku sama banyak kepada 8 kumpulan.

Setiap kumpulan akan mendapat q penanda buku. Cari nilai q .

$$40 \div 8 = q$$

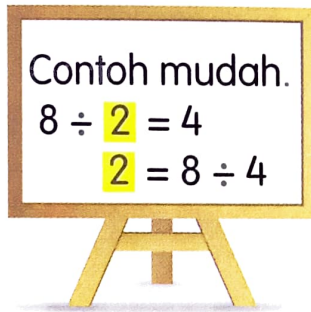
$$q = 40 \div 8$$

$$q = 5$$

Nilai q ialah 5.

2 $1\ 800 \div m = 18$

Apakah nilai m ?

$$1\ 800 \div m = 18$$

$$m = 1\ 800 \div 18$$

$$m = 100$$

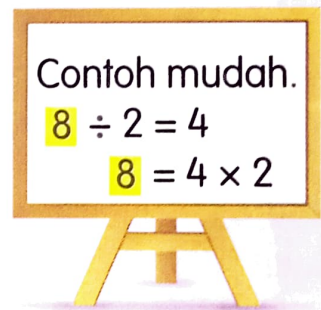
$$1\ 800 \div 100 = 18$$

Nilai m ialah 100.

3 $s \div 24 = 3\ 190$

Apakah nilai s ?

Kaitkan bahagi dengan darab.

$$s \div 24 = 3\ 190$$

$$s = 3\ 190 \times 24$$

$$s = 76\ 560$$

$$76\ 560 \div 24 = 3\ 190$$

Nilai s ialah 76 560.

CUBA INI

Apakah nilai w ?

a $8 \div 4 = w$

b $w \div 1\ 000 = 7$

c $700\ 029 \div 9 = w$

d $1\ 020 \div w = 68$

Diberi $f \div 13 = 893$.
Cari nilai f .

TAMBAH DAN DARAB

Hari ini saya dapat 3 kotak hadiah. Setiap kotak berisi 5 buah kereta mainan.

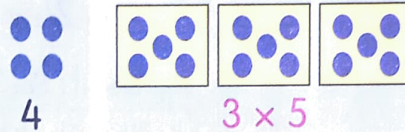
1 Pada mulanya Azmir ada 4 buah kereta mainan.

Berapakah jumlah kereta mainan Azmir?

$$4 + 3 \times 5 = \square$$

Cari jumlah kereta di dalam 3 kotak dahulu.

Kemudian, tambahkan jumlah itu dengan bilangan kereta yang sedia ada.

$$4 + 3 \times 5 = 4 + 15 = 19$$

Darab dahulu untuk mencari jumlah dalam kumpulan. Kemudian, tambah.

$$4 + 3 \times 5 = 19$$

Jumlah kereta mainan Azmir ialah 19.

2

R

$$12 + 7 \times 6 = \square$$

12	+ 7	x 6	= 19
12	+ 7	x 6	
19		114	

Pengiraan mana yang betul, R atau T? Bincangkan.

T

$$12 + 7 \times 6 = \square$$

7	x 6	= 42
7	x 6	
42		54

3

Saya masukkan 4 keping RM5 dan sekeping RM50.

Berapakah jumlah wang Yi Zheng?

4 x RM5 + RM50 =

4 x RM5

RM50

4 x RM5 + RM50 = RM20 + RM50 = RM70

4 x RM5 + RM50 = **RM70**

Jumlah wang Yi Zheng ialah **RM70**.

4

KUIZ SEJARAH

Markah ahli kumpulan Za'ba

Nama	Nazmi	Vidya	Kath
Pusingan 1	150	150	150
Pusingan 2	120	120	120

Hitung jumlah markah kumpulan Za'ba.

3 x (150 + 120) =

Langkah 1

$$\begin{array}{r} 150 \\ + 120 \\ \hline 270 \end{array}$$

Langkah 2

$$\begin{array}{r} 270 \\ \times 3 \\ \hline 810 \end{array}$$

3 x (150 + 120) = **810**

Jumlah markah kumpulan Za'ba ialah **810**.

Seselaikan operasi dalam tanda kurung dahulu.

Adakah 3 x 150 + 3 x 120 = boleh mewakili situasi di atas? Bincangkan.

1.7.1 (i)

Nina
RM17

Dini
RM19

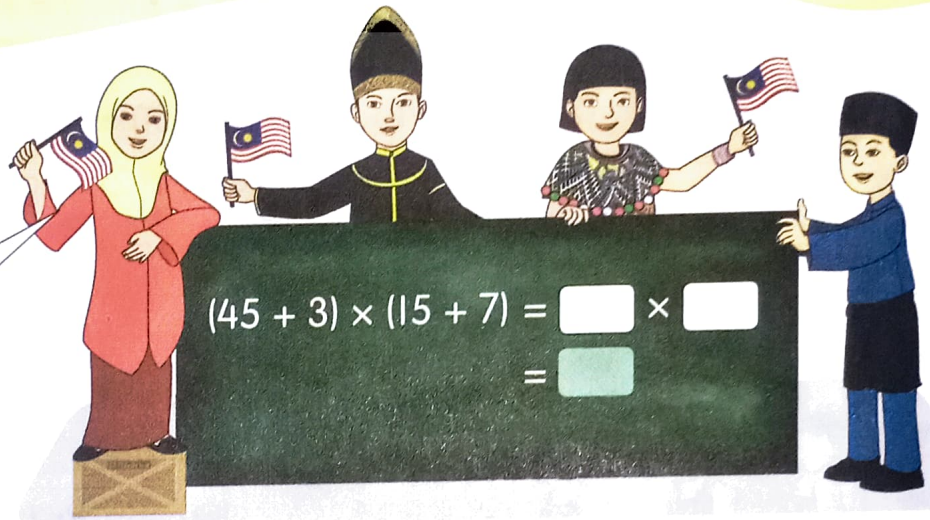
Gambar menunjukkan tabungan Nina dan Dini setiap bulan. Ayat matematik yang mana mewakili jumlah wang mereka selama 6 bulan?

$RM17 + RM19 \times 6 = RM131$

$6 \times (RM17 + RM19) = RM216$

5

Lengkapkan pengiraan ini.

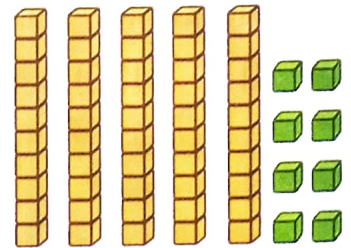
CUBA INI

1 Selesaikan.

a $6 + 4 \times 2 =$ []

b $5 \times 10 + 8 =$ []

c $84 + 6 \times 109 =$ []

d $209 + 530 \times 7 =$ []

e $8\,905 \times 4 + 1\,902 =$ []

2 Hitung.

a $(109 + 15) \times 7 =$ []

b $15 \times (34 + 802) =$ []

c $80 \times (13 + 7) =$ []

d $(120 + 98) \times (32 + 7) =$ []

e $(4\,091 + 128) \times (14 + 80) =$ []

TOLAK DAN DARAB

1

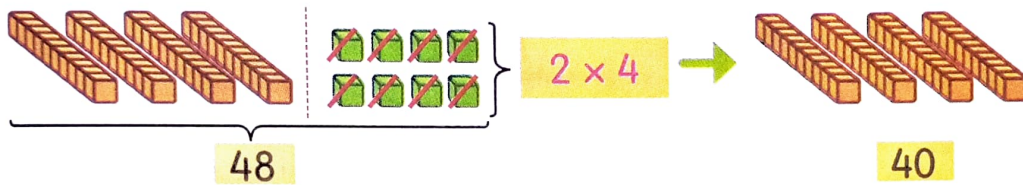

48 biji kek

Berapakah bilangan kek yang tinggal?

$$48 - 2 \times 4 = \square$$

Jumlahkan kek yang diambil oleh 2 orang dahulu.

$$48 - 2 \times 4 = 48 - 8 = 40$$

Kemudian, tolak jumlah itu daripada bilangan asal kek.

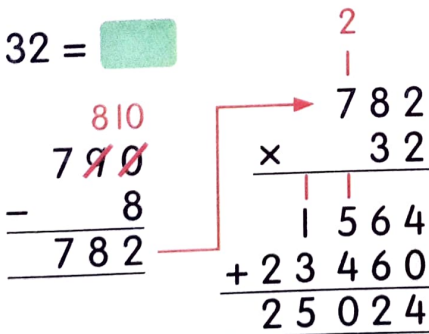
Selesaikan darab dahulu, kemudian tolak.

$$48 - 2 \times 4 = 40$$

Bilangan kek yang tinggal ialah 40 biji.

2 $790 - 8 \times 32 = \square$

Adakah cara pengiraan ini betul? Bincangkan.

1.7.1 (ii)

Galakkan murid menggunakan bahan konkrit seperti buah dam untuk mengukuhkan konsep tolak dan darab.

3

2 orang dermawan telah menyumbangkan RM3 000 setiap seorang.

RM1 200 akan digunakan untuk membeli rak buku.

Kira baki wang selepas membeli rak buku.

$$2 \times \text{RM}3\,000 - \text{RM}1\,200 = \square$$

Langkah 1

$$\begin{array}{r} \text{RM}3\,000 \\ \times \quad 2 \\ \hline \text{RM}6\,000 \end{array}$$

Langkah 2

$$\begin{array}{r} 5\,10 \\ \text{RM}6\,000 \\ - \text{RM}1\,200 \\ \hline \text{RM}4\,800 \end{array}$$

$$2 \times \text{RM}3\,000 - \text{RM}1\,200 = \text{RM}4\,800$$

Baki wang selepas membeli rak buku ialah RM4 800.

4 $(100 - 20) \times 3 = \square$

Langkah 1

$$\begin{array}{r} 100 \\ - 20 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$(100 - 20) \times 3 = 240$$

Langkah 2

$$\begin{array}{r} 80 \\ \times 3 \\ \hline 240 \end{array}$$

Selesaikan operasi dalam tanda kurung dahulu.

5 $(300 - 25) \times (24 - 11) = \square$

$$(300 - 25) \times (24 - 11)$$

$$= 275 \times 13$$

$$= 3\,575$$

$$\begin{array}{r} 2\,1 \\ 2\,75 \\ \times 13 \\ \hline 825 \\ + 2\,750 \\ \hline 3\,575 \end{array}$$

$$(300 - 25) \times (24 - 11) = 3\,575$$

$$60 - 17 \times 3 = 129$$

Ayat matematik di atas adalah salah. Jadikan ayat matematik itu betul.

Selesaikan.

a $16 - 2 \times 5 = \square$ b $32 \times 7 - 102 = \square$ c $900 - 215 \times 4 = \square$

d $24\,139 - 916 \times 8 = \square$ e $(407 - 93) \times 6 = \square$ f $809 \times (82 - 56) = \square$

g $13\,010 - 591 \times (200 - 195) = \square$ h $17\,103 - 2\,016 \times (500 - 431) = \square$

20 Antara yang berikut, yang mana benar?

A $402 \times 100 = 402\ 000$

B $105 \times 10 = 10\ 500$

C $71\ 200 \div 100 = 712$

D $8\ 150 \div 10 = 81\ 500$

21 Bundarkan 25.082 kepada dua tempat perpuluhan.

A 25.00 B 25.08 C 25.09 D 25.10

22 $75\% =$

A $\frac{3}{4}$

B $\frac{1}{2}$

C $\frac{1}{4}$

D $\frac{1}{8}$

23 $\frac{3}{10} \times \frac{2}{5} =$

A $\frac{1}{25}$

B $\frac{2}{25}$

C $\frac{3}{25}$

D $\frac{4}{25}$

24 $1\frac{3}{8} \times 240 =$

A 300

B 315

C 330

D 350

25 $48.2 + 5.092 - 17.96 =$

A 35.232

B 35.322

C 35.332

D 35.343

26 $79 \times 2.08 =$

A 16.332

B 16.432

C 163.32

D 164.32

27 $0.9\text{ km} \div 4 =$ km

A 0.225

B 0.325

C 2.25

D 3.25

28 $\text{RM}540\ 108.50 + \text{RM}67\ 875.30 =$

A $\text{RM}607\ 938.80$

B $\text{RM}607\ 982.80$

C $\text{RM}607\ 981.80$

D $\text{RM}607\ 983.80$

29 125% daripada RM420 ialah

A RM500

B RM525

C RM600

D RM630

30 $\text{RM}4\ 500 + 6 \times \text{RM}240.50 =$

A RM5 833

B RM5 843

C RM5 933

D RM5 943

31 25% daripada 480 biji gula-gula berperisa strawberi. Hitung bilangan gula-gula berperisa strawberi.

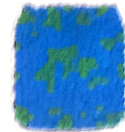
A 100

B 120

C 140

D 160

32 Gambar menunjukkan bilangan manik di dalam sebuah balang.

900 biji manik

$\frac{5}{6}$ daripada manik itu berwarna biru dan selebihnya berwarna hijau. Berapakah bilangan manik hijau di dalam balang itu?

A 150

B 200

C 700

D 750

33 Jena ada $5\frac{3}{4}$ m kain. Dia telah menggunakan $\frac{1}{3}$ daripada kain itu untuk membuat alas meja. Berapakah panjang, dalam m, kain yang digunakan untuk membuat alas meja?

A $5\frac{5}{12}$ m

B $3\frac{5}{6}$ m

C $2\frac{1}{4}$ m

D $1\frac{11}{12}$ m

34 Sebuah bakul berisi 340 biji oren. 60% daripada oren itu telah rosak. Hitung bilangan oren yang elok.

A 136

B 204

C 216

D 240

35 Rashidah memerlukan 2.096 m reben untuk mengikat satu bungkusan hadiah. Berapakah panjang reben yang diperlukan untuk mengikat 50 bungkusan hadiah yang sama?

A 10.48 m

B 10.58 m

C 104.8 m

D 105.8 m

B Jawab soalan yang berikut.

1 Nyatakan jawapan berpandukan kad nombor di bawah.

407 153

- a. Apakah nilai tempat bagi digit 4?
- b. Bundarkan nombor kepada ratus ribu terdekat.
- c. Hitung beza antara nilai digit 4 dengan nilai digit 7.

2 Jadual menunjukkan rancangan televisyen yang diminati sekumpulan murid.

Rancangan	Bilangan murid
Kartun	609 140
Cerita fantasi	24 861 kurang daripada kartun

a. Hitung bilangan murid yang meminati cerita fantasi.

b. $\frac{1}{5}$ daripada jumlah murid yang meminati rancangan kartun ialah murid perempuan. Berapakah bilangan murid lelaki yang meminati cerita kartun?

3 Gambar menunjukkan bilangan kupon Hari Kantin di dalam kotak Q.

1 800 keping kupon

Bilangan kupon di dalam sebuah kotak lagi, iaitu kotak R ialah 130% daripada bilangan kotak Q.

a. Hitung bilangan kupon di dalam kotak R.

b. Selepas beberapa hari, $\frac{2}{3}$ daripada bilangan kupon di dalam kotak Q telah dijual. Berapakah bilangan kupon yang masih ada di dalam kotak Q?

4 a. Selesaikan.

i. $RM125\ 600 - 6 \times RM5\ 000 =$

ii. $RM800\ 000 - (RM120\ 000 \div 8) =$

b. Gambar menunjukkan harga sebuah peti sejuk. Harga mesin basuh tidak ditunjukkan. Jumlah harga sebuah peti sejuk dan 3 buah mesin basuh ialah RM16 560.

Tandakan (✓) pada ayat matematik yang menunjukkan harga sebuah mesin basuh.

$(RM16\ 560 + RM6\ 060) \div 3$

$= RM7\ 540$

$RM16\ 560 - RM6\ 060 \div 3$

$= RM14\ 540$

$(RM16\ 560 - RM6\ 060) \div 3$

$= RM3\ 500$

5 a. Terangkan maksud simpanan dan pelaburan secara ringkas.

b. Apakah perbezaan antara faedah mudah dengan faedah kompaun?

c. Apakah maksud kredit dan hutang?

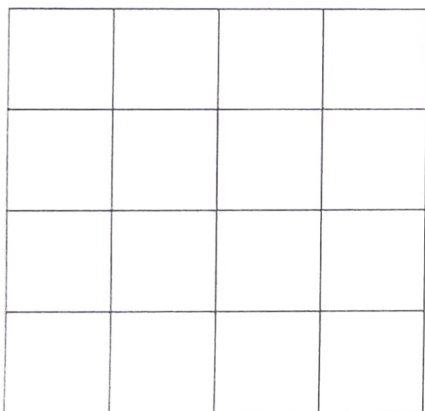
- 6 Jadual menunjukkan peratusan penduduk mengikut kaum di sebuah bandar. Peratusan penduduk Melayu tidak ditunjukkan.

Kaum	Peratusan (%)
Melayu	
Cina	18
India	15
Lain-lain	7

Jumlah penduduk di bandar itu ialah 250 000 orang.

- Hitung peratusan penduduk Melayu.
- Hitung bilangan penduduk India.
- 25% daripada kaum-kaum lain ialah Iban. Berapakah bilangan penduduk Iban di bandar itu?

- 7 Gambar rajah menunjukkan 16 petak yang sama saiz.

- Rekha telah melorekkan $\frac{3}{8}$ gambar rajah di atas. Berapakah bilangan petak yang dilorekkan oleh Rekha?
- Jagreet mewarnakan 4 petak dengan warna merah pada gambar rajah di atas. Berapakah peratusan petak merah daripada keseluruhan gambar rajah?

- 8 Jisim sebiji kek pandan ialah $1\frac{4}{5}$ kg. Caslie telah menghidangkan $\frac{1}{3}$ daripada kek pandan itu kepada tetamu. Berapakah baki jisim, dalam kg, kek pandan itu?

- 9 a Romi membeli $8\frac{1}{5}$ kg buah nangka. Dia memberikan $\frac{1}{4}$ daripada buah nangka itu kepada jirannya. Berapakah jisim, dalam kg, buah nangka yang diberikan kepada jirannya?
- b Panjang sehelai kain ialah 0.75 m. Puan Zuraidah menggunting kain itu kepada 3 bahagian yang sama panjang. Berapakah panjang setiap bahagian kain itu?

- 10 Yang berikut ialah harga tiga jenis rumah di tiga buah taman perumahan.

Taman Kenari

Taman Selasih

Taman Ceria

RM380 000

RM218 500

RM102 600

- Pengusaha sebuah kilang telah membeli satu unit rumah di Taman Kenari, satu unit rumah di Taman Selasih dan satu unit rumah di Taman Ceria untuk pekerjaanya. Hitung jumlah harga bagi tiga unit rumah itu.
- Encik Hassan dan 4 orang adiknya berkongsi sama banyak wang untuk membeli satu unit rumah di Taman Selasih. Berapakah nilai wang yang perlu diberikan oleh setiap orang adiknya?

4

MASA DAN WAKTU

TEMPOH

Hari dan jam

Sekarang pukul 10:50 pagi. Kita mulakan lawatan di taman haiwan ini.

Lawatan selesai. Kita akan menaiki bas untuk pulang bersama-sama.

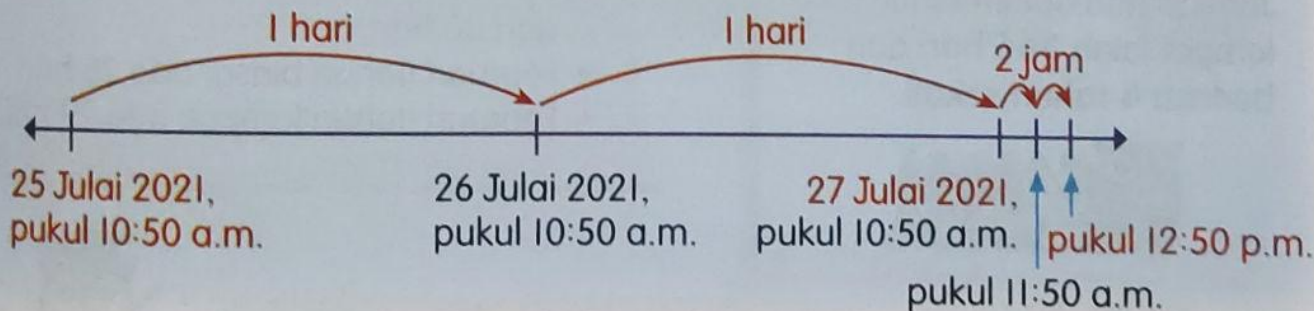

Nyatakan tempoh lawatan sambil belajar berpandukan situasi di atas.

MULA

TAMAT

25 Julai 2021, pukul 10:50 a.m. hingga 27 Julai 2021, pukul 12:50 p.m.

Tempoh lawatan sambil belajar ialah 2 hari 2 jam.

- Minta murid menceritakan pengalaman mereka tentang lawatan, perkhemahan atau aktiviti-aktiviti lain yang melibatkan tempoh, hari dan jam.

4.1.1(i)

Bulan dan hari

1

Kira tempoh, dalam hari, bagi program tanam pokok bunga.
 1 Februari 2020 hingga 8 Mac 2020 = hari

Jom guna kalendar untuk mengira tempoh dalam hari.

1 Februari hingga 29 Februari → 29 hari
 1 Mac hingga 8 Mac → + 8 hari
 Jumlah hari → 37 hari

1 Februari 2020 hingga 8 Mac 2020 = 37 hari

Tempoh program tanam pokok bunga ialah 37 hari.

Dalam tahun lompat, Februari mempunyai 29 hari. Jumlah hari dalam tahun lompat ialah 366 hari dan berlaku 4 tahun sekali.

- Januari, Mac, Mei, Julai, Ogos, Oktober dan Disember ada 31 hari.
- April, Jun, September dan November ada 30 hari.
- Februari (tahun biasa) ada 28 hari.
- Februari (tahun lompat) ada 29 hari.

Berapakah tempoh, dalam hari, jika kempen yang sama telah diadakan pada tarikh yang sama pada tahun 2019?

- Lakukan aktiviti simulasi menggunakan kalendar, garis masa dan gambar rajah untuk mengira tempoh dalam hari.
- Bincangkan cara menentukan tahun lompat dengan membahagikan tahun dengan 4 tanpa baki. Contohnya, $2020 \div 4 = 505$.

- 2 Berapakah tempoh, dalam hari, bagi promosi beli-belah dalam talian seperti yang ditunjukkan?
29 Mei 2020 hingga 5 Julai 2020
= hari

Cara 1

29 Mei hingga 31 Mei → 3 hari
1 Jun hingga 30 Jun → 30 hari
1 Julai hingga 5 Julai → + 5 hari
Jumlah hari → 38 hari

Cara 2

29 Mei hingga 31 Mei = 31 hari - 29 hari + 1 hari Perlu tambah 1 hari kerana 29 Mei diambil kira.
= 3 hari

Bilangan hari dalam Jun = 30 hari

1 Julai hingga 5 Julai = 5 hari - 1 hari + 1 hari Perlu tambah 1 hari kerana 1 Julai diambil kira.
= 5 hari

Jumlah hari: 3 hari + 30 hari + 5 hari = 38 hari

29 Mei 2020 hingga 5 Julai 2020 = **38** hari

Tempoh promosi beli-belah dalam talian ialah **38 hari**.

Jika promosi itu dilanjutkan hingga 16 Ogos, hitung tempoh, dalam hari, promosi itu diadakan.

Tempoh 62 hari adalah dari 1 hari bulan hingga 31 hari bulan .
Apakah bulan yang sesuai diisikan dalam itu?

4.1.1 (iii)

- Bimbing murid mencari tempoh dalam hari dengan pelbagai cara. Kemukakan pelbagai soalan untuk mengukuhkan pemahaman murid.

Tahun, bulan dan hari

PROJEK UNTUK KESEJAHTERAAN PENDUDUK

PROJEK: MENAIK TARAF KOMPLEKS SUKAN
TARIKH MULA: 1 DISEMBER 2019
TARIKH SIAP: 19 JANUARI 2021

Hitung tempoh projek menaik taraf kompleks sukan dalam hari, berpandukan maklumat di sebelah.

1 Disember 2019 hingga 19 Januari 2021
= hari

1.12.2019 hingga 31.12.2019 = 31 hari

1.1.2020 hingga 31.12.2020 = 366 hari

1.1.2021 hingga 19.1.2021 = $(19 - 1 + 1)$ hari
= 19 hari

Jumlah hari: 31 hari + 366 hari + 19 hari
= 416 hari

1 Disember 2019 hingga 19 Januari 2021 = 416 hari

Tempoh projek menaik taraf kompleks sukan ialah 416 hari.

Cuba hitung tempoh, dalam hari, dari 13 Jun 2021 hingga 20 April 2023.

CUBA INI

- Kira tempoh yang berikut. Nyatakan jawapan dalam hari dan jam.
 - 9:20 a.m., hari Sabtu hingga 11:20 a.m., hari Ahad.
 - Jam 1650, hari Isnin hingga jam 0550, hari Jumaat.
- Berapakah tempoh yang berikut dalam hari?
 - 2 Januari 2018 hingga 13 Januari 2018.
 - 14 Februari 2020 hingga 6 April 2020.
 - 9 Oktober 2019 hingga 5 Februari 2020.
- Berdasarkan jadual di sebelah, hitung tempoh, dalam hari, bagi:
 - projek fasa pertama.
 - projek fasa kedua.

Projek Pembinaan Rumah Kedai

Projek	Tarikh mula	Tarikh siap
Fasa Pertama	22.10.2018	17.1.2020
Fasa Kedua	25.2.2021	3.2.2023

TUKAR UNIT MASA

Jam ke minit

Tukar $\frac{1}{2}$ jam kepada minit.

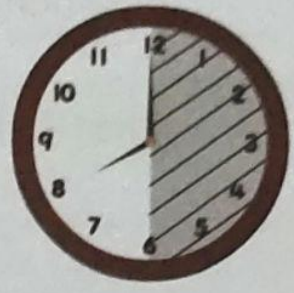
$$\frac{1}{2} \text{ jam} = \text{■} \text{ minit}$$

$$\frac{1}{2} \text{ jam} = \left(\frac{1}{2} \times \frac{30}{60} \right) \text{ minit}$$

$$= 30 \text{ minit}$$

$$\frac{1}{2} \text{ jam} = \text{30} \text{ minit}$$

$\frac{1}{2}$ jam ialah 30 minit.

Tempoh rehat ialah $\frac{1}{3}$ jam. Nyatakan dalam minit.

1 jam = 60 minit

$$\text{jam} \xrightarrow{\times 60} \text{minit}$$

2 $1\frac{3}{4}$ jam = ■ minit

$$1\frac{3}{4} \text{ jam} = \left(1\frac{3}{4} \times 60 \right) \text{ minit}$$

$$= \left(\frac{7}{4} \times \frac{15}{60} \right) \text{ minit}$$

$$= 105 \text{ minit}$$

$$1\frac{3}{4} \text{ jam} = \text{105} \text{ minit}$$

Jarum minit bergerak dari 12 hingga 1.

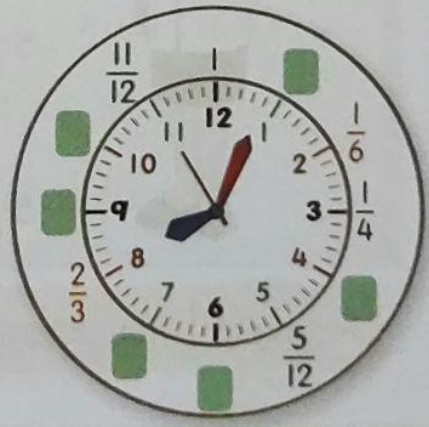
$$\text{—} \text{ jam} = \text{■} \text{ minit}$$

JAM PECAHAN

- 1 Lengkapkan label pecahan pada muka jam.
- 2 Tampal jam pecahan dalam buku tulis.
- 3 Tulis tiga penukaran unit jam yang melibatkan pecahan.

Contoh: $\frac{1}{4}$ jam = ■ minit

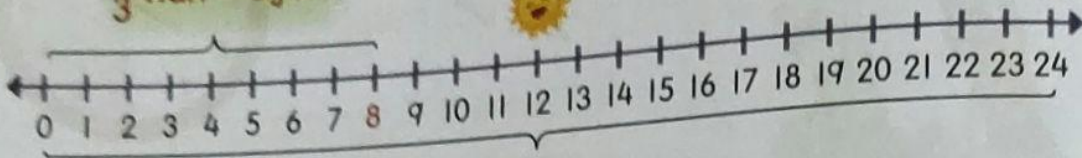
- Bimbing murid menukar unit masa berdasarkan pengalaman dalam kehidupan harian mereka.
- Sediakan muka jam yang mencukupi untuk semua murid bagi aktiviti Jejak Bestari.

Hari ke jam

1 a Tukar $\frac{1}{3}$ hari kepada jam.

$$\frac{1}{3} \text{ hari} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\frac{1}{3} \text{ hari} = 8 \text{ jam}$$

$$1 \text{ hari} = 24 \text{ jam}$$

$$\frac{1}{3} \text{ hari} = \left(\frac{1}{3} \times 24 \right) \text{ jam}$$

$$= 8 \text{ jam}$$

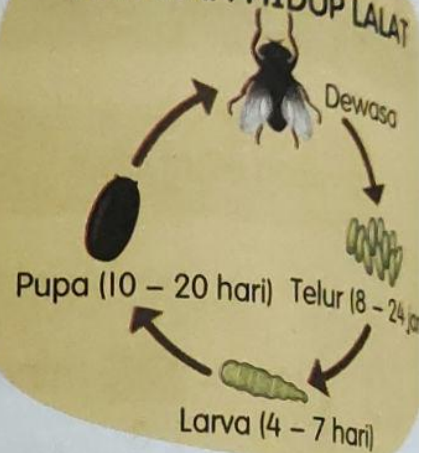
$$\frac{1}{3} \text{ hari} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\frac{1}{3} \text{ hari} \text{ ialah } 8 \text{ jam.}$$

1 hari = 24 jam
hari $\times 24$ → jam

KITARAN HIDUP LALAT

b

Jika larva mengambil tempoh $5\frac{1}{8}$ hari untuk bertukar kepada pupa, nyatakan tempoh itu dalam jam.

$$5\frac{1}{8} \text{ hari} = \text{■} \text{ jam}$$

$$5\frac{1}{8} \text{ hari} = \left(\frac{41}{8} \times 24 \right) \text{ jam}$$

$$= 123 \text{ jam}$$

$$5\frac{1}{8} \text{ hari} = \text{■} \text{ jam}$$

Ingat kembali!

$$5\frac{1}{8} = \frac{5 \times 8 + 1}{8}$$

$$= \frac{41}{8}$$

Hitung $16\frac{1}{4}$ hari dalam jam, iaitu tempoh pupa bertukar menjadi lalat.

Tahun ke bulan

1 Gambar di sebelah menunjukkan usia sebuah lukisan cat minyak.

Tukar $9\frac{1}{6}$ tahun kepada bulan.

$$9\frac{1}{6} \text{ tahun} = \text{■} \text{ bulan}$$

$$\begin{aligned} 9\frac{1}{6} \text{ tahun} &= (9 \times 12) \text{ bulan} + \left(\frac{1}{6} \times \frac{2}{12}\right) \text{ bulan} \\ &= 108 \text{ bulan} + 2 \text{ bulan} \\ &= 110 \text{ bulan} \end{aligned}$$

$$9\frac{1}{6} \text{ tahun} = \text{110} \text{ bulan}$$

$9\frac{1}{6}$ tahun ialah 110 bulan.

2 $12\frac{2}{3}$ tahun = ■ bulan

$$\begin{aligned} 12\frac{2}{3} \text{ tahun} &= \left(\frac{38}{3} \times \frac{4}{12}\right) \text{ bulan} \\ &= 152 \text{ bulan} \end{aligned}$$

$$12\frac{2}{3} \text{ tahun} = \text{152} \text{ bulan}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ \times 4 \\ \hline 152 \end{array}$$

1 tahun = 12 bulan
tahun $\times 12$ → bulan

3 $5\frac{1}{2}$ tahun = ■ bulan

AQILAH

$$\begin{aligned} 5\frac{1}{2} \text{ tahun} &= \left(5\frac{1}{2} \times \frac{6}{12}\right) \text{ bulan} \\ &= (6 \times 6) \text{ bulan} \\ &= 36 \text{ bulan} \end{aligned}$$

PETER

$$\begin{aligned} 5\frac{1}{2} \text{ tahun} &= \left(5\frac{1}{2} \times 12\right) \text{ bulan} \\ &= \left(\frac{11}{2} \times \frac{6}{12}\right) \text{ bulan} \\ &= 66 \text{ bulan} \end{aligned}$$

Siapakah yang mengira jawapan dengan betul? Mengapa?

4.2.1 (iii)

- Minta murid membuat carta pokok umur ahli keluarga dalam pecahan tahun dan menukarnya kepada bulan.

Dekad ke tahun

1

Taman Sahabat
Kuching, Sarawak dibina
pada tahun 2005.

Berusia $1\frac{1}{2}$ dekad pada tahun 2020.

Tukar $1\frac{1}{2}$ dekad kepada tahun.

$$1\frac{1}{2} \text{ dekad} = \square \text{ tahun}$$

$$1\frac{1}{2} \text{ dekad} = \left(\frac{3}{2} \times \frac{5}{10}\right) \text{ tahun}$$

$$= 15 \text{ tahun}$$

$$1\frac{1}{2} \text{ dekad} = \mathbf{15} \text{ tahun}$$

$1\frac{1}{2}$ dekad ialah 15 tahun.

2

Pusat Pemulihan Orang
Utan Sepilok dibina
pada tahun 1964.

Berusia $5\frac{3}{5}$ dekad pada tahun 2020.

$$5\frac{3}{5} \text{ dekad} = \square \text{ tahun}$$

$$5\frac{3}{5} \text{ dekad} = (5 \times 10) \text{ tahun} + \left(\frac{3}{5} \times \frac{2}{10}\right) \text{ tahun}$$

$$= 50 \text{ tahun} + 6 \text{ tahun}$$

$$= 56 \text{ tahun}$$

$$5\frac{3}{5} \text{ dekad} = \mathbf{56} \text{ tahun}$$

1 dekad = 10 tahun

dekad $\times 10$ → tahun

Isikan petak kosong dengan 1 dan 10.
Kedua-dua nombor itu boleh
digunakan lebih daripada sekali.

$$\frac{\square}{\square} \text{ dekad} = \square \text{ tahun}$$

1

$\frac{2}{5}$ abad?

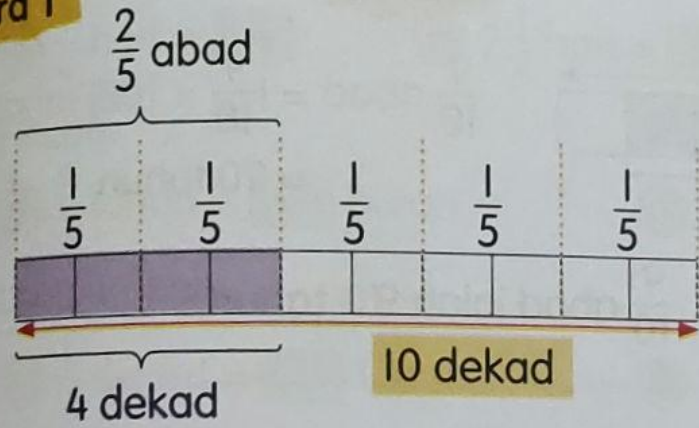
Telefon mudah alih ini telah diperkenalkan sejak $\frac{2}{5}$ abad yang lalu.

Tukar $\frac{2}{5}$ abad kepada dekad.

$\frac{2}{5}$ abad = dekad

Cara 1

$\frac{2}{5}$ abad = dekad

$\frac{2}{5}$ abad ialah 4 dekad.

Cara 2

$$\frac{2}{5} \text{ abad} = \left(\frac{2}{\cancel{5}} \times \cancel{10}^2\right) \text{ dekad}$$

$$= 4 \text{ dekad}$$

1 abad = 10 dekad
 abad $\times 10$ → dekad

2 $3\frac{7}{10}$ abad = dekad

$3\frac{7}{10}$ abad = $\left(\frac{37}{\cancel{10}} \times \cancel{10}\right)$ dekad

= 37 dekad

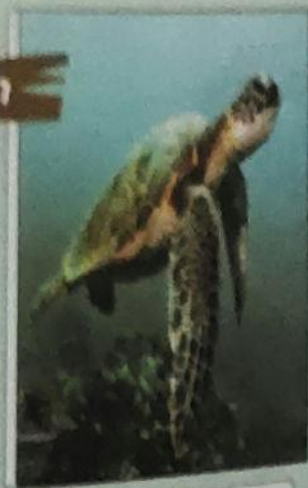
$3\frac{7}{10}$ abad = dekad

- Minta murid bercerita tentang barangan klasik yang berusia melebihi 10 tahun atau $\frac{1}{10}$ abad yang pernah dijumpai untuk aktiviti penukaran unit masa itu kepada dekad.

Abad ke tahun

1

Wah, jangka hayat penyu boleh mencapai $\frac{9}{10}$ abad!

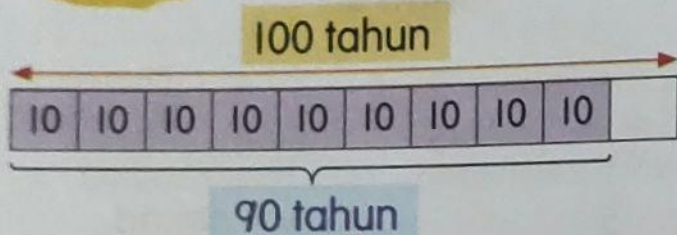
Tukar $\frac{9}{10}$ abad kepada tahun.

$$\frac{9}{10} \text{ abad} = \text{■} \text{ tahun}$$

1 abad = 100 tahun
 abad $\times 100$ → tahun

Cara 1

$$\frac{9}{10} \text{ abad} = \mathbf{90} \text{ tahun}$$

Cara 2

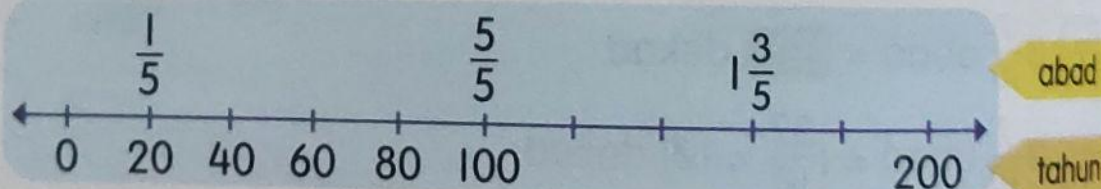
$$\begin{aligned} \frac{9}{10} \text{ abad} &= \left(\frac{9}{10} \times 100 \right) \text{ tahun} \\ &= 90 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\frac{9}{10} \text{ abad ialah } \mathbf{90} \text{ tahun.}$$

2 Hitung anggaran jangka hayat, dalam tahun, bagi Harimau Malaya.

Jangka hayat Harimau Malaya lebih kurang $\frac{1}{5}$ abad.

$$\begin{aligned} \frac{1}{5} \text{ abad} &= \left(\text{■} \times 100 \right) \text{ tahun} \\ &= \text{■} \text{ tahun} \end{aligned}$$

Jangka hayat Harimau Malaya lebih kurang ■ tahun.

Berpandukan garis nombor, nyatakan $1\frac{3}{5}$ abad dalam tahun.

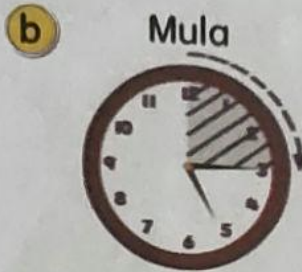
1 Tukar jam kepada minit.

a $\frac{5}{6}$ jam

b $\frac{1}{5}$ jam

c $8\frac{1}{2}$ jam

2 Gambar rajah di bawah menunjukkan pergerakan jarum minit. Lengkapkan.

jam = minit

jam = minit

jam = minit

3 Kira dan nyatakan jawapan dalam jam.

a $\frac{1}{4}$ hari =

b $2\frac{1}{2}$ hari =

c $6\frac{3}{8}$ hari =

4 Hitung.

a $\frac{2}{3}$ tahun = bulan

b $1\frac{3}{4}$ tahun = bulan

5 Lengkapkan.

a $\frac{1}{2}$ dekad = tahun

b $2\frac{4}{5}$ dekad = tahun

c $\frac{9}{10}$ abad = dekad

d $8\frac{1}{5}$ abad = dekad

e $6\frac{1}{4}$ abad = tahun

f $32\frac{1}{10}$ abad = tahun

6 Isi petak kosong.

a minit seperti jam seperti bulan

$\frac{1}{4}$ jam $9\frac{2}{3}$ hari $10\frac{1}{2}$ tahun

b tahun seperti dekad seperti tahun

$\frac{1}{10}$ dekad $7\frac{3}{5}$ abad $13\frac{4}{5}$ abad

TUKAR UNIT MASA LAGI

Jam ke minit

PROGRAM GOTONG-ROYONG TAMAN SEJAHTERA

mula

tamat

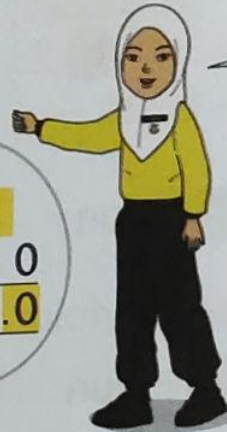
Program gotong-royong yang ditunjukkan telah dijalankan selama 4.5 jam. Nyatakan tempoh program tersebut dalam minit.

$$4.5 \text{ jam} = \text{ } \text{minit}$$

Cara 1

$$4.5 \text{ jam} = (4.5 \times 60) \text{ minit} \\ = 270 \text{ minit}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 4.5 \\ \times 60 \\ \hline 270.0 \end{array}$$

Darab 60 minit untuk menukar unit jam kepada minit.

Cara 2

$$4.5 \text{ jam} = 4 \text{ jam} + 0.5 \text{ jam} \\ = (4 \times 60) \text{ minit} + \left(\frac{5}{10} \times 60\right) \text{ minit} \\ = 240 \text{ minit} + 30 \text{ minit} \\ = 270 \text{ minit}$$

$$4.5 \text{ jam} = \text{270} \text{ minit}$$

Tempoh program gotong-royong ialah **270 minit**.

- Darab seperti mendarab nombor bulat.
- Pastikan titik perpuluhan diletakkan pada tempat yang betul.

Satu taklimat ringkas sebelum program bermula dibuat selama 0.35 jam. Berapakah minit taklimat itu? Bincangkan.

- Minta murid menceritakan aktiviti yang dilakukan serta tempoh dalam unit perpuluhan jam.
- Bimbing murid menukar unit perpuluhan jam kepada minit.
- Terapkan nilai murni seperti bekerjasama, tolong-menolong, semangat kejiranan dan amalan kebersihan.

Hari ke jam

1 Tempoh penerbangan dari Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur ke Lapangan Terbang Pulau Jeju, Korea ialah 0.25 hari.

Tukar 0.25 hari kepada jam.

0.25 hari = jam

Cara 1

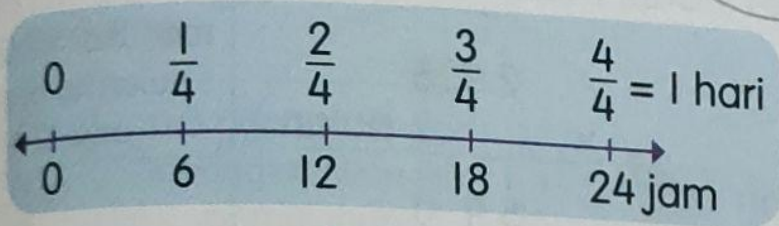
0.25 hari = (0.25 × 24) jam
= 6 jam

$$\begin{array}{r}
 1\ 2 \\
 1\ 2 \\
 \times 0.25 \\
 \hline
 1\ 00 \\
 +05\ 00 \\
 \hline
 06.00\ \text{jam}
 \end{array}$$

Darab 24 jam untuk menukar unit hari kepada jam.

Cara 2

0.25 hari = (1/4 × 24) jam
= 6 jam

0.25 hari = 6 jam

0.25 hari ialah 6 jam.

0.25 hari = 25/100 hari
= 1/4 hari

2 1.75 hari = jam

Cara 1

$$\begin{array}{r}
 1\ 1 \\
 3\ 2 \\
 1.75 \\
 \times 24\ \text{jam} \\
 \hline
 7\ 00 \\
 +35\ 00 \\
 \hline
 42.00\ \text{jam}
 \end{array}$$

Cara 2

1.75 hari = 1 hari + 0.75 hari
= 24 jam + 0.5 hari + 0.25 hari
= 24 jam + 12 jam + 6 jam
= 42 jam

1.75 hari = 42 jam

4.2.2 (ii)

• Kaitkan 0.5 hari dengan 12 jam, 0.25 hari dengan 6 jam untuk memudahkan pengiraan.

Tahun ke bulan

Sistem suria terdiri daripada lapan buah planet, iaitu Utarid, Zuhrah, Bumi, Marikh, Musytari, Zuhal, Uranus dan Neptun.

Planet Zuhal mengambil masa lebih kurang 29.5 tahun untuk membuat satu peredaran lengkap mengelilingi Matahari. Nyatakan anggaran masa itu dalam bulan.

29.5 tahun = bulan

Cara 1

$$29.5 \text{ tahun} = (29.5 \times 12) \text{ bulan}$$

$$= 354 \text{ bulan}$$

	29.5		
x		12	bulan
	590		
+	2950		
			354.0
			bulan

Darab 12 untuk menukar tahun kepada bulan kerana 1 tahun ada 12 bulan.

Cara 2

$$29.5 \text{ tahun} = 29 \text{ tahun} + 0.5 \text{ tahun}$$

$$= (29 \times 12) \text{ bulan} + \left(\frac{1}{2} \times \frac{6}{12}\right) \text{ bulan}$$

$$= 348 \text{ bulan} + 6 \text{ bulan}$$

$$= 354 \text{ bulan}$$

$$0.5 \text{ tahun} = \left(\frac{5 \div 5}{10 \div 5}\right) \text{ tahun}$$

$$= \frac{1}{2} \text{ tahun}$$

29.5 tahun = 354 bulan

29.5 tahun ialah 354 bulan.

Tukar 8.75 tahun kepada bulan.

TEMPOH PERKHIDMATAN PERDANA MENTERI MALAYSIA PERTAMA HINGGA KEEMPAT (1957-2003)

Tukar tempoh perkhidmatan, dalam tahun, Perdana Menteri Malaysia yang pertama.

Kira pantas dengan menggerakkan titik perpuluhan.

$$1.3 \text{ dekad} = \text{ } \text{ tahun}$$

$$1.3 \text{ dekad} = (1.3 \times 10) \text{ tahun}$$

$$= 13 \text{ tahun}$$

$$1.3 \text{ dekad} = \text{ } \text{ tahun}$$

Tempoh perkhidmatan Perdana Menteri Malaysia yang pertama ialah **13 tahun**.

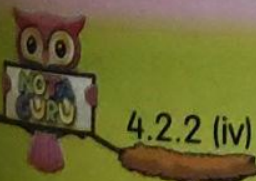
Hitung tempoh perkhidmatan, dalam tahun, bagi Perdana Menteri Malaysia yang lain.

Hani terlupa meletakkan titik perpuluhan pada pernyataan di bawah.

$$600 \text{ dekad} = 600 \text{ tahun}$$

Di manakah letaknya titik perpuluhan itu supaya pernyataan itu benar?

- Bincangkan tempoh perkhidmatan bagi tokoh negarawan yang lain. Terapkan nilai patriotik. Minta murid menyatakan nama penuh Perdana Menteri di atas.

Abad ke dekad

- 1 Usia Kota A Famosa pada tahun 2021 ialah 5.1 abad. Tukar 5.1 abad kepada dekad.

$$5.1 \text{ abad} = \square \text{ dekad}$$

$$5.1 \text{ abad} = (5.1 \times 10) \text{ dekad} \\ = 51 \text{ dekad}$$

$$5.1 \text{ abad} = 51 \text{ dekad}$$

5.1 abad ialah 51 dekad.

Kota A Famosa di Melaka telah dibina pada tahun 1511. Pintu gerbang ini merupakan salah satu seni bina Eropah tertua yang masih ada di Asia.

2

Bangunan ini berusia 1.1 abad pada tahun 2021. Tukar 1.1 abad kepada dekad.

$$1.1 \text{ abad} = \square \text{ dekad}$$

$$1.1 \text{ abad} = (\square \times \square) \text{ dekad} \\ = \square \text{ dekad}$$

1.1 abad ialah \square dekad.

Bangunan Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan di Melaka dibina pada tahun 1911 untuk mengenang kembali sejarah perjuangan kemerdekaan negara. Tarikh kemerdekaan telah diisytiharkan oleh YTM Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj di Padang Pahlawan yang terletak berhadapan dengan bangunan ini.

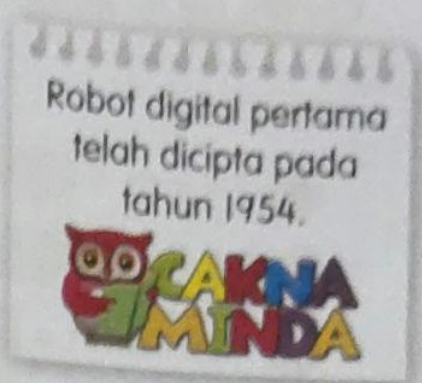
Berapakah dekad dalam 0.3 abad?

- Terapkan semangat kenegaraan melalui sejarah kemerdekaan Malaysia.
- Minta murid membuat buku skrap tempat-tempat bersejarah dengan menyatakan usia tempat berkenaan menggunakan penukaran unit perpuluhan masa.

Abad ke tahun

1 Robot digital yang pertama dicipta berusia 0.67 abad pada tahun 2021. Tukar 0.67 abad kepada tahun.
 0.67 abad = tahun

Cara 1

$$0.67 \text{ abad} = (0.67 \times 100) \text{ tahun} = 67 \text{ tahun}$$

Cara 2

$$0.67 \text{ abad} = \left(\frac{67}{100} \times 100\right) \text{ tahun} = 67 \text{ tahun}$$

0.67 abad = tahun

0.67 abad ialah **67** tahun.

2 Yang berikut ialah usia pada tahun 2021 bagi tiga peralatan digital yang pertama dicipta.

Kamera digital
 0.45 abad

Jam tangan digital
 1.01 abad

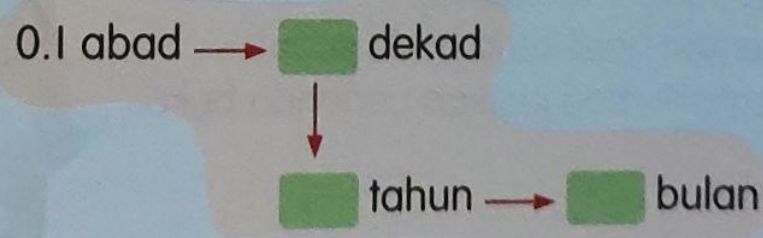

Kalkulator digital
 0.5 abad

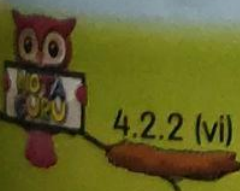
Hitung usia peralatan di atas dalam tahun secara kiraan pantas.

Lengkapkan petak kosong.

- Berbincang tentang usia, dalam tahun, peralatan teknologi maklumat yang pertama dicipta untuk kemudahan manusia.
- Layari <https://rb.gy/95a5kk>, <https://rb.gy/apdglf> dan <https://rb.gy/jomhry>

1 Kira.

a $0.9 \text{ jam} = \square \text{ minit}$

c $0.5 \text{ hari} = \square \text{ jam}$

e $1.25 \text{ tahun} = \square \text{ bulan}$

g $8.1 \text{ dekad} = \square \text{ tahun}$

i $7.6 \text{ abad} = \square \text{ dekad}$

k $0.83 \text{ abad} = \square \text{ tahun}$

b $1.2 \text{ jam} = \square \text{ minit}$

d $7.25 \text{ hari} = \square \text{ jam}$

f $13.5 \text{ tahun} = \square \text{ bulan}$

h $24.6 \text{ dekad} = \square \text{ tahun}$

j $38.9 \text{ abad} = \square \text{ dekad}$

l $12.7 \text{ abad} = \square \text{ tahun}$

2 a Tukar 3.45 jam kepada minit.

b Nyatakan 1.625 hari dalam jam.

3 $60.75 \text{ tahun} = 729 \text{ bulan}$

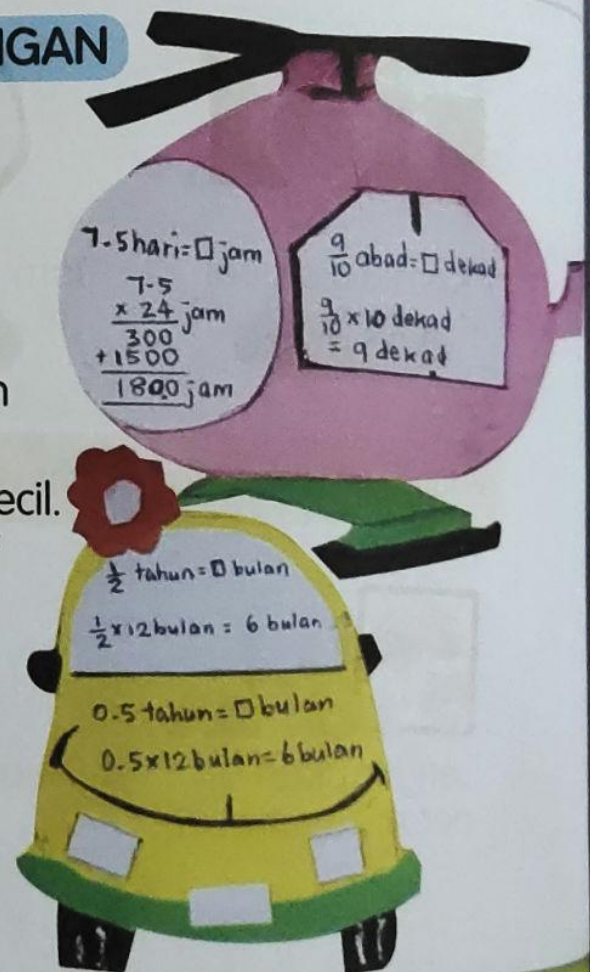
Adakah pernyataan di atas benar? Buktikan.

**JEJAK
BESTARI**
AKTIVITI BERPASANGAN
Alat/Bahan

kad manila, kertas, gam,
pensel warna, gunting

Tugasan

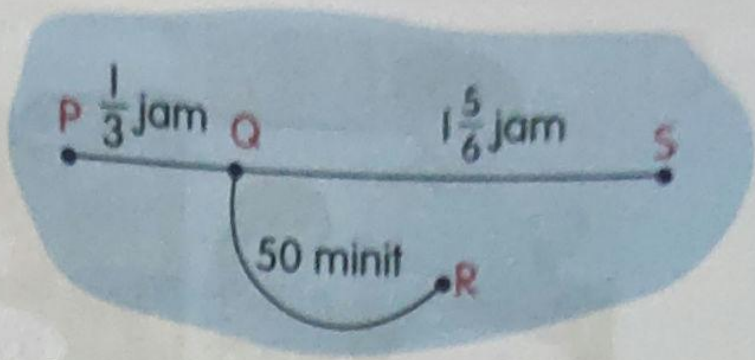
- 1 Tulis unit masa yang melibatkan pecahan atau perpuluhan pada kertas.
- 2 Tukar unit masa kepada unit yang lebih kecil.
- 3 Potong kad manila kepada bentuk kreatif yang dikehendaki.
- 4 Gunting dan tampalkan penukaran unit masa pada kad manila.
- 5 Pamerkan hasil kerja pada sudut matematik atau jadikan penanda buku.

TAMBAH MASA

Jam dan minit

1 Masa perjalanan di antara dua bandar ditunjukkan dalam gambar rajah di sebelah.

a Hitung jumlah masa perjalanan dari bandar P ke bandar S.

$$\frac{1}{3} \text{ jam} + 1 \frac{5}{6} \text{ jam} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{3} \text{ jam} + 1 \frac{5}{6} \text{ jam} &= \frac{1 \times 2}{3 \times 2} \text{ jam} + 1 \frac{5}{6} \text{ jam} \\ &= \frac{2}{6} \text{ jam} + 1 \frac{5}{6} \text{ jam} \\ &= \frac{2}{6} \text{ jam} + 1 \text{ jam} + \frac{5}{6} \text{ jam} \\ &= 1 \text{ jam} + \frac{7}{6} \text{ jam} \\ &= 1 \text{ jam} + 1 \frac{1}{6} \text{ jam} \\ &= 2 \frac{1}{6} \text{ jam} \end{aligned}$$

Samakan penyebut sebelum menambah.

$$\frac{1}{3} \text{ jam} + 1 \frac{5}{6} \text{ jam} = 2 \frac{1}{6} \text{ jam}$$

Jumlah masa perjalanan dari bandar P ke bandar S ialah $2 \frac{1}{6}$ jam.

b Hitung jumlah masa perjalanan, dalam minit, dari bandar P ke bandar R.

$$\frac{1}{3} \text{ jam} + 50 \text{ minit} = \text{■} \text{ minit}$$

$$\frac{1}{3} \text{ jam} = \left(\frac{1}{3} \times \frac{20}{60} \right) \text{ minit} = 20 \text{ minit}$$

$$\begin{array}{r} 20 \text{ minit} \\ + 50 \text{ minit} \\ \hline 70 \text{ minit} \end{array}$$

Adakah 70 minit bersamaan 1 jam 10 minit? Bincangkan.

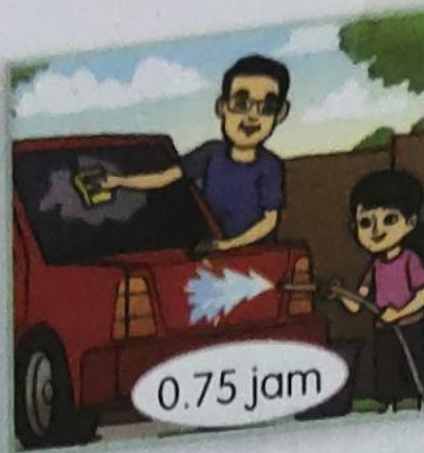

$$\frac{1}{3} \text{ jam} + 50 \text{ minit} = 70 \text{ minit}$$

Jumlah masa perjalanan dari bandar P ke bandar R ialah 70 minit.

• Bimbing murid mencari tempoh bagi beberapa perjalanan mengikut pengalaman yang dilalui oleh mereka seperti semasa bercuti atau balik ke kampung.

2

- a Hitung jumlah tempoh bagi aktiviti membantu ibu di dapur dan menolong bapa membasuh kereta.

$$1.5 \text{ jam} + 0.75 \text{ jam} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{array}{r} 1.50 \text{ jam} \\ + 0.75 \text{ jam} \\ \hline 2.25 \text{ jam} \end{array}$$

$$1.5 \text{ jam} + 0.75 \text{ jam} = \text{2.25} \text{ jam}$$

Jumlah tempoh bagi dua aktiviti itu ialah **2.25 jam**.

- b Berapakah tempoh, dalam minit, untuk aktiviti menolong bapa membasuh kereta dan menyiram pokok bunga?

$$0.75 \text{ jam} + \frac{1}{4} \text{ jam} = \text{■} \text{ minit}$$

$$\begin{aligned} 0.75 \text{ jam} \\ &= (0.75 \times 60) \text{ minit} \\ &= 45 \text{ minit} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{4} \text{ jam} &= \left(\frac{1}{4} \times \cancel{60}^{15}\right) \text{ minit} \\ &= 15 \text{ minit} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 45 \text{ minit} \\ + 15 \text{ minit} \\ \hline 60 \text{ minit} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ 0.75 \\ \times \quad 60 \\ \hline 45.00 \end{array}$$

$$0.75 \text{ jam} + \frac{1}{4} \text{ jam} = \text{60} \text{ minit}$$

Tempoh untuk kedua-dua aktiviti tersebut ialah **60 minit**.

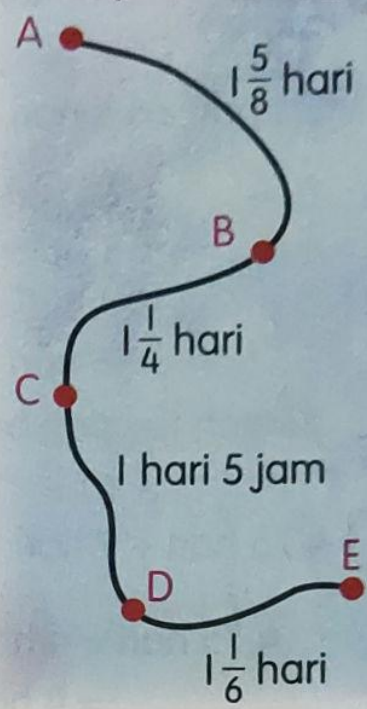
Tukar $\frac{1}{4}$ jam kepada 0.25 jam. Kemudian, tambah dengan 0.75 jam. Adakah jawapannya sama dengan jawapan di atas? Bincangkan.

Hari dan jam

Ekspedisi Pelayaran

1 Tempoh pelayaran dari lokasi A ke lokasi E bagi satu ekspedisi ditunjukkan dalam rajah di sebelah.

a Hitung jumlah tempoh pelayaran dari lokasi A ke lokasi C.

$$1\frac{5}{8} \text{ hari} + 1\frac{1}{4} \text{ hari} = \text{■} \text{ hari}$$

$$\begin{aligned} 1\frac{5}{8} \text{ hari} + 1\frac{1}{4} \text{ hari} &= 1\frac{5}{8} \text{ hari} + 1\frac{1 \times 2}{4 \times 2} \text{ hari} \\ &= 1\frac{5}{8} \text{ hari} + 1\frac{2}{8} \text{ hari} \\ &= 2\frac{7}{8} \text{ hari} \end{aligned}$$

$$1\frac{5}{8} \text{ hari} + 1\frac{1}{4} \text{ hari} = \text{2}\frac{7}{8} \text{ hari}$$

Jumlah tempoh pelayaran dari lokasi A ke lokasi C ialah $2\frac{7}{8}$ hari.

b Berapakah jumlah tempoh pelayaran, dalam hari dan jam, dari lokasi C ke lokasi E?

$$1 \text{ hari } 5 \text{ jam} + 1\frac{1}{6} \text{ hari} = \text{■} \text{ hari } \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{aligned} 1\frac{1}{6} \text{ hari} &= 1 \text{ hari} + \frac{1}{6} \text{ hari} \\ &= 1 \text{ hari} + \left(\frac{1}{6} \times \frac{4}{4}\right) \text{ jam} \\ &= 1 \text{ hari} + 4 \text{ jam} \\ &= 1 \text{ hari } 4 \text{ jam} \end{aligned}$$

hari	jam
1	5
+ 1	4
2	9

$$1 \text{ hari } 5 \text{ jam} + 1\frac{1}{6} \text{ hari} = \text{2} \text{ hari } \text{9} \text{ jam}$$

Jumlah tempoh pelayaran dari lokasi C ke lokasi E ialah **2 hari 9 jam**.

4.3.1 (ii)

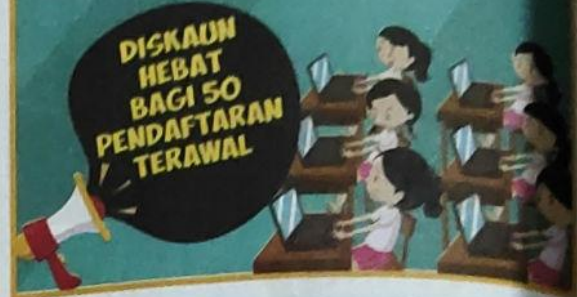
• Tambah pecahan melibatkan hari adalah sama dengan menambah pecahan dengan menjadikan penyebut sama sebelum menambah.

KURSUS KOMPUTER

Peringkat asas 1.25 tahun

Peringkat lanjutan 1.5 tahun

Peringkat profesional $\frac{5}{6}$ tahun

- 2 a Berpandukan risalah, jumlahkan tempoh bagi kursus komputer peringkat asas dan lanjutan.
 $1.25 \text{ tahun} + 1.5 \text{ tahun} = \square \text{ tahun}$

$$\begin{array}{r} 1.25 \text{ tahun} \\ + 1.50 \text{ tahun} \\ \hline 2.75 \text{ tahun} \end{array}$$

$$1.25 \text{ tahun} + 1.5 \text{ tahun} = 2.75 \text{ tahun}$$

Jumlah tempoh bagi kursus komputer peringkat asas dan lanjutan ialah **2.75 tahun**.

- b Berapakah tempoh kursus komputer peringkat asas dan profesional? Beri jawapan dalam tahun dan bulan.

$$1.25 \text{ tahun} + \frac{5}{6} \text{ tahun} = \square \text{ tahun } \square \text{ bulan}$$

$$\begin{aligned} 1.25 \text{ tahun} &= 1 \text{ tahun} + 0.25 \text{ tahun} \\ &= 1 \text{ tahun} + (0.25 \times 12) \text{ bulan} \\ &= 1 \text{ tahun } 3 \text{ bulan} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{5}{6} \text{ tahun} &= \left(\frac{5}{\cancel{6}} \times \cancel{12}^2\right) \text{ bulan} \\ &= 10 \text{ bulan} \end{aligned}$$

tahun	bulan
1	3
+	10
1	13
+	-12
2	1

$$1.25 \text{ tahun} + \frac{5}{6} \text{ tahun} = 2 \text{ tahun } 1 \text{ bulan}$$

Tempoh kursus komputer peringkat asas dan profesional ialah **2 tahun 1 bulan**.

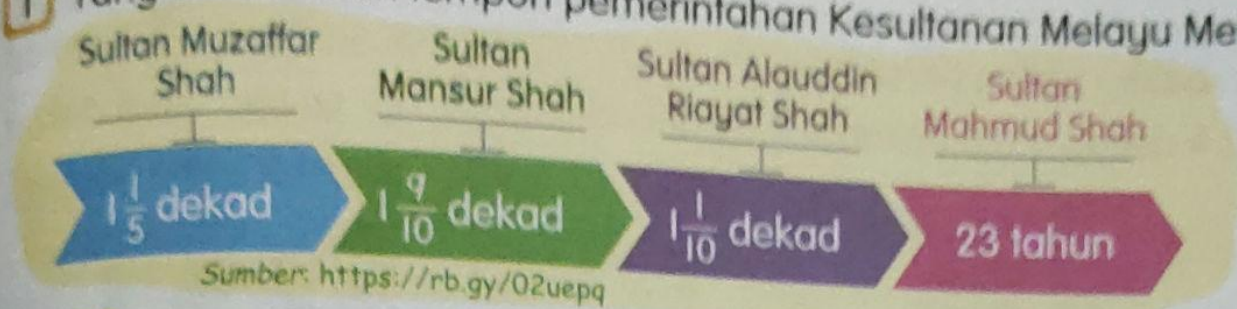

$$\frac{3}{4} \text{ tahun} + \square \text{ tahun} = 1 \text{ tahun}$$

Nyatakan nilai \square dalam perpuluhan.

Dekad dan tahun

1 Yang berikut ialah tempoh pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka.

a Hitung jumlah tempoh pemerintahan Sultan Muzaffar Shah dan Sultan Mansur Shah.

$$1 \frac{1}{5} \text{ dekad} + 1 \frac{9}{10} \text{ dekad} = \text{ } \text{ dekad}$$

$$\begin{aligned} 1 \frac{1}{5} \text{ dekad} + 1 \frac{9}{10} \text{ dekad} &= 1 \frac{1 \times 2}{5 \times 2} \text{ dekad} + 1 \frac{9}{10} \text{ dekad} \\ &= 1 \frac{2}{10} \text{ dekad} + 1 \frac{9}{10} \text{ dekad} \\ &= 2 \frac{11}{10} \text{ dekad} \\ &= 2 \text{ dekad} + \frac{11}{10} \text{ dekad} \\ &= 2 \text{ dekad} + 1 \frac{1}{10} \text{ dekad} \\ &= 3 \frac{1}{10} \text{ dekad} \end{aligned}$$

$$1 \frac{1}{5} \text{ dekad} + 1 \frac{9}{10} \text{ dekad} = 3 \frac{1}{10} \text{ dekad}$$

Jumlah tempoh pemerintahan Sultan Muzaffar Shah dan Sultan Mansur Shah ialah $3 \frac{1}{10}$ dekad.

b Kira tempoh pemerintahan dua orang sultan terakhir.

$$1 \frac{1}{10} \text{ dekad} + 23 \text{ tahun} = \text{ } \text{ tahun}$$

$$\begin{aligned} 1 \frac{1}{10} \text{ dekad} &= \left(\frac{11}{10} \times 10 \right) \text{ tahun} \\ &= 11 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 11 \text{ tahun} \\ + 23 \text{ tahun} \\ \hline 34 \text{ tahun} \end{array}$$

$$1 \frac{1}{10} \text{ dekad} + 23 \text{ tahun} = 34 \text{ tahun}$$

Tempoh pemerintahan dua orang sultan terakhir ialah 34 tahun.

- 2 Berpandukan jadual, hitung tempoh perkhidmatan Cikgu Mirza dalam dekad, sebelum beliau bersara.

$$2.4 \text{ dekad} + 0.8 \text{ dekad} = \text{ } \text{ dekad}$$

$$\begin{array}{r} 2.4 \text{ dekad} \\ + 0.8 \text{ dekad} \\ \hline 3.2 \text{ dekad} \end{array}$$

$$2.4 \text{ dekad} + 0.8 \text{ dekad} = \text{3.2} \text{ dekad}$$

Tempoh perkhidmatan Cikgu Mirza sebelum beliau bersara ialah **3.2 dekad**.

Tempoh perkhidmatan

Sekolah	Tempoh
SK Sri Intan	2.4 dekad
SK Melati	0.8 dekad

Selamat Bersara

• JASAMU DIKENANG •

- 3 Saya bertugas sebagai guru sementara selama $\frac{1}{5}$ dekad. 1.3 dekad seterusnya sebagai guru tetap.

Berapakah tempoh, dalam tahun, Cikgu Alice telah bertugas sebagai guru?

$$\frac{1}{5} \text{ dekad} + 1.3 \text{ dekad} = \text{ } \text{ tahun}$$

Cara 1

$$\frac{1}{5} \text{ dekad} = 0.2 \text{ dekad}$$

$$\begin{array}{r} 0.2 \text{ dekad} \\ + 1.3 \text{ dekad} \\ \hline 1.5 \text{ dekad} \end{array}$$

$$\begin{aligned} 1.5 \text{ dekad} \\ = (1.5 \times 10) \text{ tahun} \\ = 15 \text{ tahun} \end{aligned}$$

Cara 2

$$\begin{aligned} \frac{1}{5} \text{ dekad} &= \left(\frac{1}{5} \times \frac{2}{10} \right) \text{ tahun} \\ &= 2 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 1.3 \text{ dekad} &= (1.3 \times 10) \text{ tahun} \\ &= 13 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$2 \text{ tahun} + 13 \text{ tahun} = 15 \text{ tahun}$$

$$\frac{1}{5} \text{ dekad} + 1.3 \text{ dekad} = \text{15} \text{ tahun}$$

Cikgu Alice telah bertugas sebagai guru selama **15 tahun**.

Berikan jawapan 3.9 dekad tambah 51 tahun dalam dekad.

Abad dan dekad

1

Gua A berusia $6\frac{1}{5}$ abad. Usia Gua B adalah $3\frac{1}{2}$ abad lebih tua daripada Gua A.

Usia Gua B ialah

$$6\frac{1}{5} \text{ abad} + 3\frac{1}{2} \text{ abad} = \text{■} \text{ abad}$$

$$\begin{aligned} &6\frac{1}{5} \text{ abad} + 3\frac{1}{2} \text{ abad} \\ &= 6\frac{1 \times 2}{5 \times 2} \text{ abad} + 3\frac{1 \times 5}{2 \times 5} \text{ abad} \\ &= 6\frac{2}{10} \text{ abad} + 3\frac{5}{10} \text{ abad} \\ &= 9\frac{7}{10} \text{ abad} \end{aligned}$$

$$6\frac{1}{5} \text{ abad} + 3\frac{1}{2} \text{ abad} = \text{9}\frac{7}{10} \text{ abad}$$

2 $\frac{3}{10}$ abad + 29 dekad = ■ dekad

$$\begin{aligned} \frac{3}{10} \text{ abad} &= (\frac{3}{10} \times 10) \text{ dekad} \\ &= 3 \text{ dekad} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 3 \text{ dekad} \\ + 29 \text{ dekad} \\ \hline 32 \text{ dekad} \end{array}$$

$$\frac{3}{10} \text{ abad} + 29 \text{ dekad} = \text{32} \text{ dekad}$$

3 $2\frac{4}{5}$ abad + 8 abad 7 dekad = ■ abad ■ dekad

$$\begin{aligned} 2\frac{4}{5} \text{ abad} &= 2 \text{ abad} + \frac{4}{5} \text{ abad} \\ &= 2 \text{ abad} + (\frac{4}{5} \times 2) \text{ dekad} \\ &= 2 \text{ abad } 8 \text{ dekad} \end{aligned}$$

abad	dekad
2	8
+ 8	7
10	15
+ 1	-10
11	5

$$2\frac{4}{5} \text{ abad} + 8 \text{ abad } 7 \text{ dekad} = \text{11} \text{ abad } \text{5} \text{ dekad}$$

Nyatakan 11 abad 5 dekad dalam dekad.

- 4 Hitung anggaran usia, dalam abad, bagi pokok B.

$$0.2 \text{ abad} + 0.3 \text{ abad} = \text{■} \text{ abad}$$

$$\begin{array}{r} 0.2 \text{ abad} \\ + 0.3 \text{ abad} \\ \hline 0.5 \text{ abad} \end{array}$$

$$0.2 \text{ abad} + 0.3 \text{ abad} = \text{0.5} \text{ abad}$$

Anggaran usia pokok B lebih kurang **0.5 abad**.

Keratan rentas lingkaran batang pokok A menunjukkan usia pokok A lebih kurang 0.2 abad.

keratan rentas pokok A

keratan rentas pokok B

Pokok B berusia 0.3 abad lebih daripada pokok A

- 5 $12.6 \text{ abad} + 58 \text{ dekad} = \text{■} \text{ abad } \text{■} \text{ dekad}$

$$\begin{aligned} 12.6 \text{ abad} &= 12 \text{ abad} + 0.6 \text{ abad} \\ &= 12 \text{ abad} + (0.6 \times 10) \text{ dekad} \\ &= 12 \text{ abad } 6 \text{ dekad} \end{aligned}$$

$$12.6 \text{ abad} + 58 \text{ dekad} = \text{18} \text{ abad } \text{4} \text{ dekad}$$

abad	dekad
12	6
+	58
12	64
+	6 - 60
18	4

- 6 Tambah $4\frac{9}{10}$ abad dan 3.2 abad. Beri jawapan dalam abad dan dekad.

$$4\frac{9}{10} \text{ abad} + 3.2 \text{ abad} = \text{■} \text{ abad } \text{■} \text{ dekad}$$

$$\begin{aligned} \frac{9}{10} \text{ abad} &= \left(\frac{9}{10} \times 10\right) \text{ dekad} \\ &= 9 \text{ dekad} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0.2 \text{ abad} &= (0.2 \times 10) \text{ dekad} \\ &= 2 \text{ dekad} \end{aligned}$$

$4\frac{9}{10}$ abad = 4 abad 9 dekad.
3.2 abad = 3 abad 2 dekad.

abad	dekad
4	9
+	2
7	11
+	1 - 10
8	1

$$4\frac{9}{10} \text{ abad} + 3.2 \text{ abad} = \text{8} \text{ abad } \text{1} \text{ dekad}$$

1 Anggaran usia pada tahun 2021

Menara Jam Besar,
Kuala Kangsar.

lebih kurang $\frac{4}{5}$ abad

Sumber: <http://rb.gy/uhx8hq>

Menara Jam Besar, Alor Setar.

kira-kira $\frac{3}{10}$ abad lebih
daripada usia Menara
Jam Besar, Kuala Kangsar

Hitung anggaran usia Menara
Jam Besar, Alor Setar.

$$\frac{4}{5} \text{ abad} + \frac{3}{10} \text{ abad} = \text{■} \text{ abad}$$

$$\frac{4}{5} \text{ abad} + \frac{3}{10} \text{ abad}$$

$$= \frac{4 \times 2}{5 \times 2} \text{ abad} + \frac{3}{10} \text{ abad}$$

$$= \frac{8}{10} \text{ abad} + \frac{3}{10} \text{ abad}$$

$$= \frac{11}{10} \text{ abad}$$

$$= 1 \frac{1}{10} \text{ abad}$$

$$\frac{4}{5} \text{ abad} + \frac{3}{10} \text{ abad} = 1 \frac{1}{10} \text{ abad}$$

Anggaran usia Menara Jam Besar, Alor Setar lebih kurang $1 \frac{1}{10}$ abad.

2 $2 \frac{7}{10}$ abad + 60 tahun = ■ tahun

$$\begin{aligned} 2 \frac{7}{10} \text{ abad} &= (2 \times 100) \text{ tahun} + \left(\frac{7}{10} \times 100\right) \text{ tahun} \\ &= 200 \text{ tahun} + 70 \text{ tahun} \\ &= 270 \text{ tahun} \end{aligned}$$

270	tahun
+ 60	tahun
330	tahun

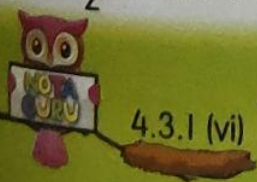
$$2 \frac{7}{10} \text{ abad} + 60 \text{ tahun} = 330 \text{ tahun}$$

3 $8 \frac{1}{2}$ abad + 1 abad 35 tahun = ■ abad ■ tahun

$$\begin{aligned} 8 \frac{1}{2} \text{ abad} &= 8 \text{ abad} + \frac{1}{2} \text{ abad} \\ &= 8 \text{ abad} + \left(\frac{1}{2} \times 100\right) \text{ tahun} \\ &= 8 \text{ abad } 50 \text{ tahun} \end{aligned}$$

abad	tahun
8	50
+ 1	35
9	85

$$8 \frac{1}{2} \text{ abad} + 1 \text{ abad } 35 \text{ tahun} = 9 \text{ abad } 85 \text{ tahun}$$

4 $7.9 \text{ abad} + 6 \text{ abad } 42 \text{ tahun} = \square \text{ abad } \square \text{ tahun}$

$7.9 \text{ abad} = 7 \text{ abad} + 0.9 \text{ abad}$
 $= 7 \text{ abad} + (0.9 \times 100) \text{ tahun}$
 $= 7 \text{ abad } 90 \text{ tahun}$

abad	tahun
7	90
+ 6	42
13	132
+ 1	-100
14	32

$7.9 \text{ abad} + 6 \text{ abad } 42 \text{ tahun} = 14 \text{ abad } 32 \text{ tahun}$

5 $0.82 \text{ abad} + 451 \text{ tahun} = \square \text{ abad } \square \text{ tahun}$

Tukar unit masa kepada tahun, serta abad dan tahun.

$0.82 \text{ abad} = (0.82 \times 100) \text{ tahun}$
 $= 82 \text{ tahun}$

$451 \text{ tahun} = 400 \text{ tahun} + 51 \text{ tahun}$
 $= 4 \text{ abad } 51 \text{ tahun}$

abad	tahun
	82
+ 4	51
4	133
+ 1	-100
5	33

$0.82 \text{ abad} + 451 \text{ tahun} = 5 \text{ abad } 33 \text{ tahun}$

6 $5\frac{3}{4} \text{ abad} + 1.3 \text{ abad} = \square \text{ tahun}$

Tukar pecahan masa kepada perpuluhan masa dahulu.

$5\frac{3}{4} \text{ abad} = \frac{23}{4} \text{ abad}$
 $= 5.75 \text{ abad}$

5.75 abad
 $+ 1.30 \text{ abad}$
 $\hline 7.05 \text{ abad}$

$7.05 \text{ abad} = (7.05 \times 100) \text{ tahun}$
 $= 705 \text{ tahun}$

$5\frac{3}{4} \text{ abad} + 1.3 \text{ abad} = 705 \text{ tahun}$

Nyatakan 705 tahun dalam abad dan tahun.

1 Tambah.

a $\frac{1}{2}$ jam + $\frac{1}{10}$ jam = jam

b 0.25 jam + 3 jam = jam

c $1\frac{1}{6}$ hari + $\frac{1}{8}$ hari = hari

d 6.5 hari + 4.75 hari = hari

e 9.25 tahun + 10.5 tahun = tahun

f $\frac{7}{10}$ dekad + $\frac{2}{5}$ dekad = dekad

g $8\frac{3}{5}$ abad + $1\frac{1}{2}$ abad = abad

h 8.47 abad + 52.9 abad = abad

2 Hitung.

a $\frac{3}{5}$ jam + 40 minit = minit

b 4 hari 20 jam + $\frac{5}{8}$ hari = hari jam

c 7.5 hari + 19 jam = jam

d $1\frac{1}{6}$ tahun + 4 tahun 10 bulan = tahun

e 17 tahun + $\frac{1}{5}$ dekad = dekad tahun

f 4 dekad 1 tahun + 2.3 dekad = tahun

g $2\frac{2}{5}$ abad + 1 abad 6 dekad = dekad

h 66 tahun + $1\frac{9}{10}$ abad = abad tahun

3 Kira.

a $\frac{5}{6}$ jam + 0.45 jam = minit

b 7.625 hari + $1\frac{1}{2}$ hari = hari jam

c $1\frac{3}{4}$ tahun + 0.75 tahun = tahun bulan

4 Hitung hasil tambah $2\frac{4}{5}$ abad dengan 3.8 abad. Nyatakan jawapan dalam abad dan dekad.

5 Adakah pernyataan di sebelah benar? Buktikan.

2.79 abad + $8\frac{1}{4}$ abad = 11 abad 4 tahun

TOLAK MASA

Jam dan minit

1

Raden

Divani

Projek Poster Kesihatan

Nama	Tempoh siap
Raden	$\frac{3}{4}$ jam
Siti	$1\frac{5}{6}$ jam
Divani	12 minit lebih awal daripada Siti

Siti

- a Hitung beza tempoh yang diambil oleh Raden dengan Siti untuk menyiapkan projek berdasarkan jadual di atas.

$$1\frac{5}{6} \text{ jam} - \frac{3}{4} \text{ jam} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{aligned} 1\frac{5}{6} \text{ jam} - \frac{3}{4} \text{ jam} &= 1\frac{5 \times 2}{6 \times 2} \text{ jam} - \frac{3 \times 3}{4 \times 3} \text{ jam} \\ &= 1\frac{10}{12} \text{ jam} - \frac{9}{12} \text{ jam} \\ &= 1\frac{1}{12} \text{ jam} \end{aligned}$$

$$1\frac{5}{6} \text{ jam} - \frac{3}{4} \text{ jam} = 1\frac{1}{12} \text{ jam}$$

Beza tempoh yang diambil oleh Raden dengan Siti ialah $1\frac{1}{12}$ jam.

- b Berapakah tempoh yang diambil oleh Divani, dalam jam dan minit, untuk menyiapkan projeknya?

$$1\frac{5}{6} \text{ jam} - 12 \text{ minit} = \text{■} \text{ jam } \text{■} \text{ minit}$$

$$\begin{aligned} 1\frac{5}{6} \text{ jam} &= 1 \text{ jam} + \frac{5}{6} \text{ jam} \\ &= 1 \text{ jam} + \left(\frac{5}{6} \times \frac{10}{10}\right) \text{ minit} \\ &= 1 \text{ jam } 50 \text{ minit} \end{aligned}$$

jam	minit
	4 10
1	5 0
-	1 2
1	3 8

$$1\frac{5}{6} \text{ jam} - 12 \text{ minit} = 1 \text{ jam } 38 \text{ minit}$$

Tempoh Divani menyiapkan projeknya ialah 1 jam 38 minit.

- 2 Hitung beza masa memasak, dalam jam, antara keropok lekor yang dikukus dengan yang direbus seperti yang dilabel pada gambar.

$$1.5 \text{ jam} - 0.5 \text{ jam} = \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{array}{r} 1.5 \text{ jam} \\ - 0.5 \text{ jam} \\ \hline 1.0 \text{ jam} \end{array}$$

kukus
1.5 jam

$$1.5 \text{ jam} - 0.5 \text{ jam} = \text{1.0} \text{ jam}$$

rebus
0.5 jam

Beza masa memasak antara keropok lekor yang dikukus dengan yang direbus ialah 1 jam.

- 3 $3.45 \text{ jam} - 1 \text{ jam } 40 \text{ minit} = \text{■} \text{ jam } \text{■} \text{ minit}$

$$\begin{aligned} 3.45 \text{ jam} &= 3 \text{ jam} + 0.45 \text{ jam} \\ &= 3 \text{ jam} + (0.45 \times 60) \text{ minit} \\ &= 3 \text{ jam } 27 \text{ minit} \end{aligned}$$

jam	minit
2	87
3	27
- 1	40
1	47

$$\begin{array}{r} 60 \text{ minit} \\ + 27 \text{ minit} \\ \hline 87 \text{ minit} \end{array}$$

$$3.45 \text{ jam} - 1 \text{ jam } 40 \text{ minit} = \text{1} \text{ jam } \text{47} \text{ minit}$$

- 4 $1\frac{1}{6} \text{ jam} - 0.35 \text{ jam} = \text{■} \text{ minit}$

$$\begin{aligned} 1\frac{1}{6} \text{ jam} &= \left(\frac{7}{6} \times \frac{10}{60}\right) \text{ minit} \\ &= 70 \text{ minit} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0.35 \text{ jam} &= (0.35 \times 60) \text{ minit} \\ &= 21 \text{ minit} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 60 \\ 70 \\ - 21 \\ \hline 49 \text{ minit} \end{array}$$

$$1\frac{1}{6} \text{ jam} - 0.35 \text{ jam} = \text{49} \text{ minit}$$

Lengkapkan.

$$\frac{5}{6} \text{ jam} - \text{■} \text{ minit} = \frac{3}{4} \text{ jam} - \frac{1}{6} \text{ jam}$$

4.3.1 (i)
4.3.2 (i)

- Galakkan murid membeli barangan buatan Malaysia.
- Layari <https://rb.gy/wjpfbb>

Hari dan jam

1

Corak A
 $1\frac{1}{3}$ hari

Corak B
 $2\frac{1}{4}$ hari

Berapakah lebihnya masa mencanting batik corak B berbanding dengan corak A merujuk maklumat di atas?

$$2\frac{1}{4} \text{ hari} - 1\frac{1}{3} \text{ hari} = \text{■} \text{ hari}$$

$$\begin{aligned} 2\frac{1}{4} \text{ hari} - 1\frac{1}{3} \text{ hari} &= 2\frac{1 \times 3}{4 \times 3} \text{ hari} - 1\frac{1 \times 4}{3 \times 4} \text{ hari} \\ &= 2\frac{3}{12} \text{ hari} - 1\frac{4}{12} \text{ hari} \\ &= \frac{27}{12} \text{ hari} - \frac{16}{12} \text{ hari} \\ &= \frac{11}{12} \text{ hari} \end{aligned}$$

$$2\frac{1}{4} \text{ hari} - 1\frac{1}{3} \text{ hari} = \frac{11}{12} \text{ hari}$$

Masa mencanting batik corak B mengambil masa $\frac{11}{12}$ hari lebih daripada corak A.

2 $9 \text{ hari } 18 \text{ jam} - \frac{7}{8} \text{ hari} = \text{■} \text{ hari } \text{■} \text{ jam}$

$$\begin{aligned} \frac{7}{8} \text{ hari} &= \left(\frac{7}{8} \times \frac{3}{1} \times 24\right) \text{ jam} \\ &= 21 \text{ jam} \end{aligned}$$

hari	jam
8	42
9	18
-	21
8	21

- Tukar 9 hari kepada 8 hari 24 jam.
- Tambah 24 jam dan 18 jam menjadi 42 jam.

$$9 \text{ hari } 18 \text{ jam} - \frac{7}{8} \text{ hari} = \text{8} \text{ hari } \text{21} \text{ jam}$$

Cari beza tempoh antara $10\frac{5}{6}$ hari dengan $4\frac{1}{2}$ hari. Nyatakan jawapan dalam jam.

Kem	Tempoh
Pengakap	2.25 hari
Kepimpinan Pengawas	1.5 hari

Berpandukan jadual di atas, berapakah lebihnya tempoh kem pengakap daripada kem kepimpinan pengawas?

$$2.25 \text{ hari} - 1.5 \text{ hari} = \text{■} \text{ hari}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 12 \\ 2.25 \text{ hari} \\ - 1.50 \text{ hari} \\ \hline 0.75 \text{ hari} \end{array}$$

$$2.25 \text{ hari} - 1.5 \text{ hari} = \mathbf{0.75} \text{ hari}$$

Tempoh kem pengakap adalah lebih **0.75 hari** daripada kem kepimpinan pengawas.

- 4 Tolak 3 hari 5 jam daripada 9.75 hari. Beri jawapan dalam hari dan jam.

$$9.75 \text{ hari} - 3 \text{ hari } 5 \text{ jam} = \text{■} \text{ hari } \text{■} \text{ jam}$$

$$\begin{aligned} 9.75 \text{ hari} &= 9 \text{ hari} + 0.75 \text{ hari} \\ &= 9 \text{ hari} + (0.75 \times 24) \text{ jam} \\ &= 9 \text{ hari } 18 \text{ jam} \end{aligned}$$

hari	jam
9	18
- 3	5
6	13

$$9.75 \text{ hari} - 3 \text{ hari } 5 \text{ jam} = \mathbf{6} \text{ hari } \mathbf{13} \text{ jam}$$

- 5 $6.5 \text{ hari} - \frac{7}{12} \text{ hari} = \text{■} \text{ hari } \text{■} \text{ jam}$

$$\begin{aligned} 6.5 \text{ hari} &= 6 \text{ hari} + 0.5 \text{ hari} \\ &= 6 \text{ hari} + (0.5 \times 24) \text{ jam} \\ &= 6 \text{ hari } 12 \text{ jam} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{7}{12} \text{ hari} &= \left(\frac{7}{12} \times 24 \right) \text{ jam} \\ &= 14 \text{ jam} \end{aligned}$$

hari	jam
5	36
- 6	12
-	14
5	22

$$6.5 \text{ hari} - \frac{7}{12} \text{ hari} = \mathbf{5} \text{ hari } \mathbf{22} \text{ jam}$$

4.3.1 (ii)
4.3.2 (ii)

• Bimbing murid untuk menukar hari kepada jam dengan pelbagai cara.

Tahun dan bulan

- 1 a Cari beza usia, dalam tahun, antara hamster dengan arnab.

$$10\frac{1}{5} \text{ tahun} - 2\frac{1}{2} \text{ tahun} = \square \text{ tahun}$$

$$\begin{aligned} &10\frac{1}{5} \text{ tahun} - 2\frac{1}{2} \text{ tahun} \\ &= 10\frac{1 \times 2}{5 \times 2} \text{ tahun} - 2\frac{1 \times 5}{2 \times 5} \text{ tahun} \\ &= 10\frac{2}{10} \text{ tahun} - 2\frac{5}{10} \text{ tahun} \\ &= 9\frac{12}{10} \text{ tahun} - 2\frac{5}{10} \text{ tahun} \\ &= 7\frac{7}{10} \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$10\frac{1}{5} \text{ tahun} - 2\frac{1}{2} \text{ tahun} = 7\frac{7}{10} \text{ tahun}$$

Beza usia antara hamster dengan arnab ialah $7\frac{7}{10}$ tahun.

usia hamster $2\frac{1}{2}$ tahun

usia arnab $10\frac{1}{5}$ tahun

- b Berapakah beza usia antara hamster dengan ikan emas?

Usia ikan emas saya lebih kurang 8 tahun 8 bulan.

$$8 \text{ tahun } 8 \text{ bulan} - 2\frac{1}{2} \text{ tahun} = \square \text{ tahun } \square \text{ bulan}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \text{ tahun} &= \left(\frac{1}{2} \times \frac{6}{12}\right) \text{ bulan} \\ &= 6 \text{ bulan} \end{aligned}$$

tahun	bulan
8	8
- 2	6
6	2

Jadi, $2\frac{1}{2}$ tahun = 2 tahun 6 bulan.

$$8 \text{ tahun } 8 \text{ bulan} - 2\frac{1}{2} \text{ tahun} = 6 \text{ tahun } 2 \text{ bulan}$$

Beza usia antara hamster dengan ikan emas ialah 6 tahun 2 bulan.

Nyatakan jawapan di atas dalam bulan.

2 Kira hasil tolak 16.875 tahun dengan 5.625 tahun.

$$16.875 \text{ tahun} - 5.625 \text{ tahun} = \text{■} \text{ tahun}$$

$$\begin{array}{r} 16.875 \text{ tahun} \\ - 5.625 \text{ tahun} \\ \hline 11.250 \text{ tahun} \end{array}$$

$$16.875 \text{ tahun} - 5.625 \text{ tahun} = \text{11.25} \text{ tahun}$$

3 Berapa bulankah lebihnya 30.25 tahun daripada 29 bulan?

$$30.25 \text{ tahun} - 29 \text{ bulan} = \text{■} \text{ bulan}$$

$$\begin{aligned} 30.25 \text{ tahun} &= (30.25 \times 12) \text{ bulan} \\ &= 363 \text{ bulan} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 13} \\ 363 \text{ bulan} \\ - 29 \text{ bulan} \\ \hline 334 \text{ bulan} \end{array}$$

$$30.25 \text{ tahun} - 29 \text{ bulan} = \text{334} \text{ bulan}$$

4 $14.5 \text{ tahun} - 7\frac{3}{4} \text{ tahun} = \text{■} \text{ tahun } \text{■} \text{ bulan}$

Cara 1

$$\begin{aligned} 14.5 \text{ tahun} &= 14 \text{ tahun} + 0.5 \text{ tahun} \\ &= 14 \text{ tahun} + (0.5 \times 12) \text{ bulan} \\ &= 14 \text{ tahun } 6 \text{ bulan} \end{aligned}$$

tahun	bulan
13	18
14	6
- 7	9
6	9

$$\begin{aligned} 7\frac{3}{4} \text{ tahun} &= 7 \text{ tahun} + \frac{3}{4} \text{ tahun} \\ &= 7 \text{ tahun} + \left(\frac{3}{4} \times 12\right) \text{ bulan} \\ &= 7 \text{ tahun } 9 \text{ bulan} \end{aligned}$$

Cara 2

$$\begin{aligned} \frac{3}{4} \text{ tahun} &= 0.75 \text{ tahun} \\ 14.5 \text{ tahun} - 7\frac{3}{4} \text{ tahun} &= 14.5 \text{ tahun} - 7.75 \text{ tahun} \\ &= 6.75 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6.75 \text{ tahun} &= 6 \text{ tahun} + 0.75 \text{ tahun} \\ &= 6 \text{ tahun} + (0.75 \times 12) \text{ bulan} \\ &= 6 \text{ tahun } 9 \text{ bulan} \end{aligned}$$

$$14.5 \text{ tahun} - 7\frac{3}{4} \text{ tahun} = \text{6} \text{ tahun } \text{9} \text{ bulan}$$

Dekad dan tahun

1

Berapakah lebihnya tempoh Encik Sharnel tinggal di Taman Universiti berbanding dengan Encik Siva?

$$3\frac{1}{2} \text{ dekad} - 1\frac{4}{5} \text{ dekad} = \text{■} \text{ dekad}$$

$$3\frac{1}{2} \text{ dekad} - 1\frac{4}{5} \text{ dekad} = 3\frac{1 \times 5}{2 \times 5} \text{ dekad} - 1\frac{4 \times 2}{5 \times 2} \text{ dekad}$$

$$= 3\frac{5}{10} \text{ dekad} - 1\frac{8}{10} \text{ dekad}$$

$$= 2\frac{15}{10} \text{ dekad} - 1\frac{8}{10} \text{ dekad}$$

$$= 1\frac{7}{10} \text{ dekad}$$

$$3\frac{1}{2} \text{ dekad} - 1\frac{4}{5} \text{ dekad} = 1\frac{7}{10} \text{ dekad}$$

Tempoh Encik Sharnel tinggal di Taman Universiti adalah lebih $1\frac{7}{10}$ dekad berbanding dengan Encik Siva.

2 $9 \text{ dekad} - 6\frac{3}{10} \text{ dekad} = \text{■} \text{ dekad} \text{ ■} \text{ tahun}$

$\frac{3}{10} \text{ dekad} = (\frac{3}{10} \times 10) \text{ tahun}$
 $= 3 \text{ tahun}$

dekad	tahun
8	10
9	0
- 6	3
2	7

Tukar 9 dekad kepada 8 dekad 10 tahun.

$$9 \text{ dekad} - 6\frac{3}{10} \text{ dekad} = 2 \text{ dekad} 7 \text{ tahun}$$

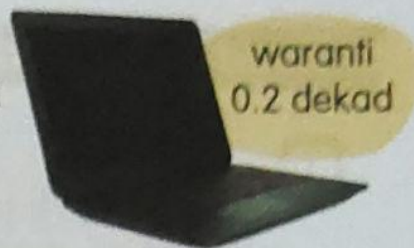
- 3 Kira beza waranti antara kedua-dua komputer riba berpandukan maklumat di sebelah.

$$0.3 \text{ dekad} - 0.2 \text{ dekad} = \square \text{ dekad}$$

$$\begin{array}{r} 0.3 \text{ dekad} \\ -0.2 \text{ dekad} \\ \hline 0.1 \text{ dekad} \end{array}$$

$$0.3 \text{ dekad} - 0.2 \text{ dekad} = \mathbf{0.1} \text{ dekad}$$

Beza tempoh waranti antara kedua-dua komputer riba ialah **0.1 dekad**.

- 4 Hitung baki, dalam tahun, apabila 47 tahun ditolak daripada 8.1 dekad.
 $8.1 \text{ dekad} - 47 \text{ tahun} = \square \text{ tahun}$

$$\begin{aligned} 8.1 \text{ dekad} &= (8.1 \times 10) \text{ tahun} \\ &= 81 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 81 \text{ tahun} \\ -47 \text{ tahun} \\ \hline 34 \text{ tahun} \end{array}$$

$$8.1 \text{ dekad} - 47 \text{ tahun} = \mathbf{34} \text{ tahun}$$

- 5 $9.4 \text{ dekad} - 2\frac{1}{2} \text{ dekad} = \square \text{ dekad} \square \text{ tahun}$

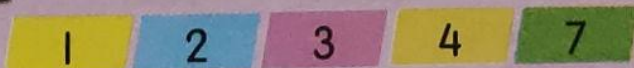
$$\begin{aligned} 9.4 \text{ dekad} &= (9.4 \times 10) \text{ tahun} \\ &= 94 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2\frac{1}{2} \text{ dekad} &= \left(\frac{5}{2} \times \frac{5}{10}\right) \text{ tahun} \\ &= 25 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 94 \text{ tahun} \\ -25 \text{ tahun} \\ \hline 69 \text{ tahun} \end{array}$$

$$\begin{aligned} 69 \text{ tahun} &= 60 \text{ tahun} + 9 \text{ tahun} \\ &= (60 \div 10) \text{ dekad} + 9 \text{ tahun} \\ &= 6 \text{ dekad } 9 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$9.4 \text{ dekad} - 2\frac{1}{2} \text{ dekad} = \mathbf{6} \text{ dekad } \mathbf{9} \text{ tahun}$$

Gunakan kad-kad nombor di atas untuk melengkapkan ayat matematik di bawah.

6. $\square \text{ dekad} - \square . \square \text{ dekad} = \square \square \text{ tahun}$

4.3.1 (iv)
4.3.2 (iv)

Minta murid mencari beza tempoh tarikh luput makanan sebagai pengguna yang bijak.

Abad dan dekad

1

Usia wang pada tahun 2021

Kira beza usia antara kedua-dua wang kertas.

$$\frac{1}{2} \text{ abad} - \frac{1}{10} \text{ abad} = \text{■} \text{ abad}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \text{ abad} - \frac{1}{10} \text{ abad} &= \frac{1 \times 5}{2 \times 5} \text{ abad} - \frac{1}{10} \text{ abad} \\ &= \frac{5}{10} \text{ abad} - \frac{1}{10} \text{ abad} \\ &= \frac{4 \div 2}{10 \div 2} \text{ abad} \\ &= \frac{2}{5} \text{ abad} \end{aligned}$$

$$\frac{1}{2} \text{ abad} - \frac{1}{10} \text{ abad} = \frac{2}{5} \text{ abad}$$

Beza usia antara kedua-dua wang kertas ialah $\frac{2}{5}$ abad.

2 $7\frac{3}{5}$ abad - 4 abad 8 dekad = ■ abad ■ dekad

$$\begin{aligned} \frac{3}{5} \text{ abad} &= \left(\frac{3}{5} \times \frac{2}{2}\right) \text{ dekad} \\ &= 6 \text{ dekad} \end{aligned}$$

Jadi, $7\frac{3}{5}$ abad = 7 abad 6 dekad.

Tukar 1 abad kepada 10 dekad. Kemudian, tambah 10 dekad dan 6 dekad menjadi 16 dekad.

abad	dekad
6	16
7	6
- 4	8
2	8

$$7\frac{3}{5} \text{ abad} - 4 \text{ abad } 8 \text{ dekad} = 2 \text{ abad } 8 \text{ dekad}$$

Lengkapkan.

$$1\frac{4}{5} \text{ abad} - \text{■} \text{ abad} = 12 \text{ dekad}$$

- Lakukan aktiviti penolakan yang melibatkan abad dan dekad berpandukan kad imbasan.
- Bincangkan sejarah perubahan wang kertas di Malaysia.

3 Kira beza usia pengeluaran antara Proton Saga dengan Perodua Myvi.

$$0.23 \text{ abad} - 0.06 \text{ abad} = \text{ } \text{ abad}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 13 \\ 0.23 \text{ abad} \\ - 0.06 \text{ abad} \\ \hline 0.17 \text{ abad} \end{array}$$

$$0.23 \text{ abad} - 0.06 \text{ abad} = \mathbf{0.17} \text{ abad}$$

Beza usia pengeluaran antara Proton Saga dengan Perodua Myvi ialah **0.17 abad**.

1985 hingga 2008
(0.23 abad)

2005 hingga 2011
(0.06 abad)

4 $14.2 \text{ abad} - 3 \text{ abad } 9 \text{ dekad} = \text{ } \text{ abad } \text{ } \text{ dekad}$

$$\begin{aligned} 14.2 \text{ abad} &= 14 \text{ abad} + 0.2 \text{ abad} \\ &= 14 \text{ abad} + (0.2 \times 10) \text{ dekad} \\ &= 14 \text{ abad } 2 \text{ dekad} \end{aligned}$$

abad	dekad
13	12
14	2
- 3	9
10	3

$$14.2 \text{ abad} - 3 \text{ abad } 9 \text{ dekad} = \mathbf{10} \text{ abad } \mathbf{3} \text{ dekad}$$

5 $6\frac{1}{10} \text{ abad} - 5.7 \text{ abad} = \text{ } \text{ dekad}$

$$\begin{aligned} 6\frac{1}{10} \text{ abad} &= 6 \text{ abad} + \frac{1}{10} \text{ abad} \\ &= 6 \text{ abad} + 0.1 \text{ abad} \\ &= 6.1 \text{ abad} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 11 \\ 6.1 \text{ abad} \\ - 5.7 \text{ abad} \\ \hline 0.4 \text{ abad} \end{array}$$

$$\begin{aligned} 0.4 \text{ abad} &= (0.4 \times 10) \text{ dekad} \\ &= 4 \text{ dekad} \end{aligned}$$

$$6\frac{1}{10} \text{ abad} - 5.7 \text{ abad} = \mathbf{4} \text{ dekad}$$

Berapakah abad dan dekad apabila $2\frac{1}{5}$ abad ditolak daripada 4.1 abad?

4.3.1 (v)
4.3.2 (v)

• Terapkan nilai murni mencintai negara dengan membeli produk buatan Malaysia.

Abad dan tahun

Cari beza usia antara kedua-dua tempat bersejarah ini.

1

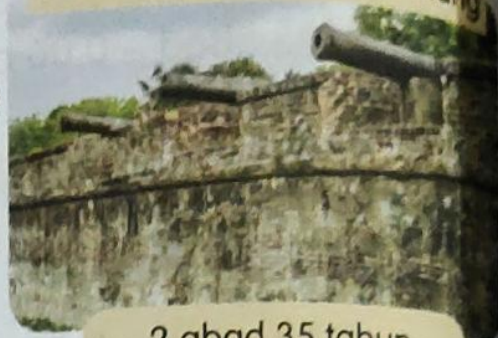
Bangunan Sultan Abdul Samad

lebih kurang $1\frac{1}{4}$ abad

Fort Cornwallis, Pulau Pinang

2 abad 35 tahun

a $2 \text{ abad } 35 \text{ tahun} - 1\frac{1}{4} \text{ abad} = \text{ } \text{ abad } \text{ } \text{ tahun}$

$$\frac{1}{4} \text{ abad} = \left(\frac{1}{4} \times \cancel{100}^{25}\right) \text{ tahun}$$

$$= 25 \text{ tahun}$$

Jadi, $1\frac{1}{4}$ abad = 1 abad 25 tahun.

abad	tahun
2	35
- 1	25
1	10

$2 \text{ abad } 35 \text{ tahun} - 1\frac{1}{4} \text{ abad} = 1 \text{ abad } 10 \text{ tahun}$

Beza usia antara kedua-dua tempat bersejarah ialah 1 abad 10 tahun.

- b Berapakah lebihnya usia Bangunan Stesen Keretapi Kuala Lumpur, dalam tahun, berbanding dengan Bangunan Sultan Abdul Samad?

$1.3 \text{ abad} - 1\frac{1}{4} \text{ abad} = \text{ } \text{ tahun}$

$$1.3 \text{ abad} = (1.3 \times 100) \text{ tahun}$$

$$= 130 \text{ tahun}$$

$$1\frac{1}{4} \text{ abad} = \left(\frac{5}{4} \times \cancel{100}^{25}\right) \text{ tahun}$$

$$= 125 \text{ tahun}$$

2	10
- 1	25
1	5

Berusia lebih kurang 1.3 abad pada tahun 2021.

$1.3 \text{ abad} - 1\frac{1}{4} \text{ abad} = 5 \text{ tahun}$

Usia Bangunan Stesen Keretapi Kuala Lumpur lebih 5 tahun berbanding dengan Bangunan Sultan Abdul Samad.

1 Kira hasil tolak.

a $\frac{3}{4}$ jam - $\frac{1}{2}$ jam = jam

b 0.5 jam - 0.45 jam = jam

c $\frac{5}{8}$ hari - $\frac{1}{3}$ hari = hari

d 0.25 hari - 0.125 hari = hari

e 7.75 tahun - 4.5 tahun = tahun

f $1\frac{2}{5}$ dekad - $\frac{1}{10}$ dekad = dekad

g 8.11 abad - 6.7 abad = abad

2 Cari beza tempoh.

a $\frac{5}{6}$ jam - 13 minit = minit

b 1 jam 40 minit - 0.95 jam = minit

c $2\frac{3}{8}$ hari - 1 hari 2 jam = hari jam

d 1.375 hari - 4 jam = hari jam

e $9\frac{7}{10}$ dekad - 2 dekad 3 tahun = tahun

f 8.1 dekad - 27 tahun = dekad tahun

g 2 abad 4 dekad - $1\frac{1}{5}$ abad = dekad

3 Selesaikan.

a Kurangkan 1 abad 34 tahun daripada $5\frac{7}{10}$ abad.
Berikan jawapan dalam abad dan tahun.

b Cari beza antara 2.1 abad dengan 6 abad 9 tahun.
Nyatakan jawapan dalam tahun.

4 Cari baki.

a $\frac{4}{5}$ jam - 0.15 jam = minit

b $1\frac{1}{8}$ hari - 0.875 hari = jam

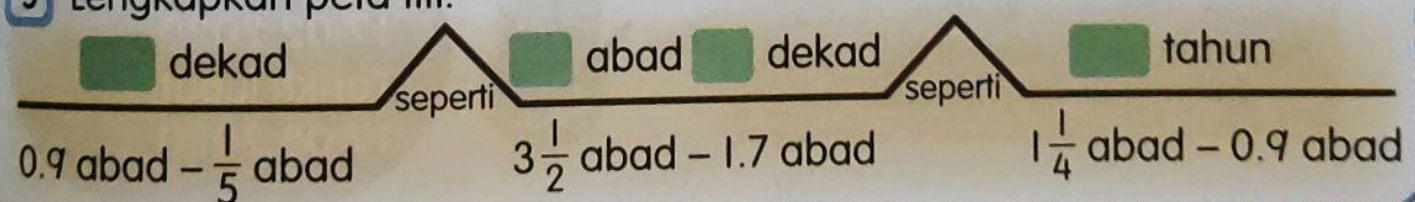
c 4.5 tahun - $1\frac{5}{12}$ tahun

d 9.1 dekad - $6\frac{3}{10}$ dekad

= tahun bulan

= dekad tahun

5 Lengkapkan peta titi.

SELESAIKAN MASALAH

- 1 Rajah di sebelah menunjukkan sepeket pes kari dan sepeket kerepek kentang yang dibeli oleh Vimala. Hitung tempoh selamat digunakan, dalam hari, bagi pes kari itu.

Tarikh dikilangkan:
9.12.2019
Tarikh luput:
8.2.2021

Fahami soalan

Tarikh dikilangkan: 9.12.2019

Tarikh luput: 8.2.2021

Cari tempoh selamat digunakan, dalam hari, bagi pes kari.

Fikir cara

tarikh
dikilangkan

tempoh selamat digunakan

tarikh luput

Selesaikan

$$\begin{aligned}
 9.12.2019 \text{ hingga } 31.12.2019 &\longrightarrow 31 \text{ hari} - 9 \text{ hari} + 1 \text{ hari} = 23 \text{ hari} \\
 \text{Bilangan hari tahun } 2020 &= 366 \text{ hari} \\
 \text{Bilangan hari Januari } 2021 &= 31 \text{ hari} \\
 1.2.2021 \text{ hingga } 8.2.2021 &\longrightarrow 8 \text{ hari} - 1 \text{ hari} + 1 \text{ hari} = + 8 \text{ hari} \\
 \text{Jumlah hari} &= \underline{428 \text{ hari}}
 \end{aligned}$$

Semak

Semak jawapan dengan menggunakan kalendar.

Tempoh selamat digunakan bagi pes kari ialah **428 hari**.

Maklumat ini terdapat pada sepeket kerepek kentang di atas. Hitung tempoh selamat digunakan, dalam hari, bagi kerepek itu.

Tarikh dikilangkan:
17.02.2020
Tarikh luput:
17.08.2020

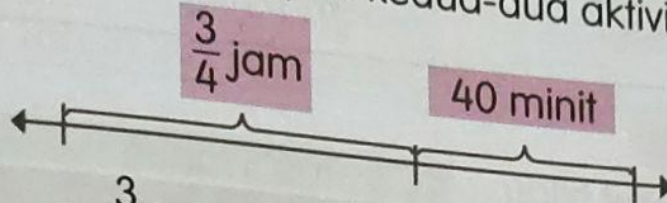
2 Gambar di sebelah menunjukkan tempoh Zaidi melakukan dua aktiviti pada waktu pagi. Hitung jumlah tempoh, dalam jam dan minit, bagi dua aktiviti itu.

Fahami soalan

Berjoging selama $\frac{3}{4}$ jam. Bersarapan selama 40 minit. Cari jumlah tempoh kedua-dua aktiviti.

Fikir cara

Selesaikan

Tukar $\frac{3}{4}$ jam kepada minit.

$$\frac{3}{4} \text{ jam} = \left(\frac{3}{4} \times \frac{15}{1} \right) \text{ minit} \\ = 45 \text{ minit}$$

Jumlahkan.

$$\begin{array}{r} 45 \text{ minit} \\ + 40 \text{ minit} \\ \hline 85 \text{ minit} \end{array}$$

Tukar 85 minit kepada jam dan minit.

$$\begin{array}{r} 85 \text{ minit} \\ - 60 \text{ minit} \\ \hline 25 \text{ minit} \end{array} \quad \leftarrow 1 \text{ jam}$$

Semak

$$\begin{array}{r} 85 \text{ minit} \\ - 40 \text{ minit} \\ \hline 45 \text{ minit} \end{array}$$

$$45 \text{ minit} = \left(\frac{45 \div 15}{60 \div 15} \right) \text{ jam} \\ = \frac{3}{4} \text{ jam}$$

$$\frac{3}{4} \text{ jam} + 40 \text{ minit} = 1 \text{ jam } 25 \text{ minit}$$

Jumlah tempoh bagi dua aktiviti itu ialah 1 jam 25 minit.

Filem animasi A: 100 minit
Filem animasi B: 125 minit
Filem animasi C: 150 minit

Zaidi ingin menonton filem animasi dalam masa 1.5 jam hingga 2 jam. Filem animasi yang mana akan dipilih? Bincangkan.

3 Jadual di bawah menunjukkan usia daun teh herba di dalam tiga peket yang dihadaikan oleh Encik Tan kepada jirannya.

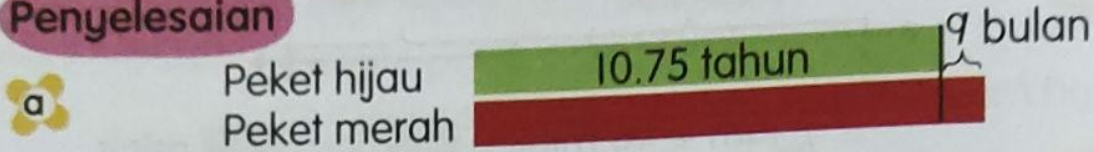
Warna peket	Usia daun teh herba
Hijau	10.75 tahun
Merah	9 bulan lebih daripada peket hijau
Coklat	$\frac{5}{6}$ tahun kurang daripada peket hijau

Hitung usia, dalam tahun dan bulan, bagi daun teh herba di dalam:

a peket merah.

b peket coklat.

Penyelesaian

$$10.75 \text{ tahun} + 9 \text{ bulan} = \text{ } \text{ tahun } \text{ } \text{ bulan}$$

$$0.75 \text{ tahun} = \frac{3}{4} \text{ tahun}$$

$$\frac{3}{4} \text{ tahun} = \left(\frac{3}{4} \times \frac{3}{2}\right) \text{ bulan}$$

$$= 9 \text{ bulan}$$

$$\text{Jadi, } 10.75 \text{ tahun} = 10 \text{ tahun } 9 \text{ bulan}$$

tahun	bulan
10	9
+	9
10	18
+	-12
11	6

Lukis gambar rajah.

$$10.75 \text{ tahun} + 9 \text{ bulan} = 11 \text{ tahun } 6 \text{ bulan}$$

Usia daun teh herba di dalam peket merah ialah 11 tahun 6 bulan.

b

$$10.75 \text{ tahun} - \frac{5}{6} \text{ tahun} = \text{ } \text{ tahun } \text{ } \text{ bulan}$$

$$\frac{5}{6} \text{ tahun} = \left(\frac{5}{6} \times \frac{2}{2}\right) \text{ bulan}$$

$$= 10 \text{ bulan}$$

tahun	bulan
9	21
-	10
9	11

Terangkan bagaimana kamu menyemak jawapan.

$$10.75 \text{ tahun} - \frac{5}{6} \text{ tahun} = 9 \text{ tahun } 11 \text{ bulan}$$

Usia daun teh herba di dalam peket coklat ialah 9 tahun 11 bulan.

4 Usia Bangunan Intelek dan Bangunan Harmoni pada tahun 2020 masing-masing ialah 0.4 dekad dan 2 dekad. Bilakah usia Bangunan Harmoni bersamaan dengan 3 kali usia Bangunan Intelek?

Penyelesaian

Pada tahun 2020, Bangunan Intelek berusia 0.4 dekad. Bangunan Harmoni pula berusia 2 dekad.

Saya guna kaedah cuba jaya.

		Usia		Semak
		Bangunan Intelek	Bangunan Harmoni	
Cubaan 1	Tahun 2021	0.5 dekad	2.1 dekad	$\begin{array}{r} 0.5 \text{ dekad} \\ \times 3 \\ \hline 1.5 \text{ dekad} \end{array}$
Cubaan 2	Tahun 2022	0.6 dekad	2.2 dekad	$\begin{array}{r} 0.6 \text{ dekad} \\ \times 3 \\ \hline 1.8 \text{ dekad} \end{array}$
Cubaan 3	Tahun 2023	0.7 dekad	2.3 dekad	$\begin{array}{r} 0.7 \text{ dekad} \\ \times 3 \\ \hline 2.1 \text{ dekad} \end{array}$
Cubaan 4	Tahun 2024	0.8 dekad	2.4 dekad	$\begin{array}{r} 0.8 \text{ dekad} \\ \times 3 \\ \hline 2.4 \text{ dekad} \end{array}$

Cubaan 4 adalah tepat.

Apakah cara lain untuk menyemak jawapan?

Pada tahun 2024, usia Bangunan Harmoni bersamaan dengan 3 kali usia Bangunan Intelek.

Beza usia Bangunan Aneka dengan Bangunan Harmoni ialah 0.1 abad. Berapakah usia, dalam dekad, bagi Bangunan Aneka pada tahun 2020?

- Tegaskan kepada murid supaya menyemak jawapan menggunakan strategi pengiraan lain seperti darab bagi tambah berulang dan bahagi bagi tolak berturut-turut.

5

berusia
1.15 abad

Jumlah usia bagi dua pasu antik yang ditunjukkan dalam gambar di atas ialah 318 tahun. Berapakah usia, dalam abad dan tahun, bagi pasu antik biru putih itu?

Penyelesaian

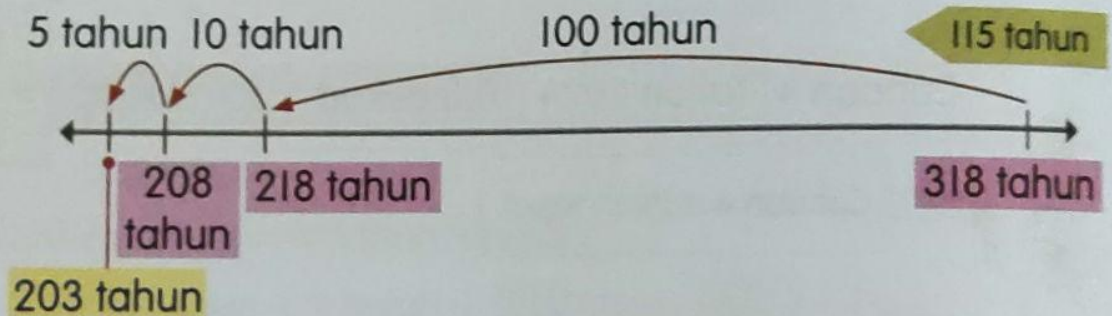

Saya menggunakan cara bekerja ke belakang.

$$\text{■} + 1.15 \text{ abad} = 318 \text{ tahun}$$

Tukar 1.15 abad kepada tahun.

$$\begin{aligned} 1.15 \text{ abad} &= (1.15 \times 100) \text{ tahun} \\ &= 115 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 203 \text{ tahun} &= 200 \text{ tahun} + 3 \text{ tahun} \\ &= 2 \text{ abad } 3 \text{ tahun} \end{aligned}$$

Saya menyemak dengan cara ini.

$$\begin{array}{r} 318 \text{ tahun} \\ - 115 \text{ tahun} \\ \hline 203 \text{ tahun} \end{array}$$

$$\begin{aligned} 203 \text{ tahun} &= 200 \text{ tahun} + 3 \text{ tahun} \\ &= (200 \div 100) \text{ abad} + 3 \text{ tahun} \\ &= 2 \text{ abad } 3 \text{ tahun} \end{aligned}$$

$$2 \text{ abad } 3 \text{ tahun} + 1.15 \text{ abad} = 318 \text{ tahun}$$

Usia pasu antik biru putih ialah 2 abad 3 tahun.

Selesaikan masalah yang berikut.

a) Tempoh Puan Aninah menyediakan bahan dan memasak bubur kacang merah adalah seperti gambar yang ditunjukkan. Berapakah jumlah tempoh, dalam jam dan minit, dia menyiapkan hidangan itu?

Merendam kacang merah

$1\frac{2}{3}$ jam

Memasak

50 minit

b) Satu penggambaran bermula pada pukul 4:30 p.m., Selasa hingga pukul 5:30 p.m., Khamis. Hitung tempoh, dalam hari dan jam, penggambaran itu.

c) Sebuah sekolah telah mengadakan kempen antidadah seperti yang ditunjukkan dalam gambar. Hitung tempoh, dalam hari, kempen tersebut.

Bangunan Bersejarah	Usia pada tahun 2020
Masjid Jamek Kuala Lumpur	1.13 abad
Muzium Diraja Negara	92 tahun
Menara Condong Teluk Intan	1.35 abad

Berdasarkan jadual usia bangunan bersejarah di atas,:

i) hitung beza usia, dalam abad, antara Masjid Jamek Kuala Lumpur dengan Menara Condong Teluk Intan di Perak.

ii) berapa lebihnya usia, dalam tahun, bagi bangunan paling lama berbanding dengan bangunan paling baharu?

e) Yang berikut ialah perbualan antara dua orang sahabat.

Navin

Saya belajar di SK Sentosa selama $4\frac{1}{2}$ tahun dan 15 bulan di SK Sepayan.

Oh, kalau begitu saya belajar 0.75 tahun lebih lama daripada kamu di SK Sentosa!

Agus

Berpandukan perbualan di atas,:

i) jumlahkan tempoh, dalam tahun dan bulan, Agus belajar di kedua-dua buah sekolah.

ii) cari tempoh, dalam bulan, Navin belajar di SK Sentosa.

1 Hitung tempoh bagi aktiviti yang dinyatakan.

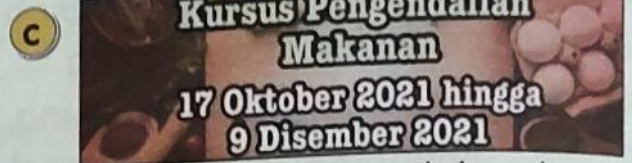

Waktu mula mendaki pada
20.5.2021, pukul 10:00 a.m.
Waktu tamat mendaki pada
23.5.2021, pukul 1:00 p.m.

Berikan jawapan dalam hari dan jam.

Berikan jawapan dalam hari.

Berikan jawapan dalam hari.

2 Tukar unit masa yang berikut.

a $\frac{1}{5}$ jam = minit

c $\frac{5}{6}$ hari = jam

e $2\frac{11}{12}$ tahun = bulan

g $6\frac{9}{10}$ dekad = dekad tahun

i $3\frac{1}{2}$ abad = dekad

k $5\frac{3}{4}$ abad = abad tahun

b 1.2 jam = jam minit

d 7.25 hari = jam

f 1.5 tahun = tahun bulan

h 13.7 dekad = tahun

j 24.1 abad = abad dekad

l 8.23 abad = tahun

3 Hitung.

a $\frac{1}{4}$ jam + $\frac{2}{3}$ jam = jam

c $\frac{5}{6}$ tahun + 33 bulan
= tahun bulan

e 1 dekad 9 tahun + $8\frac{1}{2}$ dekad
= dekad tahun

g 3 abad 12 tahun + $4\frac{7}{10}$ abad
= tahun

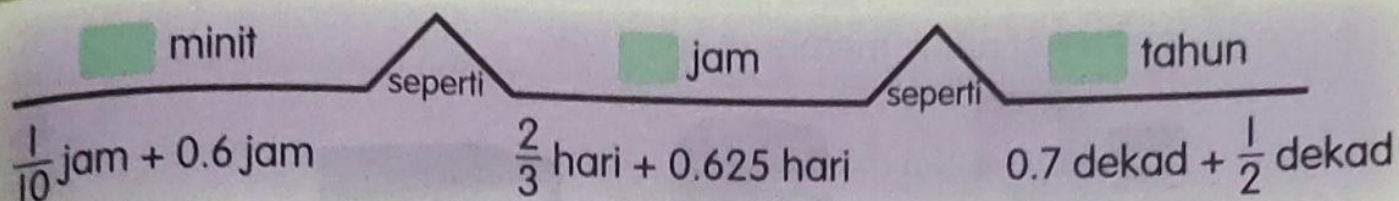
b 1.5 hari - 0.625 hari = hari

d 4 dekad 2 tahun - 1.8 dekad
= tahun

f 7.7 abad - 38 dekad
= dekad

h 320 tahun - 1.6 abad
= abad tahun

4 Lengkapkan peta titi di bawah.

5 Kenal pasti kesilapan dalam pengiraan dan betulkan.

a

abad	tahun
4	13
8	8
+1	6
3	7

b

dekad	tahun
15	10
16	8
- 4	9
11	1

c

abad	dekad
6	7
+1	8
8	15
+1	-10
9	5

6 Selesaikan.

- a
 - i 4.2 abad + 18 dekad = dekad
 - ii 7.05 abad - 106 tahun = abad tahun
- b Tambah $\frac{11}{12}$ tahun dan 2.5 tahun. Berikan jawapan dalam bulan.
- c Hitung beza tempoh, dalam abad dan tahun, bagi $6\frac{7}{10}$ abad dengan 9.8 abad.

7 Yang berikut ialah tiga keping kad P, Q dan R.

P $5\frac{1}{4}$ tahun

Q 1.5 tahun

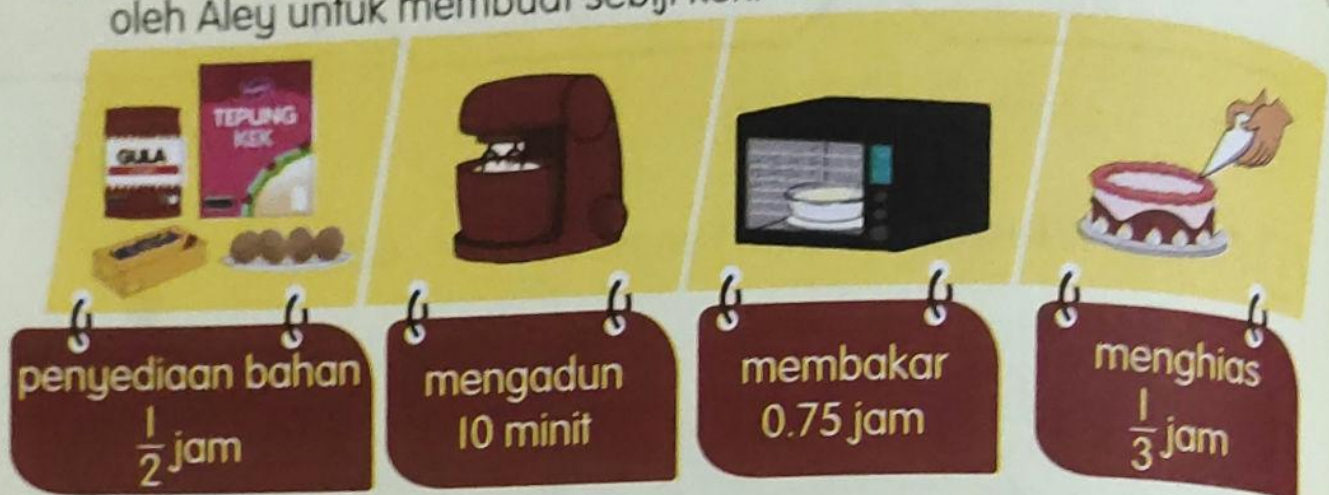
R 32 bulan

- a Tukar masa pada kad R kepada tahun dan bulan.
- b Tolak masa pada kad R dari masa pada kad P. Berikan jawapan dalam bulan.
- c Berapakah lebihnya tempoh, dalam tahun dan bulan, antara kad P berbanding dengan kad Q?

8 Selesaikan masalah yang berikut.

- a Rajah di bawah menunjukkan proses dan tempoh yang diambil oleh Aley untuk membuat sebiji kek.

- i Hitung jumlah tempoh, dalam jam, bagi penyediaan bahan dan menghias kek.
- ii Berapakah beza tempoh, dalam minit, antara mengadun dengan membakar kek?
- iii Kira tempoh, dalam jam dan minit, bagi membakar dan menghias kek.
- b Tempoh bagi sebuah rancangan televisyen ialah $2\frac{1}{4}$ jam termasuk iklan selama 20 minit. Hitung tempoh, dalam jam dan minit, bagi rancangan televisyen sahaja.

c

Bangunan bersejarah	Usia pada 2020
Menara Jam Atkinson	1.15 abad
Tugu Peringatan Perang Kundasang	58 tahun
Masjid Jamek Sandakan	$1\frac{3}{10}$ abad

Jadual di atas menunjukkan usia bangunan bersejarah di Sabah pada tahun 2020.

- i Hitung beza usia, dalam tahun, antara Menara Jam Atkinson dengan Tugu Peringatan Perang Kundasang.
- ii Usia Masjid Jamek Sandakan adalah lebih 15 tahun daripada usia Menara Jam Atkinson. Adakah pernyataan ini benar? Buktikan.

- d) Satu lawatan sambil belajar ke Melaka telah bermula pada hari Khamis, pukul 9:00 pagi hingga hari Sabtu, pukul 3:00 petang dalam minggu yang sama. Hitung tempoh, dalam hari dan jam, bagi lawatan itu.

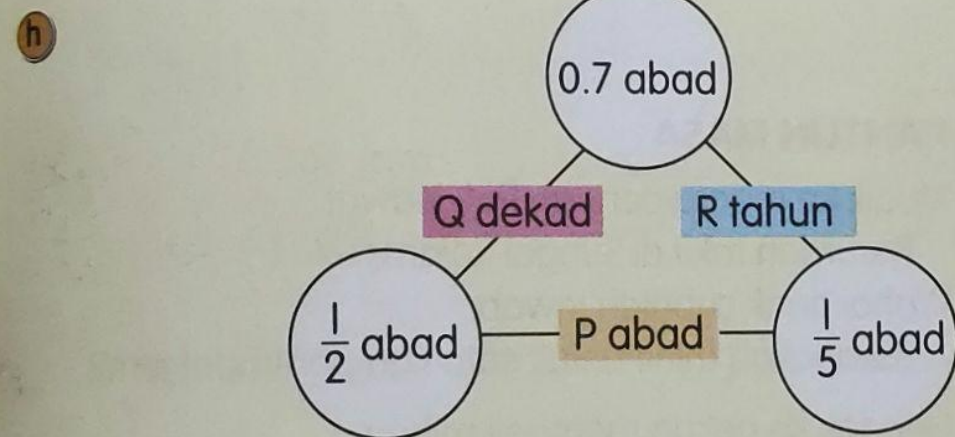

Kalendar di sebelah menunjukkan tarikh berkuat kuasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) Fasa I di Malaysia untuk memutuskan rantai penularan COVID-19. Berapakah tempoh, dalam hari, PKP Fasa I itu?

- f) Nelly dan Sudir masing-masing berumur 8.5 tahun dan 19 tahun pada tahun 2021.

- i) Berapakah lebihnya usia Sudir daripada Nelly? Berikan jawapan dalam tahun dan bulan.
 ii) Pada tahun berapa usia Sudir ialah 2 kali usia Nelly?

- g) Beza usia antara kereta antik model P dengan kereta antik model Q ialah 2 dekad 7 tahun. Kereta antik model P berusia 5.8 dekad. Berapakah usia, dalam dekad dan tahun, kereta antik model Q?

Marsha diberikan satu tugas seperti gambar rajah di atas untuk diselesaikan. Dalam gambar rajah tersebut, nilai P, Q dan R tidak diberikan. Nilai dalam petak ialah hasil tambah dua unit masa dalam bulatan di antara petak itu.

- i) Hitung nilai P, Q dan R.
 ii) Adakah jumlah P dan Q ialah 1 abad 9 dekad? Tunjukkan pengiraan.

Alat/Bahan

kertas A4, kad manila, gam, pensel warna, pen, gunting, bahan kitar semula seperti bahan bacaan, Internet

Tugasan

- 1 Tulis dua unit masa melibatkan nombor bulat, pecahan atau perpuluhan yang memberikan jumlah dan beza yang sama pada kertas A4.
- 2 Gunting dan tampalkan pada gambar seperti haiwan yang dilukis atau daripada bahan kitar semula atau Internet.
- 3 Bentangkan hasil kerja. Terima cadangan penambahbaikan daripada kumpulan lain.

2 tahun 3 bulan

$\frac{3}{4}$ tahun + 1.5 tahun

3.5 tahun - 15 bulan

PANTUN MASA

Mudik ke muara dengan Pak Nawab,
Berumah rakit di Sungai Rojam;
Wahai anak cubalah jawab,
Berapakah minit untuk satu tiga perempat jam?

Hendak ke pekan membeli mihun,
Terlihat Zaiton berkebaya nyonya;
Dua perpuluhan dua abad dengan enam tahun,
Dalam tahun berapa bezanya?

Tangan dihulur salam perkenalan,
Tersenyum riang nampak gembira;
Jumlahkan setengah tahun dan dua bulan,
Berapakah bulannya, silalah kira?

5

PANJANG, JISIM DAN ISI PADU CECAIR

TUKAR UNIT PANJANG

Milimeter dan sentimeter

Alat penimbang ini dicipta menggunakan 9.2 cm benang dan 36 1/2 cm penyangkut pakaian.

1

a. Tukar 9.2 cm kepada mm.

$$9.2 \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$$

$$9.2 \text{ cm} = (9.2 \times 10) \text{ mm}$$

$$= 92 \text{ mm}$$

$$9.2 \text{ cm} = \text{92} \text{ mm}$$

b. Tukar 36 1/2 cm kepada mm.

$$36 \frac{1}{2} \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$$

$$36 \frac{1}{2} \text{ cm} = \left(\frac{73}{2} \times \frac{5}{10} \right) \text{ mm}$$

$$= 365 \text{ mm}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ 73 \\ \times 5 \\ \hline 365 \end{array}$$

$$36 \frac{1}{2} \text{ cm} = \text{365} \text{ mm}$$

TIP

1 cm = 10 mm

cm $\xrightarrow{\times 10}$ mm

mm $\xrightarrow{\div 10}$ cm

2 47 mm = ■ cm

dalam perpuluhan

$$47 \text{ mm} = (47 \div 10) \text{ cm}$$

$$= 4.7 \text{ cm}$$

dalam pecahan

$$47 \text{ mm} = \frac{47}{10} \text{ cm}$$

$$= 4 \frac{7}{10} \text{ cm}$$

$$47 \text{ mm} = \text{4.7} \text{ cm atau } 4 \frac{7}{10} \text{ cm}$$

3 20 cm 6 mm = ■ cm

$$20 \text{ cm } 6 \text{ mm} = 20 \text{ cm} + \left(\frac{6 \div 2}{10 \div 2} \right) \text{ cm}$$

$$= 20 \text{ cm} + \frac{3}{5} \text{ cm}$$

$$= 20 \frac{3}{5} \text{ cm}$$

$$20 \text{ cm } 6 \text{ mm} = \text{20} \frac{3}{5} \text{ cm}$$

5.1.1 (i)
5.1.2 (i)

- Jalankan aktiviti simulasi mengukur panjang, ketebalan objek dan kedalaman air dalam cm dan mm. Kemudian, minta murid menukarkan unit berkenaan kepada perpuluhan atau pecahan.
- Imbas kembali cara darab dan bahagi cepat melibatkan sebarang nombor dengan 10.

Sentimeter dan meter

1 Tukar 1.37 m kepada cm.

$$1.37 \text{ m} = \square \text{ cm}$$

$$1.37 \text{ m} = (1.37 \times 100) \text{ cm}$$

$$= 137 \text{ cm}$$

$$1.37 \text{ m} = \mathbf{137} \text{ cm}$$

Ukuran lebar badan wau ini ialah 1.37 m.

2 $1\frac{1}{4}$ m = \square cm

Cara 1

$$1\frac{1}{4} \text{ m} = 1 \text{ m} + \frac{1}{4} \text{ m}$$

$$= (1 \times 100) \text{ cm} + \left(\frac{1}{4} \times 100\right) \text{ cm}$$

$$= 100 \text{ cm} + 25 \text{ cm}$$

$$= 125 \text{ cm}$$

$$1\frac{1}{4} \text{ m} = \mathbf{125} \text{ cm}$$

Cara 2

$$1\frac{1}{4} \text{ m} = \left(\frac{5}{4} \times 100\right) \text{ cm}$$

$$= (5 \times \square) \text{ cm}$$

$$= \square \text{ cm}$$

Adakah cara 2 memberikan jawapan yang sama?

3 39 cm = \square m

$$39 \text{ cm} = (39 \div 100) \text{ m}$$

$$= 0.39 \text{ m}$$

$$39 \text{ cm} = \mathbf{0.39} \text{ m}$$

4 5 m 80 cm = \square m

$$5 \text{ m } 80 \text{ cm} = 5 \text{ m} + (80 \div 100) \text{ m}$$

$$= 5 \text{ m} + 0.8 \text{ m}$$

$$= 5.8 \text{ m}$$

$$5 \text{ m } 80 \text{ cm} = \mathbf{5.8} \text{ m}$$

5.8 m sama dengan $5\frac{4}{5}$ m. Buktikan.

1 m = 100 cm

$\times 100$

m cm

$\div 100$

Meter dan kilometer

- 1 Tukar 42.195 km kepada m.

$$42.195 \text{ km} = \square \text{ m}$$

$$42.195 \text{ km} = (42.195 \times 1\,000) \text{ m}$$

$$= 42\,195 \text{ m}$$

$$42.195 \text{ km} = \mathbf{42\,195} \text{ m}$$

Maraton Antarabangsa
Jambatan Pulau Pinang

Jarak keseluruhan 42.195 km

Tarikh: 24 November 2019

Waktu mula: 1:30 a.m.

(Terbuka Lelaki dan Wanita, dan Veteran)

Masa kelayakan: 7 jam

Lokasi permulaan: Tempat Letak Kereta
Queensbay Mall

2 $7\frac{3}{8}$ km = \square m

$$7\frac{3}{8} \text{ km} = 7 \text{ km} + \frac{3}{8} \text{ km}$$

$$= (7 \times 1\,000) \text{ m} +$$

$$\left(\frac{3}{8} \times \cancel{1\,000}^{125}\right) \text{ m}$$

$$= 7\,000 \text{ m} + 375 \text{ m}$$

$$7\frac{3}{8} \text{ km} = \mathbf{7\,375} \text{ m}$$

3 10 300 m = \square km

$$10\,300 \text{ m} = (10\,300 \div 1\,000) \text{ km}$$

$$= 10.3 \text{ km}$$

$$= 10\frac{3}{10} \text{ km}$$

$$10\,300 \text{ m} = \mathbf{10.3} \text{ km atau}$$

$$\mathbf{10\frac{3}{10}} \text{ km}$$

4 68 km 4 m = \square km

$$68 \text{ km } 4 \text{ m} = 68 \text{ km} + \left(\frac{4}{1\,000}\right) \text{ km}$$

$$= 68 \text{ km} + 0.004 \text{ km}$$

$$= 68.004 \text{ km}$$

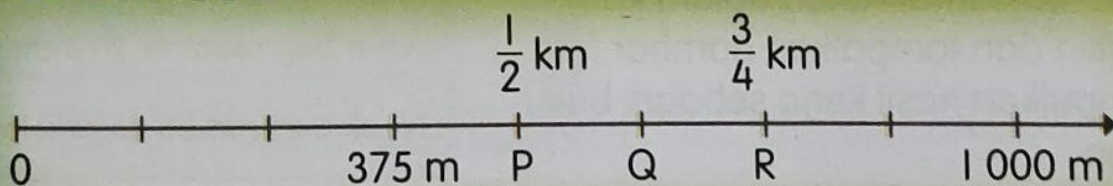
$$68 \text{ km } 4 \text{ m} = \mathbf{68.004} \text{ km}$$

$$1 \text{ km} = 1\,000 \text{ m}$$

$$\times 1\,000$$

$$\text{km} \quad \text{m}$$

$$\div 1\,000$$

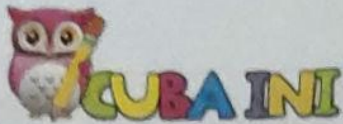

Nyatakan nilai Q dalam pecahan.

5.1.1 (iii)
5.1.2 (iii)

- Galakkan murid menggunakan pelbagai strategi semasa mendarab atau membahagi seperti menggerakkan titik perpuluhan atau pemansuhan.

1 Tukar ukuran yang berikut kepada unit yang dikehendaki.

- a $3.1 \text{ cm} = \square \text{ mm}$ b $7\frac{1}{2} \text{ cm} = \square \text{ mm}$ c $56 \text{ mm} = \square \text{ cm}$
 d $8 \text{ cm } 4 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ e $0.19 \text{ m} = \square \text{ cm}$ f $10\frac{3}{4} \text{ m} = \square \text{ cm}$
 g $37 \text{ cm} = \square \text{ m}$ h $5 \text{ km } 2 \text{ m} = \square \text{ km}$ i $2\,043 \text{ m} = \square \text{ km}$

2 Nyatakan jawapan dalam perpuluhan.

- a $908 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ b $24 \text{ m } 6 \text{ cm} = \square \text{ m}$ c $79 \text{ cm} = \square \text{ m}$
 d $45 \text{ cm } 3 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ e $6\,005 \text{ m} = \square \text{ km}$ f $18 \text{ km } 14 \text{ m} = \square \text{ km}$

3 Nyatakan jawapan dalam pecahan.

- a $25 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ b $4 \text{ cm } 1 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ c $920 \text{ cm} = \square \text{ m}$
 d $6 \text{ m } 75 \text{ cm} = \square \text{ m}$ e $1\,300 \text{ m} = \square \text{ km}$ f $50 \text{ km } 600 \text{ m} = \square \text{ km}$

KENALI DIRIKU

Kad aktiviti

Alat/Bahan kad aktiviti, pen, pita ukur, pembaris, kad manila, gambar foto

Peserta berpasangan

Tugasan

- Lakukan ukuran dan lengkapkan kad aktiviti.
- Salin maklumat rakan dalam kad manila dan tampalkan gambar foto.
- Kumpulkan hasil kerja sebagai buku skrap.

Ukuran	Tinggi	Panjang tapak kasut	Lebar beg sekolah	Jarak dari rumah ke sekolah
mm/cm/m/km				
unit pecahan atau perpuluhan				

Hasil Kerja

Nama: Kamini a/p Muthu

Tinggi: $139 \text{ cm} = 1.39 \text{ m}$

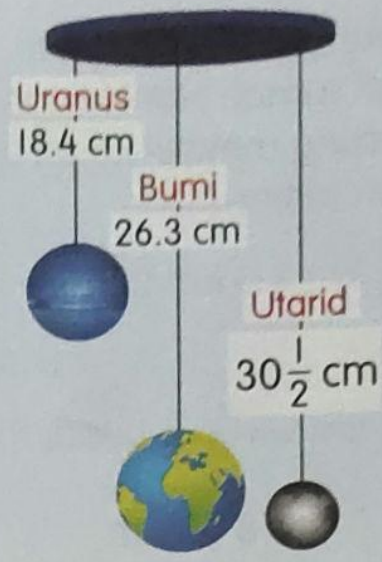
Panjang tapak kasut: 18.6 cm

Lebar beg sekolah: 20.3 cm

Jarak dari rumah ke sekolah: $3\frac{7}{10} \text{ km}$

TAMBAH UNIT PANJANG

1 a Hitung jumlah panjang tali replika Bumi dan Uranus.

$$26.3 \text{ cm} + 18.4 \text{ cm} = \square \text{ cm}$$

$$\begin{array}{r} 26.3 \text{ cm} \\ + 18.4 \text{ cm} \\ \hline 44.7 \text{ cm} \end{array}$$

$$26.3 \text{ cm} + 18.4 \text{ cm} = \mathbf{44.7} \text{ cm}$$

Jumlah panjang tali replika Bumi dan Uranus ialah **44.7 cm**.

b Jumlahkan panjang, dalam mm, tali replika Bumi, Uranus dan Utarid.

$$26.3 \text{ cm} + 18.4 \text{ cm} + 30\frac{1}{2} \text{ cm} = \square \text{ mm}$$

$$\begin{aligned} 30\frac{1}{2} \text{ cm} &= 30 \text{ cm} + \frac{1}{2} \text{ cm} \\ &= 30 \text{ cm} + 0.5 \text{ cm} \\ &= 30.5 \text{ cm} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 26.3 \text{ cm} \\ 18.4 \text{ cm} \\ + 30.5 \text{ cm} \\ \hline 75.2 \text{ cm} \end{array}$$

$$\begin{aligned} 75.2 \text{ cm} \\ &= (75.2 \times 10) \text{ mm} \\ &= 752 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$26.3 \text{ cm} + 18.4 \text{ cm} + 30\frac{1}{2} \text{ cm} = \mathbf{752} \text{ mm}$$

Jumlah panjang tali replika Bumi, Uranus dan Utarid ialah **752 mm**.

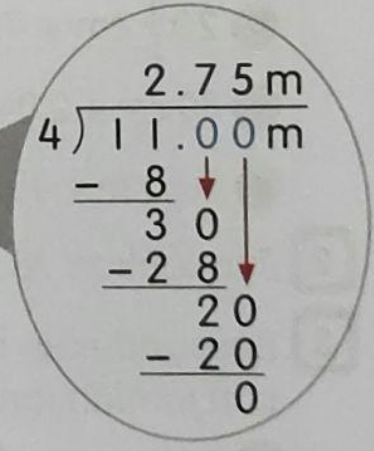
2 $74 \text{ cm} + 1.08 \text{ m} + 2\frac{3}{4} \text{ m} = \square \text{ m}$

$$\begin{aligned} 74 \text{ cm} &= (74 \div 100) \text{ m} \\ &= 0.74 \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2\frac{3}{4} \text{ m} &= \frac{11}{4} \text{ m} \\ &= 2.75 \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 74 \text{ cm} + 1.08 \text{ m} + 2\frac{3}{4} \text{ m} \\ &= 0.74 \text{ m} + 1.08 \text{ m} + 2.75 \text{ m} \\ &= 4.57 \text{ m} \end{aligned}$$

$$74 \text{ cm} + 1.08 \text{ m} + 2\frac{3}{4} \text{ m} = \mathbf{4.57} \text{ m}$$

- Minta murid memastikan semua ukuran telah ditukar kepada unit yang sama dan bentuk yang sama (pecahan atau perpuluhan) sebelum menambah.
- Jalankan aktiviti menambah ukuran keliling pelbagai bentuk segi tiga yang melibatkan ukuran dalam pecahan dan perpuluhan.

- 3 Hitung jarak, dalam m, dari rumah Hani ke taman burung melalui kedai bunga dan restoran.

$$8\frac{3}{5} \text{ km} + 3 \text{ km } 20 \text{ m} + 2.9 \text{ km} = \text{■} \text{ m}$$

$$8\frac{3}{5} \text{ km} = \left(\frac{43}{5} \times \frac{200}{1000}\right) \text{ m}$$

$$= 8\,600 \text{ m}$$

$$3 \text{ km } 20 \text{ m} = 3 \text{ km} + 20 \text{ m}$$

$$= (3 \times 1\,000) \text{ m} + 20 \text{ m}$$

$$= 3\,000 \text{ m} + 20 \text{ m}$$

$$= 3\,020 \text{ m}$$

$$2.9 \text{ km} = (2.9 \times 1\,000) \text{ m}$$

$$= 2\,900 \text{ m}$$

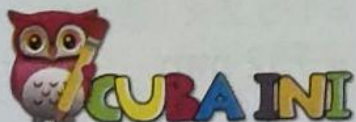
$$\begin{array}{r} 8\,600 \text{ m} \\ 3\,020 \text{ m} \\ + 2\,900 \text{ m} \\ \hline 14\,520 \text{ m} \end{array}$$

Nyatakan jarak yang paling dekat ke taman burung dari rumah Hani.

$$8\frac{3}{5} \text{ km} + 3 \text{ km } 20 \text{ m} + 2.9 \text{ km} = 14\,520 \text{ m}$$

Jarak dari rumah Hani ke taman burung melalui kedai bunga dan restoran ialah 14 520 m.

- 1 Jumlahkan ukuran mengikut unit yang dikehendaki.

a $37.9 \text{ cm} + 4.8 \text{ cm} = \text{■} \text{ cm}$

b $6.7 \text{ cm} + 33.9 \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$

c $20\frac{1}{5} \text{ cm} + 7.6 \text{ cm} = \text{■} \text{ cm}$

d $81.4 \text{ cm} + 65 \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$

e $80 \text{ cm} + 2.04 \text{ m} + \frac{1}{2} \text{ m} = \text{■} \text{ m}$

f $31\frac{4}{5} \text{ m} + 103 \text{ cm} + 18.9 \text{ m} = \text{■} \text{ cm}$

g $11\frac{1}{8} \text{ km} + 45.7 \text{ km} = \text{■} \text{ km}$

h $50.207 \text{ km} + 48\frac{3}{10} \text{ km} + 30 \text{ m} = \text{■} \text{ m}$

- 2 Jumlahkan 78.3 cm dan 27 cm. Beri jawapan dalam mm.

- 3 Berpandukan kad di sebelah, cari jumlah jarak dalam:

a km

b m

9.012 km

$23\frac{2}{5} \text{ km}$

4 km 960 m

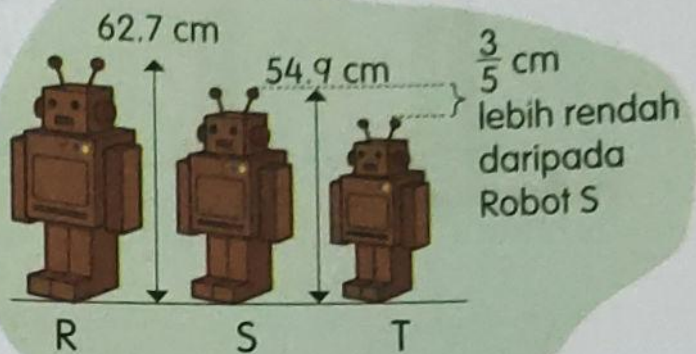

TOLAK UNIT PANJANG

- 1 a Berapakah beza tinggi antara Robot R dengan Robot S?

$$62.7 \text{ cm} - 54.9 \text{ cm} = \text{■} \text{ cm}$$

$$\begin{array}{r} \text{II} \\ 5 \times 17 \\ 62.7 \text{ cm} \\ - 54.9 \text{ cm} \\ \hline 7.8 \text{ cm} \end{array}$$

$$62.7 \text{ cm} - 54.9 \text{ cm} = \text{7.8} \text{ cm}$$

Beza tinggi antara Robot R dengan Robot S ialah **7.8 cm**.

- b Hitung tinggi, dalam mm, Robot T.

$$54.9 \text{ cm} - \frac{3}{5} \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$$

$$\begin{aligned} 54.9 \text{ cm} - \frac{3}{5} \text{ cm} &= (54.9 \times 10) \text{ mm} - \left(\frac{3}{5} \times \frac{2}{10}\right) \text{ mm} \\ &= 549 \text{ mm} - 6 \text{ mm} \\ &= 543 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$54.9 \text{ cm} - \frac{3}{5} \text{ cm} = \text{543} \text{ mm}$$

Tinggi Robot T ialah **543 mm**.

2 $2.07 \text{ m} - 16 \text{ cm} - \frac{4}{5} \text{ m} = \text{■} \text{ m}$

$$\begin{aligned} 16 \text{ cm} &= (16 \div 100) \text{ m} \\ &= 0.16 \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 0.8 \text{ m} \\ 5 \overline{) 4.0 \text{ m}} \\ - 0 \downarrow \\ \hline 40 \\ - 40 \\ \hline 0 \end{array}$$

Tukar ukuran dalam perpuluhan m dahulu. Kemudian, tolak.

$$\begin{array}{r} 1 \text{ } 10 \\ 2.07 \text{ m} \\ - 0.16 \text{ m} \\ \hline 1.91 \text{ m} \\ - 0.80 \text{ m} \\ \hline 1.11 \text{ m} \end{array}$$

$$2.07 \text{ m} - 16 \text{ cm} - \frac{4}{5} \text{ m} = \text{1.11} \text{ m}$$

5.1.4

- Galakkan murid menolak dengan mencari baki atau beza panjang sesuatu objek.
- Minta murid melakukan penukaran unit bagi ukuran panjang yang perlu mengikut kehendak soalan.

3

Jambatan Angkat Terengganu
638 m

Jambatan Pulau Pinang
13.5 km

Berapakah lebihnya panjang Jambatan Pulau Pinang daripada Jambatan Angkat Terengganu?

$$13.5 \text{ km} - 638 \text{ m} = \text{■} \text{ km}$$

$$638 \text{ m} = (638 \div 1\,000) \text{ km} \\ = 0.638 \text{ km}$$

$$\begin{array}{r} 149 \\ 2 \cancel{40} 10 \\ 12.862 \text{ km} \\ - 0.638 \text{ km} \\ \hline 12.862 \text{ km} \end{array}$$

$$13.5 \text{ km} - 638 \text{ m} = \mathbf{12.862} \text{ km}$$

Panjang Jambatan Pulau Pinang lebih **12.862 km** daripada Jambatan Angkat Terengganu.

$$4 \quad 90\frac{7}{8} \text{ km} - 34.3 \text{ km} - 1\,180 \text{ m} = \text{■} \text{ m}$$

$$90\frac{7}{8} \text{ km} = 90 \text{ km} + \frac{7}{8} \text{ km} \\ = (90 \times 1\,000) \text{ m} + \left(\frac{7}{8} \times 1\,000\right) \text{ m} \\ = 90\,000 \text{ m} + 875 \text{ m} \\ = 90\,875 \text{ m}$$

$$34.3 \text{ km} = (34.3 \times 1\,000) \text{ m} \\ = 34\,300 \text{ m}$$

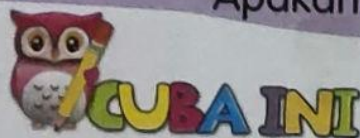
$$\begin{array}{r} 810 \\ \cancel{90} 875 \text{ m} \\ - 34\,300 \text{ m} \\ \hline 56\,575 \text{ m} \end{array} \quad \begin{array}{r} 417 \\ 56\cancel{8}75 \text{ m} \\ - 1\,180 \text{ m} \\ \hline 55\,395 \text{ m} \end{array}$$

$$90\frac{7}{8} \text{ km} - 34.3 \text{ km} - 1\,180 \text{ m} = \mathbf{55\,395} \text{ m}$$

Tinggi Penguin Emperor: $1.\text{■} \text{ m} - \frac{1}{\text{■}} \text{ m} = 1.15 \text{ m}$

Nombor pada ■ adalah sama. Apakah nombor itu?

Kira.

a $53.1 \text{ cm} - 12.9 \text{ cm} = \text{■} \text{ cm}$

b $67.8 \text{ cm} - 2\frac{9}{10} \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$

c $18\frac{3}{4} \text{ km} - 6.509 \text{ km} = \text{■} \text{ km}$

d $4.15 \text{ m} - 72 \text{ cm} - 1\frac{3}{5} \text{ m} = \text{■} \text{ m}$

e $30\frac{1}{2} \text{ m} - 340 \text{ cm} - 25.7 \text{ m} = \text{■} \text{ cm}$

f $26\frac{3}{4} \text{ km} - 8 \text{ km } 85 \text{ m} - 9.27 \text{ km} = \text{■} \text{ m}$

DARAB UNIT PANJANG

1 a Berapakah lebar bingkai hiasan?

$$6 \times 2.8 \text{ cm} = \square \text{ cm}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ 2.8 \text{ cm} \\ \times \quad 6 \\ \hline 16.8 \text{ cm} \end{array}$$

$$6 \times 2.8 \text{ cm} = \mathbf{16.8} \text{ cm}$$

Lebar bingkai hiasan ialah **16.8 cm**.

b Hitung panjang, dalam mm, bagi bingkai hiasan.

$$14 \times 1.9 \text{ cm} = \square \text{ mm}$$

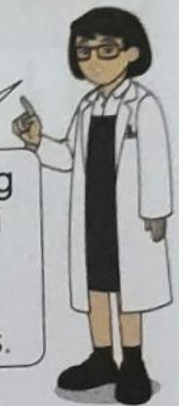
$$1.9 \text{ cm} = (1.9 \times 10) \text{ mm} \\ = 19 \text{ mm}$$

$$14 \times 1.9 \text{ cm} = \mathbf{266} \text{ mm}$$

Panjang bingkai hiasan ialah **266 mm**.

$$\begin{array}{r} 3 \\ 19 \text{ mm} \\ \times 14 \\ \hline 76 \\ + 190 \\ \hline 266 \text{ mm} \end{array}$$

Hitung panjang dan lebar bagi setiap kad motivasi pada bingkai di atas.

2 $56 \times 7\frac{3}{4} \text{ m} = \square \text{ cm}$

Cara 1

$$\begin{aligned} 56 \times 7\frac{3}{4} \text{ m} &= \cancel{56} \times \frac{31}{4} \text{ m} \\ &= 434 \text{ m} \\ &= (434 \times 100) \text{ cm} \\ &= 43\,400 \text{ cm} \end{aligned}$$

Cara 2

$$\begin{aligned} 7\frac{3}{4} \text{ m} &= 7 \text{ m} + \frac{3}{4} \text{ m} \\ &= (7 \times 100) \text{ cm} + \left(\frac{3}{4} \times \cancel{100}^{25}\right) \text{ cm} \\ &= 700 \text{ cm} + 75 \text{ cm} \\ &= 775 \text{ cm} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ 43 \\ 775 \text{ cm} \\ \times \quad 56 \\ \hline 4650 \\ + 38750 \\ \hline 43400 \text{ cm} \end{array}$$

$$56 \times 7\frac{3}{4} \text{ m} = \mathbf{43\,400} \text{ cm}$$

5.1.5

- Gunakan pelbagai contoh situasi harian yang melibatkan pendaraban seperti mencari panjang bangku atau meja yang disambungkan.
- Terapkan nilai murni lain sebagai seorang murid seperti tidak berputus asa dan belajar dengan tekun.

- 3 Hitung jumlah jarak, dalam m, Aiman pergi dan balik dalam tempoh 5 hari persekolahan.

$$10 \times 2.735 \text{ km} = \text{■} \text{ m}$$

$$10 \times 2.735 \text{ km} = 10 \times (2.735 \times 1\,000) \text{ m}$$

$$= 10 \times 2\,735 \text{ m}$$

$$= 27\,350 \text{ m}$$

$$10 \times 2.735 \text{ km} = \text{27 350} \text{ m}$$

Jumlah jarak Aiman pergi dan balik dalam tempoh 5 hari persekolahan ialah **27 350 m**.

4 $100 \times 48\frac{1}{2} \text{ m} = \text{■} \text{ km}$

$$\frac{1}{2} \text{ m} = 0.5 \text{ m}$$

$$100 \times 48\frac{1}{2} \text{ m} = 100 \times 48.5 \text{ m}$$

$$= 4\,850 \text{ m}$$

$$= (4\,850 \div 1\,000) \text{ km}$$

$$= 4.850 \text{ km}$$

$$100 \times 48\frac{1}{2} \text{ m} = \text{4.85} \text{ km}$$

5 $1\,000 \times 19\frac{4}{5} \text{ cm} = \text{■} \text{ m}$

$$\frac{4}{5} \text{ cm} = 0.8 \text{ cm}$$

$$1\,000 \times 19\frac{4}{5} \text{ cm} = 1\,000 \times 19.8 \text{ cm}$$

$$= 19\,800 \text{ cm}$$

$$= (19\,800 \div 100) \text{ m}$$

$$= 198 \text{ m}$$

$$1\,000 \times 19\frac{4}{5} \text{ cm} = \text{198} \text{ m}$$

CUBA INI

- 1 Darab.

a $8 \times 4.39 \text{ cm} = \text{■} \text{ cm}$

b $6 \times 9\frac{3}{4} \text{ cm} = \text{■} \text{ mm}$

c $13 \times 7\frac{1}{5} \text{ cm} = \text{■} \text{ m}$

d $25 \times 7.44 \text{ m} = \text{■} \text{ km}$

e $42 \times 18.05 \text{ km} = \text{■} \text{ km}$

f $70 \times 10\frac{1}{2} \text{ m} = \text{■} \text{ km}$

- 2 Lengkapkan.

a

100 ×	0.2 km	=	■ m
	$\frac{1}{4} \text{ m}$		■ cm
	1.567 km		■ km

b

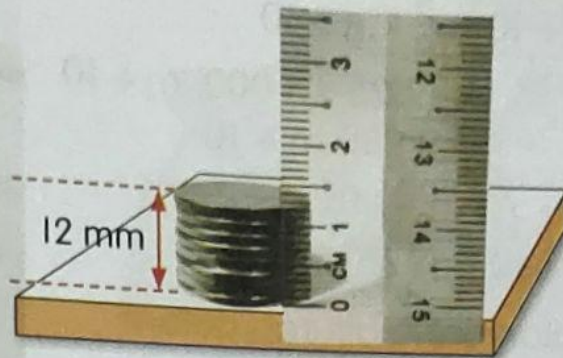
1 000 ×	8.3 cm	=	■ mm
	$2\frac{1}{5} \text{ m}$		■ cm
	0.046 km		■ m

BAHAGI UNIT PANJANG

- 1 Berapakah tebal sekeping duit syiling 10 sen?
 $12 \text{ mm} \div 8 = \square \text{ mm}$

$$\begin{array}{r} 1.5 \text{ mm} \\ 8 \overline{) 12.0 \text{ mm}} \\ \underline{- 8} \\ 40 \\ \underline{- 40} \\ 0 \end{array}$$

$$12 \text{ mm} \div 8 = 1.5 \text{ mm}$$

Tebal sekeping duit syiling 10 sen ialah 1.5 mm.

- 2 $45.18 \text{ cm} \div 9 = \square \text{ mm}$

Langkah 1

$$\begin{array}{r} 5.02 \text{ cm} \\ 9 \overline{) 45.18 \text{ cm}} \\ \underline{- 45} \\ 01 \\ \underline{- 0} \\ 18 \\ \underline{- 18} \\ 0 \end{array}$$

Langkah 2

$$5.02 \text{ cm} = (5.02 \times 10) \text{ mm} \\ = 50.2 \text{ mm}$$

$$45.18 \text{ cm} \div 9 = 50.2 \text{ mm}$$

- 3 $3\frac{1}{5} \text{ m} \div 16 = \square \text{ cm}$

Langkah 1

$$3\frac{1}{5} \text{ m} = \left(\frac{16}{5} \times \frac{20}{100}\right) \text{ cm} \\ = 320 \text{ cm}$$

Langkah 2

$$\begin{array}{r} 20 \text{ cm} \\ 16 \overline{) 320 \text{ cm}} \\ \underline{- 32} \\ 00 \\ \underline{- 0} \\ 0 \end{array}$$

$$3\frac{1}{5} \text{ m} \div 16 = 20 \text{ cm}$$

Bolehkah kamu tukar kepada unit mm dahulu, kemudian bahagi? Bincangkan.

- Jalankan aktiviti simulasi seperti mencari ketebalan sebuah buku daripada timbunan buku yang sama.

- 4 Kira jarak jalan, dalam m, yang diturap dalam masa 1 jam.

$$2\frac{1}{4} \text{ km} \div 10 = \text{■} \text{ m}$$

$$\begin{aligned} 2\frac{1}{4} \text{ km} \div 10 &= \frac{9}{4} \text{ km} \div 10 \\ &= (2.25 \times 1\,000) \text{ m} \div 10 \\ &= 2\,250 \text{ m} \div 10 \\ &= 225 \text{ m} \end{aligned}$$

$$2\frac{1}{4} \text{ km} \div 10 = \text{225} \text{ m}$$

Jarak jalan yang diturap dalam masa 1 jam ialah **225 m**.

Kami mengambil masa selama 10 jam untuk menurap jalan sepanjang $2\frac{1}{4}$ km.

5 $238.9 \text{ km} \div 100 = \text{■} \text{ m}$

$$\begin{aligned} 238.9 \text{ km} \div 100 &= 2.389 \text{ km} \\ &= (2.389 \times 1\,000) \text{ m} \\ &= 2\,389 \text{ m} \end{aligned}$$

$$238.9 \text{ km} \div 100 = \text{2 389} \text{ m}$$

6 $30 \text{ m } 72 \text{ cm} \div 1\,000 = \text{■} \text{ cm}$

$$\begin{aligned} 30 \text{ m } 72 \text{ cm} &= (30 \times 100) \text{ cm} + 72 \text{ cm} \\ &= 3\,000 \text{ cm} + 72 \text{ cm} \\ &= 3\,072 \text{ cm} \end{aligned}$$

$$3\,072 \text{ cm} \div 1\,000 = 3.072 \text{ cm}$$

$$30 \text{ m } 72 \text{ cm} \div 1\,000 = \text{3.072} \text{ cm}$$

CUBA INI

- 1 Bahagi.

a $0.12 \text{ cm} \div 3 = \text{■} \text{ cm}$

b $83\frac{4}{5} \text{ mm} \div 10 = \text{■} \text{ mm}$

c $56.64 \text{ m} \div 16 = \text{■} \text{ cm}$

d $25\frac{1}{8} \text{ km} \div 25 = \text{■} \text{ m}$

- 2 Lengkapkan.

a $48.3 \text{ km} \div 10 = \text{■} \text{ km}$

b $48.3 \text{ km} \div 100 = \text{■} \text{ m}$

- 3 Bahagikan yang berikut. Nyatakan jawapan dalam m.

a 3.672 km dengan 18.

b 32 m 10 cm dengan 100.

TUKAR UNIT GRAM DAN KILOGRAM

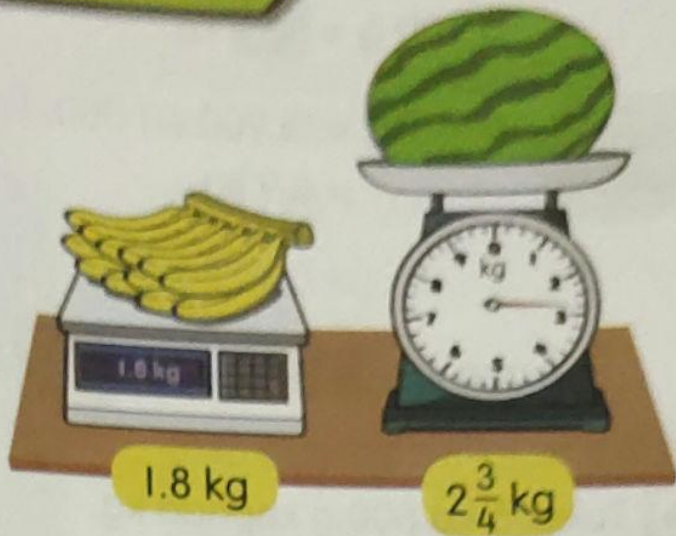
1 a. Tukar 1.8 kg kepada g.

$$1.8 \text{ kg} = \square \text{ g}$$

$$1.8 \text{ kg} = (1.8 \times 1\,000) \text{ g}$$

$$= 1\,800 \text{ g}$$

$$1.8 \text{ kg} = \mathbf{1\,800} \text{ g}$$

b. $2\frac{3}{4} \text{ kg} = \square \text{ g}$

Cara 1

$$2\frac{3}{4} \text{ kg} = \left(\frac{11}{4} \times \overset{250}{\cancel{1\,000}}\right) \text{ g}$$

$$= 2\,750 \text{ g}$$

250
× 11
250
+2500
2750

$$2\frac{3}{4} \text{ kg} = \mathbf{2\,750} \text{ g}$$

Cara 2

$$2\frac{3}{4} \text{ kg} = 2 \text{ kg} + \frac{3}{4} \text{ kg}$$

$$= (2 \times 1\,000) \text{ g} + \left(\frac{3}{4} \times \overset{250}{\cancel{1\,000}}\right) \text{ g}$$

$$= 2\,000 \text{ g} + 750 \text{ g}$$

$$= 2\,750 \text{ g}$$

2. $3.07 \text{ kg} = \square \text{ kg}$

$$3.07 \text{ kg} = 3 \text{ kg} + 0.07 \text{ kg}$$

$$= 3 \text{ kg} + \frac{\square}{\square} \text{ kg}$$

$$= \frac{\square}{\square} \text{ kg}$$

1 kg = 1 000 g
 $\times 1\,000$
 kg \leftrightarrow g
 $\div 1\,000$

Adakah $2\frac{1}{5} \text{ kg}$ bersamaan 2 200 g? Tunjukkan.

3 Tukar 6 900 g kepada kg.

$$6\,900\text{ g} = \square\text{ kg}$$

dalam
perpuluhan

$$6\,900\text{ g} = (6\,900 \div 1\,000)\text{ kg} \\ = 6.9\text{ kg}$$

dalam
pecahan

$$6\,900\text{ g} = \left(\frac{6\,900}{1\,000}\right)\text{ kg} \\ = \frac{69}{10}\text{ kg} \\ = 6\frac{9}{10}\text{ kg}$$

$$6\,900\text{ g} = 6.9\text{ kg}\text{ atau }6\frac{9}{10}\text{ kg}$$

4 Tukar 5 kg 800 g kepada kg.

$$5\text{ kg }800\text{ g} = \square\text{ kg}$$

$$5\text{ kg }800\text{ g} = 5\text{ kg} + 800\text{ g} \\ = 5\text{ kg} + (800 \div 1\,000)\text{ kg} \\ = 5\text{ kg} + 0.8\text{ kg} \\ = 5.8\text{ kg}$$

$$5\text{ kg }800\text{ g} = 5.8\text{ kg}$$

Nyatakan jawapan dalam
pecahan pula.

$$5 \star 25\text{ kg} = 5\frac{\clubsuit}{8}\text{ kg}$$

Cari nilai yang mungkin
bagi \star dan \clubsuit .

CUBA INI

1 Lengkapkan.

a $0.01\text{ kg} = \square\text{ g}$

b $6\frac{3}{5}\text{ kg} = \square\text{ g}$

c $4\,250\text{ g} = \square\text{ kg}$

d $8\text{ kg }400\text{ g} = \square\text{ kg}$

e $3\frac{9}{10}\text{ kg} = \square\text{ g}$

f $7\text{ kg }2\text{ g} = \square\text{ kg}$

2 Nyatakan jawapan dalam perpuluhan.

a $5\,130\text{ g} = \square\text{ kg}$

b $65\text{ g} = \square\text{ kg}$

3 Nyatakan jawapan dalam pecahan.

a $500\text{ g} = \square\text{ kg}$

b $7\,125\text{ g} = \square\text{ kg}$

TAMBAH UNIT JISIM

Jisim bagasi kabin tidak boleh melebihi 7 kg.

a) Jumlahkan jisim beg dan hadiah.

$$3.505 \text{ kg} + 0.48 \text{ kg} = \text{■} \text{ kg}$$

$$\begin{array}{r} 3.505 \text{ kg} \\ + 0.480 \text{ kg} \\ \hline 3.985 \text{ kg} \end{array}$$

$$3.505 \text{ kg} + 0.48 \text{ kg} = \mathbf{3.985} \text{ kg}$$

Jumlah jisim beg dan hadiah ialah **3.985 kg**.

b) Hitung jumlah jisim, dalam kg, bagi pakaian dan sepasang kasut sukan.

$$3\frac{1}{8} \text{ kg} + 270 \text{ g} = \text{■} \text{ kg}$$

$$3\frac{1}{8} \text{ kg} = \frac{25}{8} \text{ kg}$$

$$270 \text{ g} = \frac{270}{1000} \text{ kg} = 0.27 \text{ kg}$$

$$\begin{aligned} 3\frac{1}{8} \text{ kg} + 270 \text{ g} \\ = 3.125 \text{ kg} + 0.27 \text{ kg} \\ = 3.395 \text{ kg} \end{aligned}$$

Tukar $3\frac{1}{8}$ kg dan 270 g kepada perpuluhan kg dahulu.

$$\begin{array}{r} 3.125 \text{ kg} \\ 8 \overline{) 25.000 \text{ kg}} \\ \underline{-24} \\ 10 \\ \underline{-8} \\ 20 \\ \underline{-16} \\ 40 \\ \underline{-40} \\ 0 \end{array}$$

$$3\frac{1}{8} \text{ kg} + 270 \text{ g} = \mathbf{3.395} \text{ kg}$$

Jumlah jisim bagi pakaian dan sepasang kasut sukan ialah **3.395 kg**.

Nyatakan barangan yang boleh dimasukkan ke dalam beg sebagai bagasi kabin.

Bagasi kabin ialah beg pakaian dan lain-lain yang dibawa atau diletakkan di dalam ruang penyimpanan kapal terbang.

2 $6.73 \text{ kg} + 1\ 080 \text{ g} + 4\frac{9}{10} \text{ kg} = \square \text{ kg}$

$$6.73 \text{ kg} + 1\ 080 \text{ g} + 4\frac{9}{10} \text{ kg} = 6.73 \text{ kg} + \frac{1\ 080}{1\ 000} \text{ kg} + 4.9 \text{ kg}$$

$$= 6.73 \text{ kg} + 1.08 \text{ kg} + 4.9 \text{ kg}$$

$$= 12.71 \text{ kg}$$

1	1
6.73	kg
1.08	kg
+ 4.90	kg

12.71	kg

$6.73 \text{ kg} + 1\ 080 \text{ g} + 4\frac{9}{10} \text{ kg} = 12.71 \text{ kg}$

3 $\frac{7}{8} \text{ kg} + 4.305 \text{ kg} + 945 \text{ g} = \square \text{ g}$

$$\frac{7}{8} \text{ kg} + 4.305 \text{ kg} + 945 \text{ g} = (\frac{7}{8} \times 1\ 000) \text{ g} + (4.305 \times 1\ 000) \text{ g} + 945 \text{ g}$$

$$= \square \text{ g} + \square \text{ g} + \square \text{ g}$$

$$= \square \text{ g}$$

CUBA INI

1 Kira.

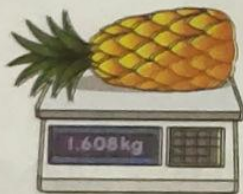
a $7.42 \text{ kg} + 0.845 \text{ kg} = \square \text{ kg}$

b $\frac{3}{5} \text{ kg} + 760 \text{ g} = \square \text{ g}$

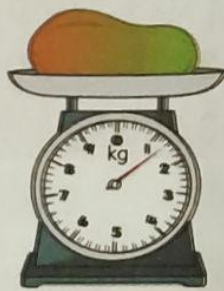
c $12\frac{1}{2} \text{ kg} + 4.8 \text{ kg} + 370 \text{ g} = \square \text{ kg}$

d $80 \text{ g} + 6\frac{1}{4} \text{ kg} + 9 \text{ kg} = \square \text{ g}$

2

1.608 kg

1.4 kg

Jumlahkan jisim, dalam g, bagi nanas dan betik.

3

Hitung jumlah jisim, dalam g, bagi ketiga-tiga pekset wafer seperti yang ditunjukkan dalam gambar.

$\frac{1}{8} \text{ kg}$

217.5 g

0.25 kg

TOLAK UNIT JISIM

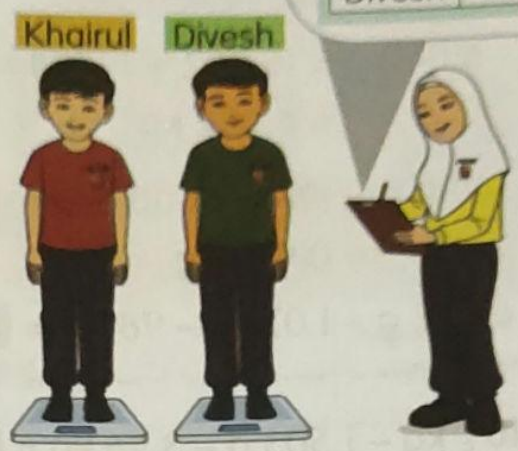
1 Hitung beza jisim antara Khairul dengan Divesh.

$$41.2 \text{ kg} - 34.9 \text{ kg} = \square \text{ kg}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ 34.12 \\ - 34.9 \\ \hline 6.3 \end{array}$$

$$41.2 \text{ kg} - 34.9 \text{ kg} = 6.3 \text{ kg}$$

Beza jisim antara Khairul dengan Divesh ialah 6.3 kg.

2 Resipi Kek Mentega
Bahan A

- $\frac{1}{4}$ kg mentega
- 0.1 kg gula
- 5 biji kuning telur
- 230 g tepung gandum

Berapakah lebihnya jisim mentega daripada gula? Berikan jawapan dalam g.

$$\frac{1}{4} \text{ kg} - 0.1 \text{ kg} = \square \text{ g}$$

Cara 1

$$\begin{aligned} \frac{1}{4} \text{ kg} - 0.1 \text{ kg} &= \left(\frac{1}{4} \times 1000\right) \text{ g} - (0.1 \times 1000) \text{ g} \\ &= 250 \text{ g} - 100 \text{ g} \\ &= \square \text{ g} \end{aligned}$$

Cara 2

$$\begin{array}{r} 0.25 \text{ kg} \\ 4 \overline{) 1.00 \text{ kg}} \\ - 0 \\ \hline 10 \\ - 8 \\ \hline 20 \\ - 20 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{4} \text{ kg} - 0.1 \text{ kg} &= 0.25 \text{ kg} - 0.10 \text{ kg} \\ &= 0.15 \text{ kg} \\ &= (0.15 \times 1000) \text{ g} \\ &= \square \text{ g} \end{aligned}$$

Tukar $\frac{1}{4}$ kg kepada perpuluhan kg dahulu.

Adakah jawapan bagi cara 1 dan cara 2 sama?

Jisim mentega lebih \square g daripada gula.

- Lakukan aktiviti seperti mencari beza jisim antara dua orang rakan.
- Galakkan murid menolak perpuluhan dalam bentuk lazim dengan memastikan unit mestilah sama dan titik perpuluhan pula selajur.

3) $6\ 042\text{ g} - 1.07\text{ kg} - 980\text{ g} = \square\text{ kg}$

Tukar unit g kepada kg

$$6\ 042\text{ g} = (6\ 042 \div 1\ 000)\text{ kg}$$

$$= 6.042\text{ kg}$$

$$980\text{ g} = (980 \div 1\ 000)\text{ kg}$$

$$= 0.980\text{ kg}$$

$$6\ 042\text{ g} - 1.07\text{ kg} - 980\text{ g} = 3.992\text{ kg}$$

Tolak berturut-turut

$$\begin{array}{r} 9 \\ 5\ 14 \\ \cancel{6.042}\text{ kg} \\ - 1.070\text{ kg} \\ \hline 4.972\text{ kg} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ 3\ 817 \\ \cancel{4.972}\text{ kg} \\ - 0.980\text{ kg} \\ \hline 3.992\text{ kg} \end{array}$$

4) $10\frac{4}{5}\text{ kg} - 1\ 503\text{ g} - 3.96\text{ kg} = \square\text{ g}$

Tukar unit kg kepada g

$$10\frac{4}{5}\text{ kg} = 10\text{ kg} + \frac{4}{5}\text{ kg}$$

$$= (10 \times 1\ 000)\text{ g} + \left(\frac{4}{5} \times 1\ 000\right)\text{ g}$$

$$= 10\ 000\text{ g} + 800\text{ g}$$

$$= 10\ 800\text{ g}$$

$$3.96\text{ kg} = (3.96 \times 1\ 000)\text{ g}$$

$$= 3\ 960\text{ g}$$

Tolak berturut-turut

$$\begin{array}{r} 10\ 800\text{ g} \\ - 1\ 503\text{ g} \\ \hline \square\text{ g} \\ - 3\ 960\text{ g} \\ \hline \square\text{ g} \end{array}$$

$$1\frac{1}{5}\text{ kg} - 800\text{ g} = \frac{p}{q}\text{ kg}$$

Cari nilai p dan q .

CUBA INI

1) Kira.

a) $7.1\text{ kg} - 2.54\text{ kg} = \square\text{ kg}$ b) $\frac{3}{4}\text{ kg} - 0.69\text{ kg} = \square\text{ g}$

c) $5\ 120\text{ g} - 1\frac{7}{10}\text{ kg} - 2.093\text{ kg} = \square\text{ kg}$

d) $10\frac{1}{2}\text{ kg} - 4\ 860\text{ g} - 3.72\text{ kg} = \square\text{ g}$

2) a) Hitung beza antara 38.92 kg dengan $60\frac{1}{5}\text{ kg}$.

b) Berapakah lebihnya 13.051 kg daripada $7\ 360\text{ g}$?

c) Tolak $5\frac{2}{5}\text{ kg}$ daripada 9.018 kg . Berikan jawapan dalam g.

DARAB UNIT JISIM

1 Hitung jisim 7 pekset kacang hazel.
 $7 \times 0.25 \text{ kg} = \square \text{ kg}$

$$\begin{array}{r} 1 \quad 3 \\ 0.25 \text{ kg} \\ \times \quad 7 \text{ kg} \\ \hline 1.75 \text{ kg} \end{array}$$

$$7 \times 0.25 \text{ kg} = 1.75 \text{ kg}$$

Jisim 7 pekset kacang hazel ialah 1.75 kg.

2 Berapakah jisim 15 pekset kerepek?

$$15 \times \frac{1}{2} \text{ kg} = \square \text{ g}$$

$$15 \times \frac{1}{2} \text{ kg} = 15 \times \left(\frac{1}{2} \times \frac{500}{1000} \right) \text{ g}$$

$$= 15 \times 500 \text{ g}$$

$$= 7500 \text{ g}$$

$$15 \times \frac{1}{2} \text{ kg} = 7500 \text{ g}$$

Jisim 15 pekset kerepek ialah 7500 g.

$$\begin{array}{r} 2 \\ 15 \\ \times 500 \text{ g} \\ \hline 7500 \text{ g} \end{array}$$

$\frac{1}{2} \text{ kg}$

3 $10 \times 40\frac{3}{5} \text{ kg} = \square \text{ g}$

Cara 1

$$40\frac{3}{5} \text{ kg} = 40 \text{ kg} + \frac{3}{5} \text{ kg}$$

$$= (40 \times 1000) \text{ g} + \left(\frac{3}{5} \times \frac{200}{1000} \right) \text{ g}$$

$$= 40000 \text{ g} + 600 \text{ g}$$

$$= 40600 \text{ g}$$

$$10 \times 40600 \text{ g} = 406000 \text{ g}$$

$$10 \times 40\frac{3}{5} \text{ kg} = 406000 \text{ g}$$

Cara 2

$$10 \times 40\frac{3}{5} \text{ kg} = 10 \times \left(40 \text{ kg} + \frac{3}{5} \text{ kg} \right)$$

$$= 10 \times (40 \text{ kg} + 0.6 \text{ kg})$$

$$= 10 \times 40.6 \text{ kg}$$

$$= 406 \text{ kg}$$

$$406 \text{ kg} = (406 \times 1000) \text{ g}$$

$$= 406000 \text{ g}$$

Bil.	Bilangan (peket)	Jenama makanan kucing	Jisim seunit
1.	100	Meow Meow	1.2 kg
2.	1 000	Comel	0.85 kg
3.	1 000	Anggun	480 g

Berdasarkan jadual di atas, hitung jumlah jisim makanan kucing jenama:

a Meow Meow.

$$100 \times 1.2 \text{ kg} = \text{■} \text{ kg}$$

$$100 \times 1.2 \text{ kg} = 120 \text{ kg}$$

$$100 \times 1.2 \text{ kg} = \text{120} \text{ kg}$$

Jumlah jisim makanan kucing jenama Meow Meow ialah **120 kg**.

b Comel.

$$1\,000 \times 0.85 \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$$

$$1\,000 \times 0.85 \text{ kg} = 850 \text{ kg}$$

$$= (850 \times 1\,000) \text{ g}$$

$$= 850\,000 \text{ g}$$

$$1\,000 \times 0.85 \text{ kg} = \text{850 000} \text{ g}$$

Jumlah jisim makanan kucing jenama Comel ialah **850 000 g**.

Hitung jumlah jisim, dalam kg, bagi makanan kucing jenama Anggun pula.

CUBA INI

1 Kira.

a $9 \times 1.07 \text{ kg} = \text{■} \text{ kg}$

b $16 \times 4.5 \text{ g} = \text{■} \text{ kg}$

c $24 \times 3\frac{1}{10} \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

d $50 \times 6.78 \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

2 Kira cepat.

a $10 \times 2.06 \text{ kg} = \text{■} \text{ kg}$

b $10 \times \frac{4}{5} \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

c $100 \times 1.9 \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

d $100 \times 1\frac{1}{4} \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

e $1\,000 \times 0.003 \text{ kg} = \text{■} \text{ g}$

f $1\,000 \times 3\frac{7}{10} \text{ kg} = \text{■} \text{ kg}$

4

100 biji makarun berjisim $1\frac{1}{2}$ kg

Hitung jisim, dalam g, bagi sebiji makarun.

$$1\frac{1}{2} \text{ kg} \div 100 = \text{ } \text{ g}$$

$$1\frac{1}{2} \text{ kg} \div 100 = \left(\frac{3}{2} \times \frac{500}{1000}\right) \text{ g} \div 100$$
$$= \frac{1500}{100} \text{ g}$$
$$= 15 \text{ g}$$

$$1\frac{1}{2} \text{ kg} \div 100 = 15 \text{ g}$$

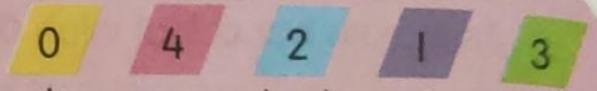
Jisim sebiji makarun ialah 15 g.

5

$$1.4 \text{ kg} \div 1000 = \text{ } \text{ g}$$

$$1.4 \text{ kg} \div 1000 = (\text{ } \times \text{ }) \text{ g} \div 1000$$
$$= \text{ } \text{ g} \div 1000$$
$$= \text{ } \text{ g}$$

Cuba selesaikan.

Gunakan semua kad nombor di atas untuk melengkapkan petak kosong di bawah.

$$\text{ } . \text{ } \text{ kg} = \text{ } . \text{ } \text{ kg} \div \text{ }$$

CUBA INI

1 Kira.

a $9.02 \text{ kg} \div 5 = \text{ } \text{ kg}$

b $10.2 \text{ kg} \div 6 = \text{ } \text{ kg}$

c $13.51 \text{ kg} \div 14 = \text{ } \text{ g}$

d $7\frac{3}{4} \text{ kg} \div 50 = \text{ } \text{ g}$

e $21.1 \text{ kg} \div 10 = \text{ } \text{ g}$

f $36\frac{4}{5} \text{ kg} \div 100 = \text{ } \text{ kg}$

g $6.8 \text{ kg} \div 1000 = \text{ } \text{ g}$

h $9\frac{7}{10} \text{ kg} \div 1000 = \text{ } \text{ g}$

2

Berdasarkan gambar rajah di sebelah, lengkapkan petak kosong di bawah dan selesaikan.

$$\text{ } \text{ kg} \div \text{ } = \text{ } \text{ g}$$

• Bimbing murid menggunakan cara pemansuhan atau menggerakkan titik perpuluhan apabila membahagi sebarang jisim dengan 10, 100 dan 1 000.

TUKAR UNIT MILILITER DAN LITER

1

Botol ini berisi 0.3 l jus.

Kotak ini pula berisi $\frac{1}{2}$ l jus.

a Tukar 0.3 l kepada ml.

$$0.3 \text{ l} = \text{■} \text{ ml}$$

$$0.3 \text{ l} = (0.3 \times 1\,000) \text{ ml}$$

$$= 300 \text{ ml}$$

$$0.3 \text{ l} = \text{300} \text{ ml}$$

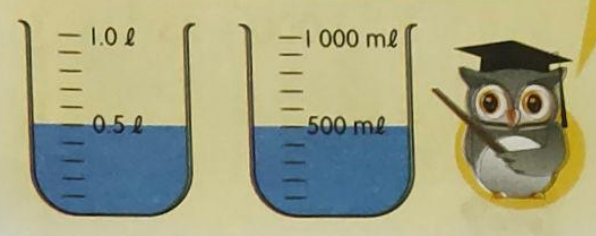
b $\frac{1}{2} \text{ l} = \text{■} \text{ ml}$

$$\frac{1}{2} \text{ l} = (\frac{1}{2} \times \overset{500}{\cancel{1\,000}}) \text{ ml}$$

$$= 500 \text{ ml}$$

$$\frac{1}{2} \text{ l} = \text{500} \text{ ml}$$

Adakah 0.5 l sama dengan $\frac{1}{2}$ l? Ceritakan.

2 2 750 ml = ■ l

dalam perpuluhan

$$2\,750 \text{ ml}$$

$$= (2\,750 \div 1\,000) \text{ l}$$

$$= 2.75 \text{ l}$$

dalam pecahan

$$2\,750 \text{ ml} = 2\,000 \text{ ml} + 750 \text{ ml}$$

$$= (2\,000 \div 1\,000) \text{ l} + (\frac{750}{1\,000}) \text{ l}$$

$$= 2 \text{ l} + (\frac{75 \div 25}{100 \div 25}) \text{ l}$$

$$= 2 \text{ l} + \frac{3}{4} \text{ l}$$

$$= 2\frac{3}{4} \text{ l}$$

$$2\,750 \text{ ml} = \text{2.75} \text{ l} \text{ atau } \text{2}\frac{3}{4} \text{ l}$$

TIP

1 l = 1 000 ml

$\times 1\,000$

l \leftrightarrow ml

$\div 1\,000$

Minta murid mengukut isi padu cecair berwarna dengan menggunakan bekas bersengat dan membuat penukaran unit kepada pecahan atau perpuluhan.

$$\begin{aligned} \text{3 } 42 \text{ l } 9 \text{ ml} &= \square \text{ l} \\ 42 \text{ l } 9 \text{ ml} &= 42 \text{ l} + \left(\frac{9}{1000}\right) \text{ l} \\ &= 42 \text{ l} + 0.009 \text{ l} \\ &= 42.009 \text{ l} \\ 42 \text{ l } 9 \text{ ml} &= \mathbf{42.009} \text{ l} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{4 } 700 \text{ ml} &= \square \text{ l} \\ 700 \text{ ml} &= \left(\frac{700}{1000}\right) \text{ l} \\ &= \frac{7}{10} \text{ l} \\ 700 \text{ ml} &= \mathbf{\frac{7}{10}} \text{ l} \end{aligned}$$

Adakah $\frac{7}{10}$ l sama dengan 0.7 l? Bincangkan.

$$\begin{aligned} \text{5 } 6 \text{ 025 ml} &= \square \text{ l} \\ 6 \text{ 025 ml} &= \left(\frac{6 \text{ 025}}{1000}\right) \text{ l} \\ &= \left(\frac{6 \cancel{000}}{1 \cancel{000}} + \frac{25}{1000}\right) \text{ l} \\ &= 6 \frac{25 \div 25}{1000 \div 25} \text{ l} \\ &= \mathbf{6 \frac{1}{40}} \text{ l} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{6 } 27 \frac{3}{5} \text{ l} &= \square \text{ ml} \\ 27 \frac{3}{5} \text{ l} &= 27 \text{ l} + \frac{3}{5} \text{ l} \\ &= (27 \times 1000) \text{ ml} \\ &\quad + \left(\frac{3}{5} \times \frac{200}{1000}\right) \text{ ml} \\ &= \square \text{ ml} + \square \text{ ml} \\ &= \square \text{ ml} \end{aligned}$$

CUBA INI

1 Tukar l kepada ml atau sebaliknya.

a

0.35 l

b

1.2 l

c

15 ml

d

200 ml

e

1 400 ml

2 Nyatakan jawapan dalam pecahan.

a 800 ml = \square l b 1 200 ml = \square l c 3 900 ml = \square l

3 Nyatakan jawapan dalam perpuluhan.

a 5 ml = \square l b 10 080 ml = \square l c 26 l 40 ml = \square l

4 Selesaikan.

a $6 \frac{1}{8}$ l = \square ml

b $5 \frac{7}{10}$ l = \square ml

TAMBAH UNIT ISI PADU CECAIR

1

$5\frac{1}{2} \text{ l}$

1.875 l

125 ml

a Hitung jumlah isi padu cat biru dan cat kuning.

$$1.875 \text{ l} + 5\frac{1}{2} \text{ l} = \text{■} \text{ l}$$

$$1.875 \text{ l} + 5\frac{1}{2} \text{ l} = 1.875 \text{ l} + \frac{11}{2} \text{ l}$$

$$= 1.875 \text{ l} + 5.5 \text{ l}$$

$$= 7.375 \text{ l}$$

$$\begin{array}{r} 05.5 \text{ l} \\ 2 \overline{) 11.0 \text{ l}} \\ \underline{-0} \\ 11 \\ \underline{-10} \\ 10 \\ \underline{-10} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1.875 \text{ l} \\ + 5.500 \text{ l} \\ \hline 7.375 \text{ l} \end{array}$$

$$1.875 \text{ l} + 5\frac{1}{2} \text{ l} = \text{7.375} \text{ l}$$

Jumlah isi padu cat biru dan cat kuning ialah 7.375 l.

b Jumlahkan isi padu cat biru dan cat merah.

$$1.875 \text{ l} + 125 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$$

$$1.875 \text{ l} + 125 \text{ ml} = (1.875 \times 1000) \text{ ml} + 125 \text{ ml}$$

$$= 1875 \text{ ml} + 125 \text{ ml}$$

$$= 2000 \text{ ml}$$

$$1.875 \text{ l} + 125 \text{ ml} = \text{2000} \text{ ml}$$

Jumlah isi padu cat biru dan cat merah ialah 2000 ml.

Jumlah isi padu ketiga-tiga cat melebihi 8 l.
Adakah pernyataan ini benar? Buktikan.

5.3.2

• Tegaskan unit isi padu mesti disamakan sebelum melakukan proses penambahan.

2) $9.27 \text{ l} + 13 \text{ l } 500 \text{ ml} + 10\frac{2}{5} \text{ l} = \square \text{ l}$

$13 \text{ l } 500 \text{ ml} = 13 \text{ l } 500 \text{ ml}$
 $= \left(\frac{13\,500}{1\,000}\right) \text{ l}$
 $= 13.5 \text{ l}$

$10\frac{2}{5} \text{ l} = 10 \text{ l} + \frac{2}{5} \text{ l}$
 $= 10 \text{ l} + 0.4 \text{ l}$
 $= 10.4 \text{ l}$

$$\begin{array}{r} 0.4 \text{ l} \\ 5 \overline{) 2.0 \text{ l}} \\ \underline{-0} \\ 2 \\ \underline{-2 } \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9.27 \text{ l} \\ 13.50 \text{ l} \\ + 10.40 \text{ l} \\ \hline 33.17 \text{ l} \end{array}$$

$9.27 \text{ l} + 13 \text{ l } 500 \text{ ml} + 10\frac{2}{5} \text{ l} = \mathbf{33.17} \text{ l}$

3) $40.08 \text{ l} + 11\frac{9}{10} \text{ l} + 76 \text{ ml} = \square \text{ ml}$

Cara 1

$11\frac{9}{10} \text{ l} = 11 \text{ l} + \frac{9}{10} \text{ l}$
 $= 11 \text{ l} + 0.9 \text{ l}$
 $= 11.9 \text{ l}$
 $= (11.9 \times 1\,000) \text{ ml}$
 $= 11\,900 \text{ ml}$

$40.08 \text{ l} = (40.08 \times 1\,000) \text{ ml}$
 $= 40\,080 \text{ ml}$

$$\begin{array}{r} 40\,080 \text{ ml} \\ 11\,900 \text{ ml} \\ + 76 \text{ ml} \\ \hline \square \text{ ml} \end{array}$$

Cara 2

$76 \text{ ml} = (76 \div 1\,000) \text{ l}$
 $= 0.076 \text{ l}$

$$\begin{array}{r} 40.08 \text{ l} \\ + 11.90 \text{ l} \\ \hline 51.98 \text{ l} \end{array} \quad \begin{array}{r} 51.980 \text{ l} \\ + 0.076 \text{ l} \\ \hline 52.056 \text{ l} \end{array}$$

$52.056 \text{ l} = (52.056 \times 1\,000) \text{ ml}$
 $= \square \text{ ml}$

Adakah kedua-dua cara di atas betul? Bincangkan.

CUBA INI

Kira.

- a) $3.8 \text{ l} + 9.204 \text{ l} = \square \text{ l}$
- b) $2\frac{3}{4} \text{ l} + 7.265 \text{ l} = \square \text{ l}$
- c) $10.46 \text{ l} + 578 \text{ ml} = \square \text{ ml}$
- d) $\frac{9}{10} \text{ l} + 12\,304 \text{ ml} = \square \text{ l}$
- e) $3\frac{1}{5} \text{ l} + 680 \text{ ml} + 0.2 \text{ l} = \square \text{ l}$
- f) $8 \text{ l } 645 \text{ ml} + 12\frac{1}{2} \text{ l} + 4.1 \text{ l} = \square \text{ l}$

TOLAK UNIT ISI PADU CECAIR

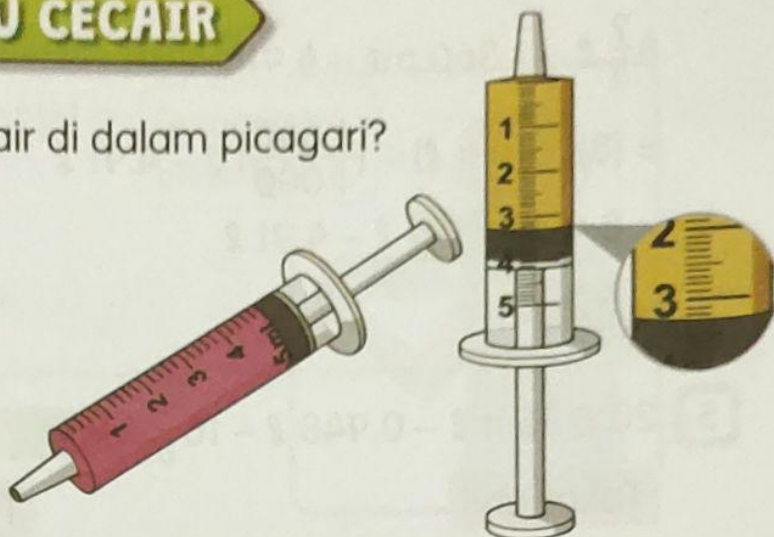
1 Berapakah beza isi padu cecair di dalam picagari?

$$5 \text{ ml} - 3.3 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$$

$$\begin{array}{r}
 4 \ 10 \\
 5.0 \text{ ml} \\
 - 3.3 \text{ ml} \\
 \hline
 1.7 \text{ ml}
 \end{array}$$

$$5 \text{ ml} - 3.3 \text{ ml} = \text{1.7} \text{ ml}$$

Beza isi padu cecair di dalam picagari ialah **1.7 ml**.

2

Saya telah isikan 2.5 l jus ke dalam jag.

Berapakah baki isi padu jus di dalam balang?

$$10 \frac{1}{4} \text{ l} - 2.5 \text{ l} = \text{■} \text{ l}$$

Langkah 1

$$\begin{aligned}
 10 \frac{1}{4} \text{ l} &= 10 \text{ l} + \frac{1}{4} \text{ l} \\
 &= 10 \text{ l} + 0.25 \text{ l} \\
 &= 10.25 \text{ l}
 \end{aligned}$$

Langkah 2

$$\begin{array}{r}
 9 \\
 10 \ 25 \\
 - 2.50 \\
 \hline
 7.75
 \end{array} \text{ l}$$

$$10 \frac{1}{4} \text{ l} - 2.5 \text{ l} = \text{7.75} \text{ l}$$

Baki isi padu jus di dalam balang ialah **7.75 l**.

3 $12.09 \text{ l} - 780 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$

$$\begin{aligned}
 12.09 \text{ l} - 780 \text{ ml} &= (12.09 \times 1000) \text{ ml} - 780 \text{ ml} \\
 &= 12\ 090 \text{ ml} - 780 \text{ ml} \\
 &= 11\ 310 \text{ ml}
 \end{aligned}$$

$$12.09 \text{ l} - 780 \text{ ml} = \text{11 310} \text{ ml}$$

$$\begin{array}{r}
 1 \ 10 \\
 12 \ 090 \text{ ml} \\
 - 780 \text{ ml} \\
 \hline
 11 \ 310 \text{ ml}
 \end{array}$$

5.3.3

Lakukan aktiviti penolakan dua isi padu cecair dengan menggunakan permainan domino secara berkumpulan.

$$4 \quad 8\frac{2}{5} \text{ l} - 1360 \text{ ml} - 4.91 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$$

$$8\frac{2}{5} \text{ l} - 1360 \text{ ml} - 4.91 \text{ l}$$

$$= (8 \text{ l} + 0.4 \text{ l}) - \left(\frac{1360}{1000}\right) \text{ l} - 4.91 \text{ l}$$

$$= 8.4 \text{ l} - \text{ } \text{ l} - 4.91 \text{ l}$$

$$= \text{ } \text{ l}$$

$$\frac{1}{5} \text{ l} = 0.2 \text{ l} \text{ atau } 200 \text{ ml}$$

$$\frac{2}{5} \text{ l} = 0.4 \text{ l} \text{ atau } 400 \text{ ml}$$

$$5 \quad 20 \text{ l } 35 \text{ ml} - 0.948 \text{ l} - 16\frac{1}{8} \text{ l} = \text{ } \text{ l } \text{ } \text{ ml}$$

Tukar unit

$$0.948 \text{ l} = (0.948 \times 1000) \text{ ml} \\ = 948 \text{ ml}$$

$$16\frac{1}{8} \text{ l} = 16 \text{ l} + \frac{1}{8} \text{ l} \\ = 16 \text{ l} + \left(\frac{1}{8} \times \frac{125}{1000}\right) \text{ ml} \\ = 16 \text{ l} + 125 \text{ ml} \\ = 16 \text{ l } 125 \text{ ml}$$

Tolak berturut-turut

l	ml	l	ml
19	1035	18	1087
20	35	19	87
-	948	-16	125
19	87	2	962

$$20 \text{ l } 35 \text{ ml} - 0.948 \text{ l} - 16\frac{1}{8} \text{ l} = 2 \text{ l } 962 \text{ ml}$$

CUBA INI

1 Kira.

a $10 \text{ ml} - 4.5 \text{ ml} = \text{ } \text{ ml}$

b $13\frac{1}{2} \text{ l} - 1.85 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$

c $7.025 \text{ l} - 629 \text{ ml} = \text{ } \text{ ml}$

d $9\frac{3}{5} \text{ l} - 2084 \text{ ml} = \text{ } \text{ ml}$

e $12\frac{3}{4} \text{ l} - 960 \text{ ml} - 8.47 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$

f $8\frac{1}{10} \text{ l} - 3 \text{ l } 640 \text{ ml} - 1.02 \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$

2 Hitung.

a $15.24 \text{ l} - 6\frac{1}{8} \text{ l} - 120 \text{ ml} = \text{ } \text{ l } \text{ } \text{ ml}$

b $6 \text{ l } 320 \text{ ml} - 4.5 \text{ l} - 1\frac{1}{2} \text{ l} = \text{ } \text{ l } \text{ } \text{ ml}$

DARAB UNIT ISI PADU CECAIR

- 1 Hitung jumlah isi padu bagi 5 botol susu kultur.

$$5 \times 0.08 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$$

$$\begin{array}{r} 0.08 \text{ l} \\ \times \quad 5 \\ \hline 0.40 \text{ l} \end{array}$$

$$5 \times 0.08 \text{ l} = \mathbf{0.4} \text{ l}$$

Jumlah isi padu bagi 5 botol susu kultur ialah **0.4 l**.

Setiap botol berisi 0.08 l.

- 2 Berapakah jumlah isi padu air di dalam kotak?

$$48 \times 0.23 \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$$

Cara 1

- Darab.

$$\begin{array}{r} 0.23 \text{ l} \\ \times \quad 48 \\ \hline 184 \\ + 920 \\ \hline 11.04 \text{ l} \end{array}$$

- Tukar 11.04 l kepada ml.
(11.04 × 1 000) ml = 11 040 ml

$$48 \times 0.23 \text{ l} = \mathbf{11\ 040} \text{ ml}$$

Jumlah isi padu air di dalam kotak ialah **11 040 ml**.

Cara 2

- Tukar 0.23 l kepada ml.
(0.23 × 1 000) ml = 230 ml
- Darab.

$$\begin{array}{r} 230 \text{ ml} \\ \times \quad 48 \\ \hline 1840 \\ + 9200 \\ \hline 11040 \text{ ml} \end{array}$$

$$3 \quad 10 \times 1\frac{3}{5} \text{ l} = \text{ } \text{ l}$$

$$10 \times 1\frac{3}{5} \text{ l} = \cancel{10} \times \frac{8}{\cancel{5}} \text{ l} = 16 \text{ l}$$

$$10 \times 1\frac{3}{5} \text{ l} = \mathbf{16} \text{ l}$$

Nyatakan jawapan dalam ml pula.

- Terangkan maksud susu kultur, iaitu hasilan susu yang diperoleh apabila susu steril, susu pasteur atau susu skim dimasukkan dengan kultur bakteria tertentu. Susu kultur membantu proses penghadaman.

4

50 ml

0.4 l

 $\frac{1}{2}$ l

- a Hitung isi padu, dalam ml, bagi 100 botol pensanitasi tangan jenama BB.

$$100 \times 0.4 \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$$

Cara 1

$$\begin{array}{r} 0.4 \text{ l} \\ \times 100 \\ \hline 40.0 \text{ l} \end{array}$$

$$40 \text{ l} = (40 \times 1000) \text{ ml} \\ = 40\,000 \text{ ml}$$

Cara 2

$$0.4 \text{ l} = (0.4 \times 1000) \text{ ml} \\ = 400 \text{ ml}$$

$$100 \times 400 \text{ ml} = 40\,000 \text{ ml}$$

$$100 \times 0.4 \text{ l} = 40\,000 \text{ ml}$$

Isi padu bagi 100 botol pensanitasi tangan jenama BB ialah 40 000 ml.

- b Berapakah isi padu, dalam ml, bagi 1 000 botol pensanitasi tangan jenama BBB?

$$\begin{array}{l} \overset{500}{\cancel{1000}} \times \frac{1}{2} \text{ l} = \text{ } \text{ l} \quad \text{buat pemansuhan} \\ = (\text{ } \times \text{ }) \text{ ml} \quad \text{tukar unit} \\ = \text{ } \text{ ml} \end{array}$$

Isi padu bagi 1 000 botol pensanitasi tangan jenama BBB ialah $\text{ } \text{ ml}$.

Kira isi padu, dalam l, bagi 10 botol pensanitasi tangan jenama B.

CUBA INI

1 Selesaikan.

a $16 \times 0.39 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$ b $13 \times 5.7 \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$ c $25 \times 0.416 \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$

d $48 \times 2\frac{1}{4} \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$ e $100 \times 6\frac{7}{10} \text{ l} = \text{ } \text{ ml}$ f $1\,000 \times 7.8 \text{ ml} = \text{ } \text{ l}$

2 Lengkapkan.

$$\begin{array}{ccc} 1\,000 \times 75 \text{ ml} & \text{seperti} & 10 \times 0.75 \text{ l} & \text{seperti} & 100 \times \frac{3}{4} \text{ l} \\ \text{ } \text{ l} & & \text{ } \text{ ml} & & \text{ } \text{ l} \end{array}$$

BAHAGI UNIT ISI PADU

1 Berapakah isi padu semangkuk sup kambing berpandukan gambar di sebelah?

$$2.5 \text{ l} \div 4 = \text{■} \text{ l}$$

$$\begin{array}{r} 0.625 \text{ l} \\ 4 \overline{) 2.500 \text{ l}} \\ \underline{-0} \\ 2 \\ \underline{-2} \\ 1 \\ \\ \underline{-8} \\ 2 \\ \underline{-2} \\ 0 \end{array}$$

$$2.5 \text{ l} \div 4 = 0.625 \text{ l}$$

Isi padu semangkuk sup kambing ialah 0.625 l.

Saya menuang 2.5 l sup kambing sama banyak ke dalam 4 mangkuk.

2 $6.93 \text{ l} \div 15 = \text{■} \text{ ml}$

Cara 1

$$\begin{array}{r} 0.462 \text{ l} \\ 15 \overline{) 6.930 \text{ l}} \\ \underline{-0} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 9 \\ \underline{-9} \\ 3 \\ \underline{-3} \\ 0 \end{array}$$

$$0.462 \text{ l} = (0.462 \times 1000) \text{ ml} \\ = 462 \text{ ml}$$

$$6.93 \text{ l} \div 15 = 462 \text{ ml}$$

Cara 2

$$6.93 \text{ l} = (6.93 \times 1000) \text{ ml} \\ = 6930 \text{ ml}$$

$$\begin{array}{r} 0462 \text{ ml} \\ 15 \overline{) 6930 \text{ ml}} \\ \underline{-0} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 9 \\ \underline{-9} \\ 3 \\ \underline{-3} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{aligned} \textcircled{3} \quad 7\frac{2}{5} \text{ l} \div 50 &= \square \text{ l} \\ 7\frac{2}{5} \text{ l} \div 50 &= \frac{37}{5} \text{ l} \div 50 \\ &= 7.4 \text{ l} \div 50 \\ &= 0.148 \text{ l} \\ 7\frac{2}{5} \text{ l} \div 50 &= \mathbf{0.148} \text{ l} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 0.148 \text{ l} \\ 50 \overline{) 7.400 \text{ l}} \\ \underline{-0} \\ 7 \\ \underline{-5} \\ 2 \\ \underline{-2} \\ 4 \\ \underline{-4} \\ 0 \end{array}$$

$\textcircled{4}$ Berapakah isi padu, dalam ml, sebotol madu mini?
 $2.5 \text{ l} \div 100 = \square \text{ ml}$

$$\begin{aligned} 2.5 \text{ l} &= (2.5 \times 1000) \text{ ml} \\ &= 2500 \text{ ml} \end{aligned}$$

$$\frac{2500 \text{ ml}}{100} = 25 \text{ ml}$$

$$2.5 \text{ l} \div 100 = \mathbf{25} \text{ ml}$$

Isi padu sebotol madu mini ialah 25 ml .

2.5 l mengandungi 100 botol madu mini

$\textcircled{5}$ $48 \text{ l} \div 1000 = \square \text{ l}$

$$\frac{48}{1000} \text{ l} = 0.048 \text{ l}$$

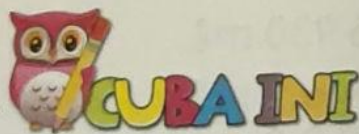
$$48 \text{ l} \div 1000 = \mathbf{0.048} \text{ l}$$

Nyatakan jawapan dalam ml pula.

$$\frac{1}{5} \text{ l} \div 100 = \square \text{ l} \div 10$$

Apakah nilai dalam \square ?

$\textcircled{1}$ Hitung.

\textcircled{a} $1.2 \text{ l} \div 4 = \square \text{ l}$

\textcircled{b} $9.6 \text{ ml} \div 8 = \square \text{ ml}$

\textcircled{c} $25\frac{1}{4} \text{ l} \div 50 = \square \text{ ml}$

\textcircled{d} $60\frac{4}{5} \text{ l} \div 32 = \square \text{ l} \square \text{ ml}$

\textcircled{e} $19\frac{7}{10} \text{ l} \div 100 = \square \text{ l}$

\textcircled{f} $43.9 \text{ l} \div 100 = \square \text{ ml}$

$\textcircled{2}$ \textcircled{a} Bahagikan $31 \text{ l } 800 \text{ ml}$ dengan 1000 . Berikan jawapan dalam ml.

\textcircled{b} Kira 33.36 l bahagi 60 . Nyatakan jawapan dalam ml.

Alat/Bahan katalog barangan, kad manila, gam, pen

Tugasan

- 1 Dapatkan maklumat tentang panjang, jisim atau isi padu cecair dalam katalog barangan (bercetak atau muat turun daripada laman web) atau melalui membeli-belah dalam talian.
- 2 Guntingkan dan tampalkan maklumat tersebut pada kad manila.

- 3 Bina soalan penukaran unit atau operasi tambah, tolak, darab dan bahagi serta selesaikan. Contoh:

Tukar 1.5 l kepada:

a ml.

b pecahan l.

a $1.5 \text{ l} = (1.5 \times 1\,000) \text{ ml}$
 $= 1\,500 \text{ ml}$

b $1.5 \text{ l} = 1 \text{ l} + 0.5 \text{ l}$
 $= 1 \text{ l} + \frac{5 \div 5}{10 \div 5} \text{ l}$
 $= 1 \frac{1}{2} \text{ l}$

Hitung jumlah jisim, dalam kg, bagi 2 bekas kerepek kentang.

$2 \times 130 \text{ g} = \square \text{ kg}$

$$\begin{array}{r} 130 \text{ g} \\ \times 2 \\ \hline 260 \text{ g} \end{array}$$

$260 \text{ g} = (260 \div 1\,000) \text{ kg}$
 $= 0.26 \text{ kg}$

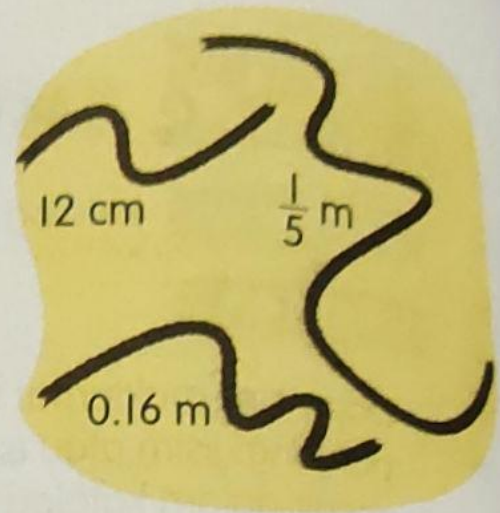
- 4 Bentangkan hasil kerja dan bincangkan.
- 5 Pamerkan hasil kerja yang baik pada sudut matematik.

SELESAIKAN MASALAH

- 1 Cliff ingin membentuk segi tiga bersudut tegak. Dia menggunakan tiga utas tali seperti ukuran yang ditunjukkan.
- Hitung jumlah panjang, dalam cm, bagi semua tali.
 - Berapakah beza, dalam m, antara tali terpanjang dengan tali terpendek?

Fahami soalan

- Tali berukuran 12 cm, 0.16 m dan $\frac{1}{5}$ m.
- Cari jumlah panjang semua tali dalam cm.
- Cari beza tali terpanjang dengan tali terpendek dalam m.

Fikir cara

12 cm	$\frac{1}{5}$ m	0.16 m
-------	-----------------	--------

← jumlah panjang →

Selesaikan

$$\begin{aligned}
 \text{a } 12 \text{ cm} + \frac{1}{5} \text{ m} + 0.16 \text{ m} &= \square \text{ cm} \\
 12 \text{ cm} + \frac{1}{5} \text{ m} + 0.16 \text{ m} \\
 &= 12 \text{ cm} + \left(\frac{1}{5} \times \frac{20}{100}\right) \text{ cm} + (0.16 \times 100) \text{ cm} \\
 &= 12 \text{ cm} + 20 \text{ cm} + 16 \text{ cm} \\
 &= 48 \text{ cm}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{b } \frac{1}{5} \text{ m} - 12 \text{ cm} &= \square \text{ m} \\
 &= 20 \text{ cm} - 12 \text{ cm} \\
 &= 8 \text{ cm} \\
 &= (8 \div 100) \text{ m} \\
 &= 0.08 \text{ m}
 \end{aligned}$$

Semak

$$\begin{array}{r}
 \text{a } 48 \text{ cm} \\
 - 16 \text{ cm} \\
 \hline
 32 \text{ cm}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 32 \text{ cm} \\
 - 20 \text{ cm} \\
 \hline
 12 \text{ cm}
 \end{array}$$

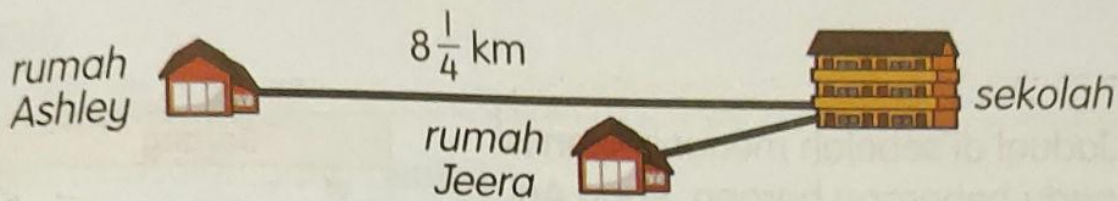
$$12 \text{ cm} + \frac{1}{5} \text{ m} + 0.16 \text{ m} = \mathbf{48} \text{ cm}$$

$$\begin{aligned}
 \text{b } 0.08 \text{ m} + 12 \text{ cm} \\
 &= 0.08 \text{ m} + (12 \div 100) \text{ m} \\
 &= 0.08 \text{ m} + 0.12 \text{ m} \\
 &= 0.2 \text{ m} \\
 \frac{1}{5} \text{ m} - 12 \text{ cm} &= \mathbf{0.08} \text{ m}
 \end{aligned}$$

Jumlah panjang semua tali ialah **48 cm**.

Beza tali terpanjang dengan tali terpendek ialah **0.08 m**.

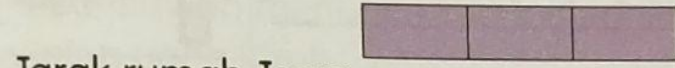

2

Berdasarkan gambar rajah di atas, jarak dari rumah Ashley ke sekolah ialah 3 kali jarak dari rumah Jeera ke sekolah. Berapakah jarak, dalam m, dari rumah Jeera ke sekolah?

Penyelesaian

Jarak rumah Ashley $8\frac{1}{4}$ km

Jarak rumah Jeera ?

Lukis gambar rajah. Tulis ayat matematik.

$$8\frac{1}{4} \text{ km} \div 3 = \text{ } \text{ m}$$

Tukar $8\frac{1}{4}$ km kepada m.

$$8\frac{1}{4} \text{ km} = \left(\frac{33}{4} \times 1000\right) \text{ m}$$

	250
x	33

	750
+	7500

	8250

	2750	m
3)	8250	m
-	6	
	22	
-	21	
	15	
-	15	
	00	
-	0	
	0	

Semak

	2750
x	3

	8250

$$8\frac{1}{4} \text{ km} \div 3 = 2750 \text{ m}$$

Jarak dari rumah Jeera ke sekolah ialah 2750 m.

3 Bersempena dengan kempen kitar semula, murid Tahun 5 Meteor telah mengumpulkan 4.67 kg tin minuman. Jisim kertas yang dikumpulkan ialah 12 kali jisim tin minuman itu. Hitung jisim, dalam g, kertas yang dikumpulkan.

Garis maklumat penting.

Penyelesaian

$$12 \times 4.67 \text{ kg} = \text{ } \text{ g}$$

Tukar 4.67 kg kepada g.

$$4.67 \text{ kg} = (4.67 \times 1000) \text{ g} = 4670 \text{ g}$$

	4670	g
x	12	

	9340	
+	46700	

	56040	g

Jisim kertas yang dikumpulkan ialah 56040 g.

5.4.1

- Tunjukkan pelbagai strategi penyelesaian masalah seperti membuat jadual atau simulasi.
- Berbincang cara menyemak jawapan bagi contoh 3.

- 4 Jadual di sebelah menunjukkan isi padu beberapa barang. Puan Ani membeli dua barang dengan jumlah 10 botol bagi setiap barang. Jumlah isi padu barang yang dibeli ialah 7 l. Apakah dua barang yang mungkin dibeli oleh Puan Ani?

Barang	Isi padu
 susu kurma	200 ml
 jus delima	0.25 l
 minyak zaitun	$\frac{1}{2}$ l
 pencuci tangan	450 ml

Penyelesaian

Tukar semua isi padu dalam perpuluhan l.

$$200 \text{ ml} = (200 \div 1000) \text{ l} \\ = 0.2 \text{ l}$$

$$\frac{1}{2} \text{ l} = 0.5 \text{ l}$$

$$450 \text{ ml} = (450 \div 1000) \text{ l} \\ = 0.45 \text{ l}$$

Kira jumlah isi padu 10 botol.

$$10 \times 0.2 \text{ l} = 2.0 \text{ l}$$

$$10 \times 0.25 \text{ l} = 2.5 \text{ l}$$

$$10 \times 0.5 \text{ l} = 5.0 \text{ l}$$

$$10 \times 0.45 \text{ l} = 4.5 \text{ l}$$

Kenal pasti dua isi padu yang berjumlah 7 l.

$$2.0 \text{ l} + 5.0 \text{ l} = 7 \text{ l}$$

$$2.5 \text{ l} + 4.5 \text{ l} = 7 \text{ l}$$

Dua barang yang mungkin dibeli oleh Puan Ani ialah **susu kurma dan minyak zaitun** atau **jus delima dan pencuci tangan**.

Puan Ani hendak mengisi sebotol jus delima sama banyak ke dalam 2 biji gelas. Saiz gelas yang mana perlu dipilih? Ceritakan.

P
120 ml

Q
130 ml

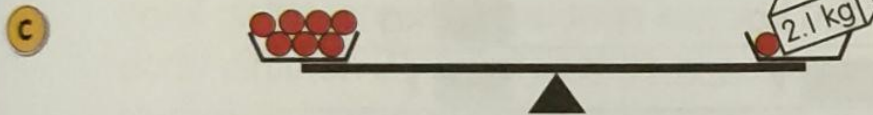
Selesaikan masalah yang berikut.

- a Puan Anita membeli sehelai kain putih dan kain batik. Panjang kain putih itu ialah $20\frac{3}{4}$ m. Panjang kain batik lebih 1.5 m daripada panjang kain putih. Hitung panjang, dalam cm, kain batik yang dibeli oleh Puan Anita.
- b Gambar rajah di bawah menunjukkan kedudukan beberapa tempat di sebatang jalan yang lurus.

Rumah Ajay terletak 19.7 km dari rumah Azam dan 9 km 80 m dari taman rekreasi.

- i Hitung jarak, dalam km, dari taman rekreasi ke kompleks renang.
- ii Azam pergi ke rumah Ajay 2 kali seminggu untuk belajar berkumpul. Hitung jumlah jarak ulang-alik, dalam m, yang dilalui oleh Azam.

Rajah di atas menunjukkan beberapa biji bola getah yang sama jenis dan saiz di atas sebuah penimbang yang seimbang. Hitung jisim, dalam g, sebiji bola getah itu.

- d Jadual di sebelah menunjukkan isi padu tiga bekas air minuman yang disediakan oleh Lay Ting.

- i Hitung jumlah isi padu, dalam l, air minuman di dalam ketiga-tiga bekas itu.
- ii Air minuman di dalam bekas R diisikan sama banyak ke dalam 30 biji gelas. Setiap gelas mengandungi 150 ml air minuman. Adakah pernyataan ini benar? Buktikan.

Bekas air	Isi padu
P	3.18 l
Q	750 ml
R	$3\frac{1}{2}$ l

1 Tukar ukuran kepada unit yang dikehendaki.

- a $0.8 \text{ cm} = \square \text{ mm}$ b $3\frac{1}{4} \text{ m} = \square \text{ cm}$ c $9\,002 \text{ m} = \square \text{ km}$
 d $17 \text{ m } 3 \text{ cm} = \square \text{ m}$ e $126 \text{ mm} = \square \text{ cm}$ f $45 \text{ km } 9 \text{ m} = \square \text{ km}$

2 Kira.

- a $10.9 \text{ cm} + 8.21 \text{ cm} = \square \text{ cm}$ b $6\frac{3}{5} \text{ m} + 0.78 \text{ m} + 94.1 \text{ cm} = \square \text{ cm}$
 c $9\frac{1}{10} \text{ m} - 65 \text{ cm} = \square \text{ cm}$ d $13\frac{1}{8} \text{ km} - 6.03 \text{ km} - 40 \text{ m} = \square \text{ km}$
 e $8 \times 1\frac{4}{5} \text{ m} = \square \text{ m}$ f $100 \times 0.46 \text{ km} = \square \text{ m}$
 g $9.1 \text{ km} \div 26 = \square \text{ m}$ h $76 \text{ m } 9 \text{ cm} \div 1\,000 = \square \text{ cm}$

3 Selesaikan.

- a Jumlahkan 24.6 cm dan 37 cm . Nyatakan jawapan dalam mm.
 b Adakah $18 \times 7\frac{1}{2} \text{ cm}$ sama dengan $5.4 \text{ m} \div 4$? Tunjukkan pengiraan.

4 Lengkapkan penukaran unit.

Sukatan	Dalam perpuluhan	Dalam pecahan
a $4\,200 \text{ g}$	$\square \text{ kg}$	$\square \text{ kg}$
b $\square \text{ g}$	3.9 kg	$\square \text{ kg}$
c 600 ml	$\square \text{ l}$	$\square \text{ l}$
d $\square \text{ ml}$	8.7 l	$\square \text{ l}$

5 Hitung.

- a $\frac{1}{2} \text{ kg} + 0.15 \text{ kg} = \square \text{ kg}$ b $47.07 \text{ kg} + 13\,080 \text{ g} + 9\frac{3}{4} \text{ kg} = \square \text{ g}$
 c $7\frac{1}{4} \text{ kg} - 0.26 \text{ kg} = \square \text{ kg}$ d $12\frac{9}{10} \text{ kg} - 6.98 \text{ kg} - 1\,120 \text{ g} = \square \text{ g}$
 e $18 \times 4.5 \text{ g} = \square \text{ kg}$ f $2\frac{7}{8} \text{ kg} \div 100 = \square \text{ g}$

6 Cari jawapan.

- a $0.375 \text{ l} + 900 \text{ ml} = \square \text{ ml}$ b $6\frac{1}{4} \text{ l} + 1\,140 \text{ ml} + 3.9 \text{ l} = \square \text{ l}$
 c $15.01 \text{ l} - 860 \text{ ml} = \square \text{ l}$ d $40.308 \text{ l} - 17\frac{1}{2} \text{ l} - 580 \text{ ml} = \square \text{ ml}$
 e $27 \times 3\frac{1}{5} \text{ l} = \square \text{ ml}$ f $8 \text{ l } 92 \text{ ml} \div 1\,000 = \square \text{ ml}$

7 Selesaikan.

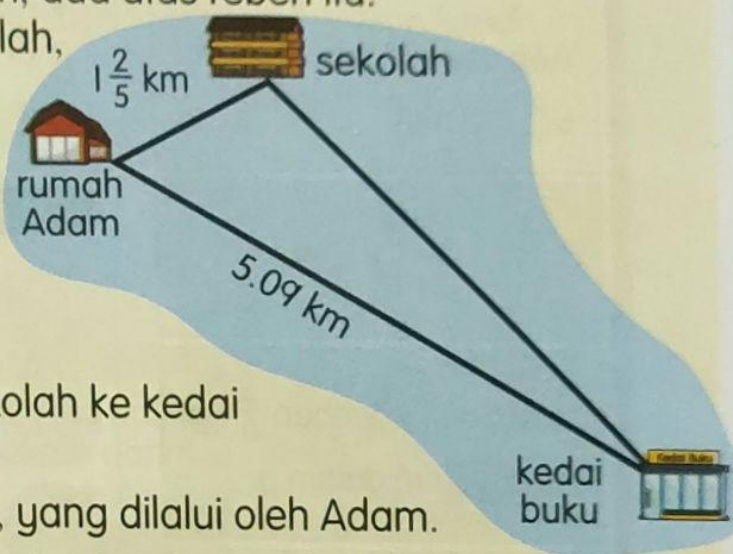
- a Berapakah perlu ditolak daripada 3 206 g supaya menjadi 1.507 kg?
 b Cari hasil bahagi $16\frac{3}{4} \ell$ dengan 25. Beri jawapan dalam ℓ .

8 Selesaikan masalah berikut.

- a Aishah menggunakan $2\frac{1}{4}$ m reben merah dan 85 cm reben biru untuk membuat kraf tangan.

- i Hitung panjang, dalam m, reben biru.
 ii Hitung jumlah panjang, dalam m, dua utas reben itu.

- b Berpandukan gambar rajah di sebelah, jarak dari sekolah ke kedai buku ialah 4 kali jarak dari rumah Adam ke sekolah. Adam berbasikal dari rumahnya ke kedai buku melalui sekolah. Kemudian, dia balik mengikut jarak yang paling dekat.

- i Hitung jarak, dalam m, dari sekolah ke kedai buku.
 ii Hitung jumlah jarak, dalam km, yang dilalui oleh Adam.

- c Encik Sulaiman telah menyumbang dua kotak yang berisi 96 botol air mineral kesemuanya kepada mangsa banjir. Jumlah isi padu air ialah 24 ℓ . Berapakah isi padu, dalam ℓ , sebotol air mineral? Nyatakan jawapan dalam pecahan.

- d Jadual menunjukkan jisim tiga jenis kek yang dijual di sebuah kedai.

Kek	Jisim
Coklat	$1\frac{1}{2}$ kg
Strawberi	50 g lebih daripada kek lobak merah
Lobak merah	1.2 kg

- i Berapakah jisim, dalam kg, bagi sebiji kek strawberi?
 ii Pekedai itu telah menjual 6 kg kek pada suatu petang. Nyatakan bilangan dan jenis kek yang mungkin dijualnya.

e

Jacky

Saya guna 125 mm dawai untuk membentuk pentagon sekata.

Nyatakan panjang sisi, dalam cm, bagi:

i pentagon.

Saya guna 0.5 cm kurang daripada panjang dawai kamu untuk buat segi empat sama.

ii segi empat sama.

Farah

5.2.3,
5.3.5, 5.4

- Jalankan aktiviti kuiz secara berkumpulan untuk menyelesaikan soalan Cuba Lagi.
- Tambah soalan mudah untuk kemahiran penyelesaian masalah.

Alat/Bahan duit syiling, penanda ● ▲, kad permainan, kertas, pen

Peserta 2 orang pemain dan 1 orang pengadil

Permainan 25 → Selesaikan dan Susun

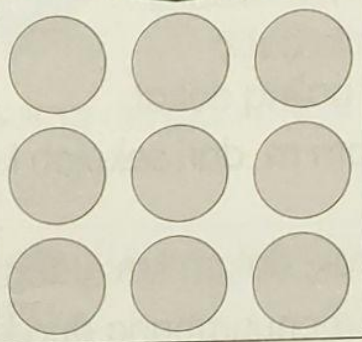
$$0.84 \text{ cm} + 37 \text{ mm} + \frac{1}{2} \text{ cm} = \text{ } \text{ mm}$$

$$\frac{7}{8} \text{ m} - 34 \text{ cm} - 5.6 \text{ cm} = \text{ } \text{ cm}$$

$$70 \times 3\frac{1}{2} \text{ km} = \text{ } \text{ m}$$

$$2\frac{1}{5} \text{ kg} \div 8 = \text{ } \text{ g}$$

stesen penanda

$$1000 \times 17.8 \text{ l} = \text{ } \text{ l}$$

Darabkan 15 dengan $\frac{3}{4}$ kg. Beri jawapan dalam g.

Bahagikan 9.018 km dengan 9. Berikan jawapan dalam m.

Sehelai jubah memerlukan $3\frac{3}{4}$ m kain. Berapakah panjang, dalam cm, bagi 6 helai jubah?

Jisim 1 uncang teh ialah 0.002 kg. Jisim 100 uncang teh ialah $\text{ } \text{ g}$.

Aida minum 14.7 l air dalam seminggu. Dalam sehari, dia minum $\text{ } \text{ ml}$ air.

Cara bermain

- 1 Telangkupkan semua kad soalan.
- 2 Lambung duit syiling untuk tentukan giliran.
- 3 Pemain pertama membuka sekeping kad soalan dan jawab.
- 4 Letakkan penanda pada bulatan di stesen penanda jika jawapan betul. Hanya satu penanda diletakkan bagi setiap jawapan yang betul.
- 5 Tukar giliran. Ulang cara 3 dan 4 sehingga semua kad soalan diselesaikan.
- 6 Pemain yang paling awal meletakkan penanda dalam bentuk $\begin{matrix} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{matrix}$, $\bullet \bullet \bullet$, $\bullet \bullet \bullet$ atau $\bullet \bullet \bullet$ ialah pemenang.